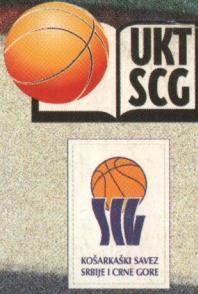

TRENER

ČASOPIS UDRUŽENJA KOŠARKAŠKIH TRENERA

**Dodeljene nagrade za životno delo
„Slobodan-Piva Ivković“**

**2003:
Strahinja-Braca
Alagić - posthumno**

2002: Bora Cenić

Prizanje za ceo život

Poštovanim kolegama,
članovima Udruženja košarkaških trenera
Srbije i Crne Gore,
želimo:

**Srećnu i
uspešnu
novu
2004.
godinu**

UPRAVNI ODBOR KT SCG
Predsednik
Dušan Ivković
Z. Ivković

TRENER

ČASOPIS UDRUŽENJA KOŠARKAŠKIH TRENERA SCG

Reč urednika

Za kraj uspešne godine

Sasvim je izvesno, kada je Udrženje košarkaških trenera SCG u pitanju, tek minula bila je uspešnija od uspešne 2002. godine. Naravno, za to postoje i argumenti, ali uz napomenu da su treneri, članovi udruženja, godini u koju ulazimo omogućili da bude još uspešniji. Dovoljno je otkloniti neke propuste ili loše navike.

- Ovogodišnja internacionalna klinika (BCB), po organizaciji, ali i učesnicima-predavačima teško će biti nadmašena. Uz dobru procenu i nešto neophodne sreće mega-zvezda među predavačima bio je Greg Popović, trener godine i tek nekoliko dana vlasnik zlatnog prstena NBA, za prethodnu sezonu. Da sve ne bude idealno, nažalost, premali broj naših trenera je iskoristio tu jedinstvenu priliku da vidi i čuje predavanja ovog trenera. Srećom, Greg, koji je prvi put boravio u zemlji svojih roditelja, poneo je predivne utiske. Upravo zbog toga i što „krv nije voda“, imaćemo sreću da ga na BCB, vidimo i ove godine.

- Novom sezonom dobijena je još jedna značajna bitka, kada su u pitanju licence za vodenje ekipa. Tako se desilo da trener reprezentativnog formata i vlasnik takvih zlatnih medalja, Aco Petrović, ujedno i član Upravnog odbora UKT SCG, prvo kolo novog prvenstva, ne sedi na trenerskoj mjestu klube Hemofarma, jer mu je nedostajao još jedan

dan do odbrane diplome na Višoj košarkaškoj školi, koja je jedan od uslova za - crvenu licencu. Međutim, još uvek nije dobijen i rat za uvođenje reda u licenciranju. Činjenica je da mnogo manja trenerska imena, od pomenu-tog, hladno vode svoje prvoligaške ekipe iako su još daleko od obavezne licence. Međutim, to stanje se, u nekim klubovima još uvek toleriše, stiče se utisak da ni takvim trenerima nije neprijatno, a zašto im „gledaju kroz prste“ delegati i sudije, pitanje je koje traži hitan odgovor.

Viša košarkaška škola, nastala po ideji upravo Udrženja trenera, konačno i po vlasničkom ulogu postala je škola i UKT SCG. Ta činjenica ima izuzetno pozitivan uticaj kako u otklanjanju uočenih nedostataka, tako i po budućnost škole. Da li je ideja o formirajući škole u startu delom zloupotrebljena, pokazaće bliska budućnost. Izvesno je da se inicijativom Upravnog odbora UKT, kojoj se kasnije pridružio i Upravni odbor VKŠ, ova obrazovna ustanova vraća u funkciju kvalitetnog i savremenog obrazovanja naših košarkaških trenera. Sansa za to je već započeta školska godina.

- Čini se da su se stekli uslovi po kojima će „Trener“ izlaziti dvomesečno, kao još jedan od dokaza uspešnosti rada UKT SCG u 2003. godini.

Mirko Polovina

Broj 26, januar 2004.

IZ SADRŽAJA

Jubilej:

Treneri
tvorci uspeha

Str. 6 - 8

Trenerski dani:

Učenje, druženje,
nagrade

Str. 13 - 14

VKS:

Smene zbog
propusta

Str. 15

BCB 2004:

Sve je izvesno

Str. 21

Profesija trener:

Sezona
za dokazivanje

Str. 32 - 33

TRENER

Osnivač i izdavač:

Udrženje košarkaških trenera Jugoslavije Beograd,
Ul. Sazonova, br. 83

Za izdavača:

Dušan Ivković

Glavni i odgovorni urednik
Mirko Polovina

Urednički odbor

Jovo Malešević (predsednik), Milan Opačić,
Milutin Luta Pavlović, Mirko Polovina,
Zoran Radović, Mirko Stojaković,
Jovan Maksimović

Technička priprema:

DAN GRAF, Beograd, Alekse Nenadovića 19-21

Adresa redakcije:

Beograd, Ul. Sazonova, br. 83

E-mail:

uktj@EUnet.yu

Telefon:

34-00-852

Fax:

34-00-851

Štampa:

Standard 2, Beograd

Tiraž

1000 primeraka

List izlazi tromesečno

Najviše trenersko priznanje „Slobodan-Piva Ivković“ za 2003.

Braci Alagiću - posthumno

Nagradom za životno delo „Slobodan-Piva Ivković“, za 2003. godinu, ovečan je, nažalost posthumno, Strahinja-Braca Alagić, legendarni trener Crvene zvezde.

Odluku je jednoglasno donela Skupština Udruga košarkaških trenera SCG, 24. septembra u Novom Sadu. Ovim najvišim trenerskim priznanjem, čika Braca, kako su ga svi rado zvali i zvanično je ušao u legendu naše košarke. Alagić je treći trener kome je ova nagrada dodeljena posthumno. Prvi je Slobodan-Piva Ivković, po kome je nagrada i dobila ime i sedmi dobitnik, Mila-Ciga Vasojević. Posebno specifičnu težinu i vrednost ovog odluci daje činjenica da je predlaže Brace Alagića, za ovo najviše trenersko priznanje, Ranko Žeravica i sam živa legenda naše košarke. Upravo stoga zamolili smo gospodina Žeravicu da svoje obrazloženje ponudi i čitaocima našeg časopisa, što je on sa zadovoljstvom prihvatio.

Zašto sam predložio Bracu

Bora je u košarci od prvih njenih dana. U svom nikada ne napuštenom Beogradu. U Crvenoj zvezdi od osnivanja pa do svoje smrti. Zaljubljenik u igru između dva koša, entuzijasta, igrač, trener, stvaralač i mnogo, mnogo više. Igrao je, a verovatno i počeo, kao i većina njih iz tih godina, na Tašmajdanu i u starom Difu. Drugih terena nije ni bilo, pa je verovatno posle oslobođenja, kada je Crvena zvezda osnovala onako udarnički gradio igralište na Malom Kalemegdanu i o istom brinuo sledećih pola veka, a pre toga je imao jednu šampionsku titulu. Godine 1945 igrao je u ekipi JA i sa njom osvojio prvu titulu nove Jugoslavije. Pravu aktivnost, zaljubljenika u košarku počinje u Crvenoj

Legende

Najprestižnije trenersko priznanje:Nagradu za životno delo i plaketu „Slobodan-Piva Ivković“ dobili su:

Slobodan-Piva Ivković
Aca Nikolić
Bora Stanković
Nebojša Popović
Ranko Žeravica
Dušan-Duda Ivković
Milan-Ciga Vasojević
Željko Obradović
Svetislav-Kari Pešić
Bora Cenić
Strahinja-Braca Alagić

Braca sa juniorskim timom ŽKK Crvena Zvezda početkom pedesetih

Zvezdi. Pravom omladinskom akcijom gde se Braca naročito isticao izgраđen je teren i uređen dom i od tada Mali Kalemegdan Strahinji Alagiću je stalno prebivalište.

Trenirao je, igrao je u prvom timu i sa njim osvajao šampionate. Ali košarka u tom svom povojnom dobu traži više, mnogo, mnogo više, pa je popularni Braca postao trener mlađih, ustvari osnivač rada sa mlađima. Prvi je na ovim prostorima okupio mlađe i učio ih da igraju košarku. Učio ih je i u sportskom životu, disciplini, odgovornosti i lepotu ponašanja. Bio je veoma strog ali pravičan. Mladi su ga voleli i poštovali.

Treniralo se mnogo i vrlo intenzivno. Već tada je Braca Alagić pokazao smisao za organizaciju treninga. U prvi plan je istakao tehniku i šut pa su njegovim timovima igrali najlepšu, najbržu i najefikasniju košarku. Na prvom državnom prvenstvu takvim radom Crvena zvezda osvaja nadmoćno prva mesta u muškoj i ženskoj juniorskoj konkurenciji. Već iz te prve generacije izlaze izvrsni igrači, budući prвотимци i reprezentativci.

Braca Alagić je verovatno prvi trener koji je stvorio igrače koji su ga vrlo brzo izbacili iz prvog tima.

Tada sam ga već veoman dobro poznavao i zapazio da je bio presrećan što ga njegov igrač izbacuje iz tima. Sa ponosom mogu da kažem da sam učenik Brace Alagića, da sam se u svom trenerskom

razvoju ugledao na njega, prihvatio sam njegove kriterijume i nisam pogrešio.

Braca Alagić je trenirao mene i moju generaciju u Radničkom. Sami smo ga nagonorili 1952. godine da pored Crvene zvezde i njenih timova trenira nas srpsko ligaše. Prihvatio je i jureći sa treninga na trening uspeo je da nas uvede u Prvu saveznu ligu.

Znao je samo za pobjede. Više osvojenih prvenstava i ono najznačajnije: Braca Alagić je prvi naš trener koji je sa klupskom ženskom ekipom osvojio najjače evropsko priznanje-Kup šampiona 1979. godine.

Ponovo ističem njegov smisao za organizaciju treninga gde nema praznog hoda ili bilo kakvih pauza. Njegov autoritet i glas lidera koji se bez pogovora sluša. Njegov način igre gde tehnika i brzina dominiraju, gde su centri efikasni i nezadrživi i gde je kontranapad ubitacan.

Prvi je sa pokojnim Mijom Stefanovićem razradio individualni rad sa igračima.

Zbog svega toga sam i predložio Strahinju Bracu Alagiću za nagradu za životno delo, želeći na taj način, da otrgnem iz borava tako značajnu ulogu koju je imao u našoj kratkoj, ali bogatoj košarkaškoj istoriji.

Braca, moj košarkaški otac

Sa Strahinjom Bracom Alagićem, od svih trenera, najduže je radio Zoran Kovačić Ćivija. To je bio povod da čujemo nje-

govo mišljenje povodom dodele nagrade za životno delo za ovu godinu.

- Bio sam trener juniora Karaburme, kad me je trener mlađih muških selekcija Crvene zvezde Zdravko Kubat predložio za trenera mlađih ženskih selekcija „crvenobelih“. Kako su se tad često igrale utakmice između muških i ženskih mlađih selekcija, pa tako i između košarkašica Zvezde i košarkaša Karaburme, Braca Alagić me je poznavao. Znao je kako radim i odmah se složio sa Kubatovim predlogom. Braca je u to vreme bio trener juniorki i predsednik komisije za žensku košarku.

Bilo je to davne 1972. godine.

- Tačnije, u Zvezdu sam došao 1. septembra te godine. Braca je za sve nas bio veličina. Znali smo da je jedan od osniva-

ča Košarkaškog kluba Zvezda, jedan od prvih igrača tog kluba. On je, na zahtev Nebojše Popovića, preuzeo žensku košarkašku sekciju u jednoj školi i počeo da stvara ženski košarkaški klub. Imao je ogromno znanje i iskustvo, a bio nesobicen u prenošenju znanja na svoje saradnike. Braca je moj košarkaški otac, on me je uveo u tajne košarkarke, naučio kako se voli Zvezda i ženska košarka. Mnogima bi taj entuzijazam danas delovao gotovo nestvarno, ali Braca je sve u košarci radio iz ogromne ljubavi prema tom sportu.

Nije imao čak ni stipendiju.

- Bio je jedan od direktora na Beogradskom sajmu i tamo je primao platu. Bilo ga je sramota da od Zvezde traži bilo šta. Sećam se da se zahvalio na novčanoj na-

gradi kojom je Predsedništvo kluba htelo da časti žensku ekipu posle osvajanja Kupa šampiona 29. III 1979. godine. Rekao je da igračice moraju dobiti nagradu, a stručni štab, u kojem smo u tom momentu bili Petronije Žimonjić, on i ja, to sve radi iz ljubavi. Nije imao decu, pa su mu to bile košarkašice. Bio je uvek ponosan na svaki naš uspeh. A na taj Kup šampiona posebno, jer je to bio prvi tako veliki uspeh nekog našeg košarkaškog tima. Te godine se i sarajevska Bosna nekoliko meseci kasnije, okitila se tom medaljom.

Dok je gospodina Alagić bio u Zvezdi osvojeno je najviše titula.

- Taj broj i te uspehe veoma teško će neko dostići. Uspešniji od Brace bio je samo Nebojša Popović, ali je Nebojša jedno vreme, istovremeno vodio i mušku i žensku ekipu, dok je Braca uvek bio vezan za devojke. Dok je on bio koordinator u ženskim ekipama osvajana su samo prva mesta u Beogradu, Srbiji i Jugoslaviji.

Očigledno je bio ličnost predodređena za uspehe.

- Pored toga što je bio čist amater, njegova veličina je bila u tome što je imao veliku dozu discipline i profesionalizma. Znao je ponekad i da plane, ali ga ljuntna nikad dugo nije držala. Dobijao je ponude od drugih domaćih i stranih klubova, ali nikada nije želeo da napusti Zvezdu. Kad se penzionisao na Sajmu, otisao je i u trenersku penziju. Tad je postavljen za generalnog skeretara Košarkaškog kluba Crvena zvezda. On je zaslužan što su u Zvezdu dovedeni Ranko Žeravica i Boža Maljković. Dok je on bio u Zvezdi bio je to zlatan period ženske košarke. Definitivno je iz Zvezde otisao 1989. godine.

G. Čanović

Na kraju karijere: Sezona 81/82 Braca je ekipu predao Čiviji

Najviše trenersko priznanje za 2002.

Priznanje za ceo život

Kroz svoje bitisanje u košarci, dugo više od pet decenija, dobio je Borivoje - Bora Cenić (73) mnoga sportska i druga priznanja. Bilo je i nagrada, plaketa, pehara, zahvalnica i pohvala. Međutim, ovo poslednje koje je primio nedavno na Skupštini Udruženja košarkaških trenera Srbije i Crne Gore i postao deseti laureat, Cenić izdvaja kao jedno od najvrednijih:

- Ta nagrada, plaketa za životno delo nikoga ne može da ostavi ravnodušnim. Emotivan sam, bilo je raznih priznanja, ali kada ga dobiješ od struke, onda sve ima neku drugu specifičnu težinu, koju je teško opisati. Srce mi je zadrhhalo kada sam za to saznao nešto ranije. Iskreno, osećao sam veliku tremu, ali i ponos kada mi je Povelja uručivana u Novom Sadu. Nekad Jugoslavija, a sada Srbija i Crna Gora, pripada već decenijama velesilama svetske košarke. A, kada se nađete u društvu takvih veličina kakve su Aca Nikolić, Nebojša Popović, Raša Šaper, Bora Stanković, Ranko Žeravica i ostali, onda to svakako mnogo znači. Mnogo su svi oni, zajedno sa ostalim slavodobitnicima, zadužili našu košarku. Verovatno sam u tome imao i ja nekog skromnog udela, rekao je ovih dana Bora Cenić.

S. Petrovski

55 godina Košarkaškog saveza

Treneri tvorci uspeha

Aktuelni Košarkaški savez Srbije i Crne Gore, tačno na svoj pedeset peti rođendan, 12. decembra, obeležio je ovu značajnu godišnjicu. Verovatno zbog predstojećih (košarkaških) izbora, ili već nekih drugih razloga, ovaj jubilej obeležen je, najblaže rečeno, skromno i bez velikog publiciteta. Tog dana, u hotelu Interkontinental, održana je konferencija za novinare i svečanost dodele zlatnih znački KSJ, bez novinara. Na datum stvaranja Košarkaškog saveza, podsetio je Predrag Bogosavljević, generalni sekretar KS SCG. Zlatne značke uručio je Želimir Cerović, predsednik Predsedništva KS SCG.

Najsnažniji utisak jeste činjenica, da su od pet izuzetno zaslужnih i nagrađenih velikana naše košarke, četvorica treneri. Ovim najvišim priznanjem, odlukom od pre tri meseca, nagrađeni su: Profesor Aleksandar Nikolić i Radomir Šaper - posthumno i Ranko Žeravica, Svetislav Pešić i Željko Obradović. Pešiću je, u ime KS SCG, zlatnu značku uručio Predrag Danilović, dan ranije, pre početka utakmice Partizan - Barselona. Porodicama profesora Nikolića i Raše Šapera i lično Ranku Žeravici zlatne značke su uručene na pomenutoj svečanosti, dok će Željku Obradoviću, koji nije mogao prisustvovati ovoj svečanosti, priznanje biti naknadno uručeno.

Reč predsednika

Povodom pedeset petog rođendana

Obeležavanje rođendana počelo je konferencijom za novinare

Košarkaškog saveza o njegovom istoriju i razvoju naše košarke, sa osrvtom na one koji su tvorci tih rezultata, predsednik Cerović je rekao:

Druga polovina dvadesetog vijeka je jedna od najdramatičnijih perioda u razvoju civilizacije. Na surovom balkanskom prostoru, kao protivteža našim nesrećama i porazima - košarka nam je donijela sreću, nadu i vjeru u uspjeh.

Prođimo, najkraće, kroz istoriju naše košarke i njenih najvećih uspjeha - pomenimo takmičenja, tretere, igrače,

Nagrađeni

U istoriji dugoj pedeset i pet godina, najviše priznanje Košarkaškog saveza, pre poslednje petorice nagrađenih, primili su:

Danilo Knežević
Vilijam Džons
Radivoj Korać
Ivo Daneu
Josip Broz Tito
Stane Dolanc
Borislav Stanković
Nebojša Popović
Dušan Ivković

Zlatne značke uručio je predsednik Želimir Cerović

svjesni da smo neke događaje i imena, samo nehotično, izostavili.

U prvoj službenoj utakmici Jugoslavije je poražena od Rumunije 22. septembra 1946. na Balkanskim igrama u Bukureštu. Igrali su: Popović, Gec, Tajner, Srebrenik, Stojković, Kobali, Nikolić, Demšar, Dimić, Pitoni i Tertan

Posle Bore Jovanovića, sledeći trener reprezentacije postao je Stevica Čolović. Debi na Evropskim prvenstvima - u Pragu 1947, bio je u skladu sa moguć-

nostima: pretposljednje mjesto u konkurenciji 14 reprezentacija.

Zatim: 1948. godina: u Evropi - Berlinski zid, rezolucija informbiroa, u SAD - pronađen tranzistor.

Kod nas 12.12.1948 g. - konstituisan je Košarkaški savez Jugoslavije. Za prvog predsjednika izabran je dr Ivo Popović - Đani.

U pionirskom poduhvatu stvaranja ozbiljnog košarkaškog pokreta učestvovao je veliki broj entuzijasta, ali za uspješan prodor u svijet uspjeha i popularnosti odgovorni su: Nebojša Popović, Radomir Šaper, Aleksandar Nikolić i Borislav Stanković.

Kad je Italija otkazala, Jugoslavija je dobila poziv da učestvuje na Prvom svetskom prvenstvu u Buenos Airesu 1950. U premijernoj utakmici - sa Perutom (27:33). U analima svjetskog basketa zapisano je: prvi pogodak postigao je Nebojša Popović iz slobodnih bacanja.

Najdužu utakmicu, uopšte, naši momci odigrali su na Evropskom šampionatu 1953. u Moskvi. Posle 55:55 sa Izraelom u regularnom dijelu, odigrana su četiri produžetka do konačnih 57:55. Dramu u nastavcima prekinuo je Mirko Marjanović.

Olimpijada u Rimu 1960 god. - vrije-

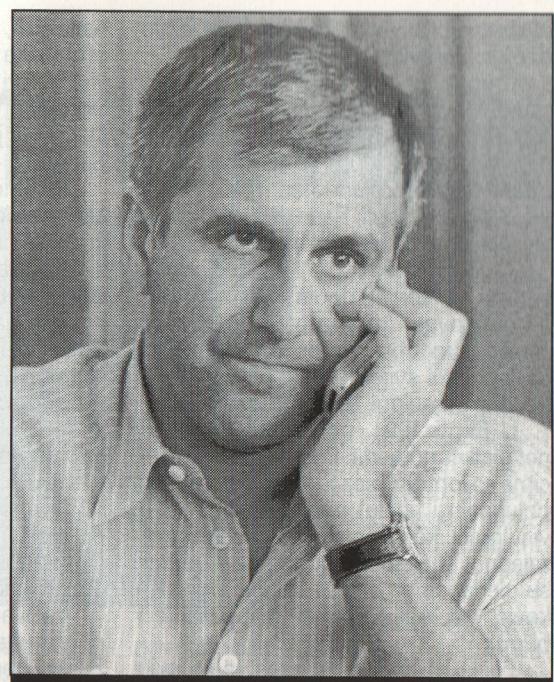
Prvu od velikih medalja - srebrnu, Jugoslavija je osvojila u Beogradu 8. maja 1961. pod kupolom Sajma. Rimski „olimpijci“ (Ajzelt i Troskot umjesto Kristančića i Đerđe) postali su ponos načije. Radivoj Korać bio je prvi strijelac EŠ. Trener - prof. Nikolić.

Na Svjetskom prvenstvu u Riju 1963. naši reprezentativci su ispred Sovjetskog Saveza, iza Brazila, četiri godine kasnije u Montevideu ispred Brazila, ali iza Sovjetskog Saveza. Tim je od Nikolića preuzeo Žeravica, ali su igru i dalje nosili Korać, Daneu, Đurić.

Olimpijada - Tokijo 1964 g. Naša reprezentacija osvaja 7. mjesto: Gordić, Korać, Rajković, Ražnatović, Dane, Cvetković, Đurić, Nikolić - trener A. Nikolić.

Za prvaka USA - Bil Breddi - NBA (Niksi) - kasnije se-nator.

Olimpijada - Meksiko. - 1968 godina: Studenti na ulicama Pariza i Beograda, a

**Uspesim zaslužio zlatnu značku:
Željko Obradović**

Šolman, Plečaš, Čermak, Skansi-trener, Žeravica), počelo je treće i najuspješnije razdoblje: doba titula.

EP - Rezultatom 7:0 protiv „ostatka Evrope“ 1973. u Barseloni Novoselov tim osvaja prvu kontinentalnu krunu. A na veliku košarkašku scenu dolazi generacija upamćena po zaslужenom nadimku „zlatni dječaci“ (Kićanović, Dalipagić, Slavnić, Jerkov, Delibašić, Žižić).

U finalu XIX EP u Beogradu 1975. g. nezaboravnu partiju pružio je Kićanović. Pošto je primio injekciju protiv bolo-va, takoreći iz kreveta, „zbornaji“ u razdraganom „Pioniru“ ubacio je 22 poena, ključna 2 kod rezultata 86:84. Junački je igrao i Čosić: 16 poena, 18 skokova - trener: Mirko Novosel.

Na „neutralnom terenu“ u Liježu SSSR je poražen s dvocifrenom razlikom (74:61), za treću uzastopnu zlatnu medalju u evropskoj konkurenciji. Sa profesorom Nikolićem na klupi „plavi“ su ovu utakmicu odigrali taktički gotovo savršeno. (U svojim komentarima Profesor je ipak bio u dilemi između ove i finalne utakmice u Manili, kada je savršenstvo taktike u pitanju).

Sa skorom od 10:0 osvojena je svjetska titula 1978. u Manili. Sovjeti, u prethodnim decenijama nedostignjog riva, Kića, Moka, Praja, Čosa, Žele i Mirza pobijedili su čak dva puta, a u finalu pred 32.000 gledalaca 11. put za redom od 1974. g.

„Evropska ekipa decenije“ zlatnim slovima upisala se i u istoriju olimpijma. Na Igrama u Moskvi 1980. (bez Amerikanaca) još jednom je položila na

Nagrađeni: Porodice Šaper i Nikolić sa Rankom Žeravicom

me 'kolektivnog' gledanja TV na našim prostorima.

Dolaskom Aleksandra Nikolića na čelo reprezentacije počelo je doba studijskih priprema za takmičenja. Na Ol u Rimu 1960. M. Nikolić, Kandus, Korać, Lokar, Daneu, Gordić, Kristančić, Đerđa, Petričević, Dragojlović, Radović i Đurić su osvojili, tada odlično, 6. mjesto.

U sastavu SAD - O. Robertson, Džeri Vest, Lukas...

Bio je to početak naših velikih rezultata.

na Tašu. Nestvarno veče košarke Spen-sevr Hejvud

Sigurna ruka Vladimira Cvetkovića odvela nas je sa linije slobodnih bacanja (preko SSSR) u prvo olimpijsko finale. „Plavi“ su u Meksiku 1968. došli kao spoj iskusnih (Korać, Daneu, Rajković) i onih čije će vrijeme doći (Čosić, Šolman, Plečaš, Skansi) - trener, Ranko Žeravica.

Od Ljubljane i zlatne svjetske medalje 1970. (Tvrdić, Simonović, Jelovac, Trajković, Žorga, Kapičić, Daneu, Čosić,

JUBILEJ

pleća sve protivnike. Za kormilom je bio dvojac: Žeravica / Novosel.

Lovorovim vijencem naša košarka ponovo se okitila u Zagrebu (EP 1989). Pet dana - pet pobjeda. S prosječnim rezultatom 100,4:78,4, odnosno 22 poena razlike! Zajedno su igrali: Petrović, Kukoč, Paspalj, Rađa, Divac, Danilović. Na klupi: Dušan Ivković.

Argentina 1990. g. - Na mjestu gdje su naši amateri 40 godina ranije skromno debitovali - reprezentacija odlazeće zemlje, superiorno je osvojila SP 1990. Cio sportski svijet je želio „drim finale“ na OI u Barseloni 1992 - Duda Ivković.

U Rimu 1991. ponovo se Zagreb: pet glatkih pobjeda. Poznatim čarobnjacima sa loptom (bez Slovencea Zdovca u polufinalu i finalu) pridružio se Đorđević. Igrači, koji više nikada neće zaigrati zajedno, u posljednjoj utakmici podigli su gledaoce na noge - trener: Duda Ivković. Na kraju, aplauzi za priznanje i brigu.

Posle tri godine izgnanstva sa svih takmičenja i tajnih utakmica u Grčkoj,

najtežem, pobedena su dva odlična protivnika: Litvanija i 18.000 grčkih navijača. Svi su igrali nadahnuto, posebno Đorđević (41 poen, 9/12 za tri poena). Danilović je zakucao za TV špice: preko Sabonisa - na klupi Duda i Željko.

Sampioni Europe dočekani su u Beogradu kao heroji nacije. Više od 100.000 navijača spontano se okupilo u centru grada da bi sa svojim sportskim idolima proslavili „osvajanje Atine“.

Spanjija - Barselona. Do dugo čekanog okršaja između Jugoslavije i Hrvatske došlo je na EP 1997. Pobjednika je odlučio posljednji šut Đorđevića. Pretrčao je pola terena i iz punog trka podigao se na skok-šut za tri poena. Kao u Istanbulu 1992. za Partizan.

U finalu je postojao samo jedan tim: Bodiroga, Danilović, S. Obradović, Lončar, Đorđević, Rebrača, Bulatović, Savić, Tomašević, Topić, Berić i Radošević.

Izazivači „azuri“ ostali su na pristojnoj rezultatskoj distanci (61:49) -Trener: Željko Obradović.

U Atinu 1998. ispratili smo ih sa puno

trener (1998). Svetislav Pešić će kasnije kompletirati svoju zanimljivu zbirku: posle evropske kadetske i juniorske, svjetske juniorske osamdesetih-seniorskog evropskog i svjetskog.

Kari Pešić - „Jugoslavija se vratila na košarkaški presto“, „Perfektno su vladali finalom“, „Pokazali su najviše talenta, dubine, odbrane, imena, najviše-svega“, „Odlučio je talenat, veliki neiscrpni talenat Jugoslavije među koševima“: ‘Carevi Carigrada’ pisano je posle Istanbula 2001. godine.

Prema italijanskom sportskom listu „Gazeta delo sport“ najbolje svjetske ekipe - sistemi 2001. su: 1. „Ferari“ (svjetski prvaci formule 1), 2. Yu-košarkaši, 3. Lejkersi (prvaci NBA), 4. Francuska (šampioni Dejvis kupa), 5. Australijski plivači 4x200 (svjetski prvaci), 6. Kub (svjetski prvak u bejzbolu).

Pesić - Posle Svjetskog prvenstva na tlu Amerike i u konkurenciji NBA profesionalaca, košarkaši su zasluzili da ih nazovemo našim sportskim nobelovcima. Sa 9 poena u posljednjih 137 sekundi Bodiroga je 66:74 za Argentinu pretvorio u nastavak za - legendu 'Jedna planeta i jedna titula'...

Na Olimpijskim igrama, svjetskim i evropskim prvenstvima „plavi“ su osvojili ukupno 33 medalje: 14 zlatnih, 12 srebrnih i 7 bronznih. Jednom su bili olimpijski pobjednici (1980), pet puta svjetski (1970, 1978, 1990, 1998-2002) i osam puta evropski prvaci.

XXI - vijek započeli smo sa pet zlatnih medalja - osvojili smo sva košarkaška zlata (2001 g.)

Košarkašku 2004. g. - dočekujemo sa novom Arenom, Dajmon bolom, Drim-teamom i učešćem na Olimpijadi.

A 2005. g. - Evropsko prvenstvo: Beograd, Podgorica, N.Sad i Vršac - novi impulsi za košarku.

Kako da odgovorimo na pitanje otkuda ovoliko uspijeha u košarci - kod nas u kontinuitetu?

Više puta analitičari su rekli - treneri, najvredniji now-now, organizacija... selekcija, igrači... igra - kolektiv...

Ovoga puta neka nam pomogne, otac košarke

Džejmes Nejsmit:

Kreirao sam košarku na Hrišćanskom konceptu, ljubavi prema bližnjem, tako da mladi ljudi mogu ispoljiti svoju snagu i ljubav - držeći pod kontrolom svoje reakcije lišene ekscesa - koji bi ih pretvorili u instrumente đavola.

Pripremio: Mirko Polovina

Svetislavu Pešiću zlatnu značku uručio je Predrag Danilović

Dušan Ivković i Kića su igrače iz Srbije i Crne Gore poveli stazom povratka. Zahvaljujući domaćinu EP Grčkoj i FIBA „plavi“ su dobili šansu da se kvalifikuju za evropsku smotru.

Atina 1995. g. - U jednom od najzabudljivijih finala, za naše igrače možda

strepnje, ali su oni još jednom pokazali da imaju raskošan talent i pobjednički duh. Bodiroga i Rebrača su igrali i dopunjivali se kao nekad tandem Kićanović-Dalipagić. Dvaput su pobijeđeni Rusi.

Željko Obradović je osvojio istorijski dubl: svetski prvak kao igrač (1990) i

Izabran novi predsednik

Babić - velikom većinom

Na dan zaključenja ovog broja časopisa, 20. decembra, stigla nam je očekivana vest sa izborne skupštine Košarkaškog saveza SCG. Ugledni sportsko-košarkaški radnik i jedan od naših najeminentnijih privrednika Miodrag Babić izabran je za prvog čoveka Košarkaškog saveza SCG.

Skupštini je od trideset jednog člana, prisustvovalo dvadeset i osam, a njih dvadeset i pet svoje poverenje su ukazali Miodragu Babiću. Time je okončan važan deo izbornih aktivnosti i ulazi se u ni malo značajniji deo konkretnih poslova na neophodnom dizanju radnog nivoa u svim telima i organima Saveza, koji je, čekajući izbore, prilично u opuštenom stanju.

Karakteristika ovih izbora protekla je, za košarkaške prilike, u napetoj atmosferi. Očekuje se, na dobrobit košarke, da ispoljena energija u izborima bude usmerena na konkretnе projekte koji će unaprediti našu košarku u celini. Naravno, sada je poznat i najodgovorniji čovek na tom zadatku. Uostalom, neposredno po završetku izborne skupštine, na prvoj konferenciji za novinare predsednik Babić je rekao:

- Potpuno sam svestan velike odgovornosti koju sam preuzeo u ovim burnim

vremenima. Nema sumnje da će mi iskustvo, iz mog ranijeg mandata, koristiti prilikom velikog posla koji nas sve očekuje. Raduje me što je na kraju jedinstvo ipak pobjedilo, pošto je potpuno jasno da bez zajedničkih naporâ svih nas u košarkaškoj organizaciji nećemo ništa uraditi. Želja mi je da udružimo snage oko jednog cilja, a to je prosperitet i nastavak velikih uspeha koje smo imali svih ovih prethodnih godina.

- Konstatovali smo neke uspehe u proteklom periodu, ali razmišljamo i o tome

šta valja učiniti u najskorijoj budućnosti. Kao prvo, najveći zadatak nam je okončanje potpune reorganizacije koju nameće novi statut. Nema sumnje da će sada mogućnosti za bilo kakve mahinacije i lobiranja biti mnogo manja, nego do sada, kada je u radu Predsedništva bilo prisutno mnogo klupskih interesa.

Moram da istaknem kako sam imao dvojicu izuzetno uvaženih rivala pošto o kvalitetima Duška Kneževića, a naročito bogatom sportskom iskustvu ragana Kapidžića ne treba ništa posebno isticati. Kapidžić je nesumnjivo veliko ime naše košarke i moje obaveze su zato još veće, istakao je Babić.

O njegovom vidjenju uloge i značaja Udruženja trenera u košarkaškoj organizaciji, nadamo se da će čitaoci Trenera imati prilike da pročitaju već u narednom broju svog časopisa.

M. Polovina

Blažo Stojanović, novi-stari, predsednik KSS

Stop klubašenju

Blažo Stojanović, novi-stari predsednik Košarkaškog saveza Srbije, najavio je promenu kursa u olimpijskoj godini. Pune ruke posla sačekale su ga odmah po reizboru na funkciju, koju je obavljao i tokom prethodne četiri godine. Kao prioritete, Stojanović navodi vraćanje autoriteta vrhovnom telu KSSCG, bilo to Predsedništvo ili Upravni odbor, zatim kraj izrazitom „klubašenju“, koje je vladalo u našem trofejnem sportu, te podsticanje rada Više košarkaške škole pri Savezu, uz tesnu saradnju sa trenerskom organizacijom.

- Mogu da obećam samo čvršće veze sa KSSCG, nikako separatisanje i insistarje na nekakvoj autonomiji. Kamen spoticanja do sada je bila Jadranska liga i ja jesam za tu ideju, ali samo u slučaju da je igraju svi. Nikako pola-pola, jer to nije u interesu srpske i crnogorske košarke. Ako želimo da vratimo ligu kakvu je imala stara Jugoslavija, zašto onda ne igraju i Makedonci. Kod mene postoji

nostalgija za onom ligom koju su igrali i Jugoplastika, Olimpija, Cibona... Ali, u ovom trenutku, ovakav sistem takmičenja nije u interesu naše košarke. Prošle godine je bila odlična liga, sada je više nema - opominje Stojanović.

Da bismo imali zajednički stav o Jadranskoj ligi, potrebno nam je jedinstvo u našoj kući.

- Povratak autoriteta kod ljudi koji vode našu košarku je primarna stvar. To bi trebalo crnim, podebljanim slovima da napišemo svi. Ja ću na tome insistirati. Ne želim da preovladavaju klupski interes, kao što je to bilo prethodne četiri godine - najavljuje Stojanović.

Kakvi će biti odnosi sa Višom košarkaškom školom UKTSCG?

- Edukacija trenera je izuzetno važna za našu košarku, jer smo zahvaljujući legendarnim trenerima i postigli ovakve uspehe. Košarka je naš najbolji proizvod, pet puta smo bili svetski prvaci. Zato svi, ali svi, moramo da vodimo bri-

Predsednik KSS: Blažo Stojanović

gu o ovom sportu. Da vratimo mir u dvorane, ne samo uz pomoć Zakona o sportu, već i da treneri i igrači svojim ponašanjem zaduže navijače. Kod nas se izuzetno dobro radi sa mlađim kategorijama i Viša košarkaška škola ima velike zasluge za to - rekao je Stojanović, koji ističe dobru saradnju sa Košarkaškim savezom Beograda, uz zajedničku obavezu da se oživi zaboravljeni „Trofej Beograd“. Nikola Janković

Ranko Žeravica

Analiza stanja i stremljenje savremene košarke

Novi Sad, 25. Septembar 2003.

Odigrana su sva evropska prvenstva u svim kategorijama i vi verovatno zna-te, i treba da znate rezultate svih tih naših selekcija koje su nastupale, i normalno je da se na kraju takmičenja saberu rezultati, da se analiziraju, a naročito je važno da se analiziraju igre tih naših reprezentacija, uporede sa ostalima, da se izvuku zaključci koji bi koristili da podi-

žemo kvalitet, da ne zaostajemo za ostalima. Sa ovih evropskih šampionata mi naše uspehe ili neuspehe možemo da sagledavamo sa veoma različitih strana. Mi možemo da budemo zadovoljni i da se ponosimo rezultatima mlađih selekcija, da tražimo opravdanja za i da ih nademo za neuspehe za rezultate seniora. Ne smemo da propustimo da uradimo širu analizu da vidimo gde smo u savremenoj i kvalitetnoj košarci. Još je važnije sagledati kuda idemo i da li je to put koji će nam omogućiti kontinuitet velikih rezultata, uspeha. Kao prvo ja ću nastojati sve vas prisutne da uverim u značaj uspeha naših reprezentacija, za našu košarku. Po novim pokazate-ljima kod nas je opao interes za uspeh reprezentativnih selekcija.

Vama je sigurno poznato da smo imali puno otkaza reprezentaciji, da smo imali suprotstavljanje programima reprezentacije od strane klubova, pojedinaca itd. Međutim ima nešto što nam

nije poznato ili smo zaboravili ili nismo svesni toga a to je ogroman značaj uspeha reprezentacija za našu košarku i za sve nas koji smo u bilo kom svojstvu u vezi sa njom. Samo uspesi tih reprezentacija mogu da nam osiguraju место ovde koje danas košarka ima u ovoj zemlji, u ovom narodu. Ja moram da naglasim da ovako visoko mesto koje zauzimamo može lako da se izgubi. Za uspeh reprezentacije, naročito senior-ske, moraju da isakazu istinski interes i trener malog seoskog kluba i predsednik velikog kluba i onaj ko vodi školu košarke ili drži privatni kamp ili pomaže neku školsku ekipu. Bez njihovog interesa ostajemo bez publike, bez sredstava informisanja i bez prostora u njima, bez interesa sponzora i bez velikog interesa dece da se bave košarkom. Toga treba da budu svesni i igrači koji su u inostranstvu, oni su tamo priznati i veoma se cene i njihov rejting je vezan za uspeh naše reprezentacije. Uzeću primer Italiju koja da se nije kvalifikovala za Olimpijske igre bila bi drugorazredni sport, onda Grčka, izgubila publiku svaku zbog nedostatka novca, sponzora... nije tačno, posle Galisa slab uspeh Grčke reprezentacije. Rusija, sada ćete imati prilike da se informišete šta će biti sa ruskom košarkom kada se nisu kvalifikovali za OI. U istoriji košarke imate mnogo drastičnijih primera, Mađarska je bila prvak 1955. godine, Bugarska je bila svetska košarkaška velesila 50-tih godina a gde su sada. Mi smo ove godine dobili dobru opomenu izraženu igram naše reprezentacije i nekih pojedinaca. Sad se postavlja pitanje kako da taj neophodan interes svih ovde nabrojanih izdignemo ponovo tamo gde treba da budemo, da se obezbedi reprezentaciji uspeh. Da ga nametnemo kao odgovornost i ja uvek kažem gde god govorim da je košarka kod nas više nego sport, i to jeste tako ali samo zahvaljujući uspesima.

Postavlja se pitanje kako da se svi individualni interesi suzbiju a ima ih puno i kako da se osude. Mi smo zemlja sa veoma malom populacijom i uvek ćemo biti u vrlo teškoj situaciji u dostizanju i održavanju svetskog kvaliteta. I to nije samo slučaj u košarci već i u fudba-

lu i nemojmo se zavaravati. Svaki dan će biti sve teže i teže. Dosadašnji rezultati su svetsko čudio, i mnogo puta sam morao da ga objašnjavam. Košarka je u stalnim promenama i te promene moramo pravovremeno primetiti i slediti. Posebno se moramo truditi da idemo ispred drugih, da budemo proizvođači promena tj. novog, i to možemo samo mi treneri i za to treba da se borimo znanjem, vizijama reazvoja košarke i praćenjem zbivanja u košarci celoga sveta.

Nama na raspolaganju stoje mnoga informativna sredstva, internet, satelitski program itd. Međutim moj utisak je drugačiji, mislim da smo uspavani proteklimi uspesima, da smo zadovoljni što smo svetski prvaci i da veliki broj naših trenera nema jasnou predstavu o savremenoj košarci. Nisu pravovremeno reagovali na promene i nastavljaju da rade po starom. Naročito me iznenadio stručni štab u Svedskoj sa velikim nepoznavanjem protivnika, nekih igrača. Ja sam to video posle prve utakmice. Ja tu ne kritujem Duleta, i to nije njegova greška. Kvalifikacije za Svedsku su bile kada se nije ni znalo da će on biti trener reprezentacije. Svaka reprezentacija je odigrala četiri utakmice u kvalifikacijama u novembru i januaru. Ja sam pratilo te utakmice i video velike promene kod nekoh reprezentacija. Naš stručni štab nije to pratilo i normalno da je na utakmicu sa Rusijom izašao taktički nespreman, što nije njegova krivica, on je imao pomoćnike koji su za to bili zaduženi a očigledno je bilo nepoznavanje vrednosti i načina igre ruskog tima i trenera i načina vođenja tima. Ja sam pratilo sve kvalifikacije, i po tri utakmice dnevno a to treba da radi svaki trener, i juniorski trener da se bavi sa time.

Ja ću izneti neke zapažene razlike ali sa dobrom namerom kao i uvek. Na raspolaganju su mi bili internet i televizija, i te razlike koje postoje između naše košarke generalno, naših igrača uzimajući ih generalno i onih najkvalitetnijih odnosno onog pravca kuda ide savremena košarka. Prvi je problem individualna tehnika, individualne vrednosti naših igrača, one su pale u poslednjih godinu dana, nisu pratile raz-

voj koji je prisutan u svetu. Već dve godine se pojavljuju u svetu vižljasti, spretni i brzi igrači. Spori i snažni su u drugom planu. Naš tim je u Svedskoj gubio 16 lopti po utakmici, igrajući sporo i bez kontranapada, prvak je gubio 13 lopti igrajući brzo i sa kontranapadima. Svaki trener je svestan te činjenice. Primetna je očigledna razlika u individualnoj tehnici. Prvo, brzina izvođenja u individualnoj tehnici, među najsporijima a prvak sveta. Spora tehnika kod igrača, sporo izvođenje, spore akcije i naročito spora odbrana. Danas se igra veoma brza odbrana. Brzina dominira dobrom odbranom. Repertoar svega, dodavanje koje je bilo najveća odlika naše košarke, ona je sada veoma siromašna skromna raznovrsnost u šту, koordinacija u kretanju. Šta najbolji igrači rade u punoj brzini a videli ste šta naši igrači rade tako, u kontranapadu dobije blokadu, u prooru dobije blokadu, ne izabere pravovremeno dodavanje u kretanju, a kontranapad se uopšte nije igrao. Lako se gube lopte čak i kad ima loptu u posedu, bili smo svedoci kad igrač pravi ledni okret i igrač mu pride sa leđa i uzme mu loptu i ode u kontranapad. Sledeće, loš izbor šutiranja, neadvetak poziciji i položaju iz koje se šutira brojne „banane“ najbolje to pokazuju a tome hoću još da dodam i zicere. Mi smo bili tim koji je najviše zicera promašio a takvu grešku nismo ranije pravili. Takve igrače mi smo ranije terali iz timova.

Problem igre, prvi i najvažniji zaključak, vrlo kratko, nedostatak brzine i nedostatak prevare, ne može se igrati naivna košarka, mi nemamo prevaru, mali broj kontranapada o čemu neću da razgovaram, vrlo spora i predvidljiva dodavanja i nešto što me malo čudi dobijam utisak da naši igrači po prijemu lopte traže rešenje. Pre prijema lopte ne nalaze rešenje. Velika vrednost igrača je da pre ili u momnetu prijema lopte već pronađe rešenje. Kod naših igrača taj elemenat je izgubljen. Lično otkrivanje je zapostavljanje, svi čekaju blok. Lično otkrivanje mora da postoji i ono je neophodno. Naš tim igra statično a ne dinamično, šteta, igra bi bila lepša. Ako se pasivnom igrom troši vreme dolazimo u poziciju da u završnicu šutiramo iz neizrađenih šuteva. Mi smo samo na jednoj utakmici izgubili četiri lopte zbog isteka 24. sekunde.

Sledeće, zloupotreba driblinga, krajnje je vreme da se statistički obradi da se vidi koliko jedan igrač dribla pasivno, dodajmo mu vreme aktivnog driblinga pa da vidimo koliko je to potrošeno sekundi pa da posle analiziramo koliko se odražava na ostale igrače. Nama se na svetskom prvenstvu desilo da jedan igrač dribla 14 sekundi a jednom čak 18

Novi Sad: Ranko Žeravica u Velikoj sali „SPENS“

sekundi da niko ne primi loptu. Znate koliko to umanjuje moral ostalih igrača i koliko to upropastava dinamiku igre.

Sledi problem je neznanje korišćenja visinske prednosti. Danas ćete video posebno u NBA ligi koliko dobro koriste visinsku prednost. Mi u svim utakmicama na prvenstvu koliko sam ja gledao nismo imali visinsku prednost. Imajući visinsku prednost a nezнати је iskoristi je šteta, nelogično.

Nedostatak lakih koševa koji podižu moral tima, i primanje lakih koševa. Za kritiku je takođe ne znanje osnovnih zahteva igre, na primer odbrana od najobičnijeg pick & roll-a, kada nas isti protivnik na isti način 5-6 puta namagariči i naši igrači to ne znaju da brane. Sta mislite da Dule V. nije to njima rekao posle prvog puta, mogao je on njima da kaže, da im nacrt, međutim to se tako ne rešava. To je obavezno znanje jednog igrača koje se stiće od 11 do 16 godine, da on automatski rešava takve situacije.

Odbrana od kontranapada je takođe nešto što se uči do 16 godine. Ne mogu igrači da se vrate usko i da ostave otvorene spoljne pozicije i da odatle primamo šuteve za tri poena. Mi čak i kada smo davali koševe mi smo ih odmah primali u kontranapadu.

Siromašno odigravanje onog malog broja kontranapada. Dobija se utisak da su zapostavljana pravila koje se stišu u juniorskim kategorijama, za situacije 3:2, 3:1, stalno su radili ono što ne treba da rade. Brzina prvog dodavanja!!! Ja sam stekao utisak da oni ne shvataju značaj prvog dodavanja. Ja sve ovo govorim da se ispravlja u najranijim godinama a ne da kritikujem reprezentaciju. Brzina prvog dodavanja mora da bude uvek prisutna a da li će se odigrati kon-

tranapad zavisi i od protivnika i brzine njegovog vraćanja.

Promašaj zicera da li može da se oprosti i u našoj ligi? Ja sam to video i u našoj ligi, ne radi se ovde samo o reprezentativcima. Bio potpuno sam ili u kretanju ili u mestu. Ja znam što je to, nije ga trener opteretio značajem šuta, nije ga ismejao, nije mu što puta rekao što je promašio zicer. Treba naći formu kritike, formu ismevanja da on više nikad ne promaši takav šut.

Promašaj slobodnih bacanja, znate li vi da mi imamo 67% pogodenih slobodnih bacanja. Ja sam ubedjen da je to samo pitanje odnosa, niko ih nije kritikovao zbog toga. Promašaj zicera, „banana“ u prooru i promašaj slobodnih bacanja to su vam mentalni problemi, problemi navike, problemi odnosa igrač-trener, zahteva trenera. Za šutiranje slobodnih bacanja igrač nema opravdanja, igrač je sam, ostavljen sebi, svojim mentalnim sposobnostima, tehničkim kvalitetima, niti mu smeta sudija ni protivnički igrač, ni suigrač, on sam lopta i kos.

Broj postignutih poena jasno ukazuje da mi nismo imali jasnou predstavu o razvoju savremene svetske košarke, čuli ste Pešića da se igra brza košarka, a mi smo bili osmi po broju postignutih poena na EP. Osmi a svetski smo pravci!!! Pet ekipa je preko osamdeset poena a prvak je dao devedeset poena, i jasno je da je razvoj košarke ka brzini, odnosno ka napadu. Mi očigledno nismo znali da se toliko ofanzivno igra. Još tragičnije bi bilo kada bi analizirali neka druga prvenstva koja se igraju u recimo Južnoj Americi, kvalifikacije za Olimpijske igre ili sl. Mi sa 48% procenta šuta za dva poena nikad ne možemo biti zadovoljni, u ovoj zemlji gde se oduve

STRUČNA TEMA

gajio šut i on mora da se gaji. Šta je urađeno, verovatno metodama treninga je oduzeto vreme za šut i upotrebljeno za akcije. Više puta sam govorio da ne može značaj akcija biti važniji od šuta. Košarka se igra za poene i mi to moramo da znamo.

Ne mogu da preskočim činjenicu da nemamo ekstra igrace-po jedince, natprosečne vrednosti, ekstra klase, naravno ovde mislim na napadača, ne mojte da mi spominjete odbranu. Ja nisam još čuo da i jedan trener NBA ekipa zainteresovan za nekog odbrambenog igrača i nadam se da za sledećih godina neću čuti. Traži se napadač i samo napadač. Mi živimo u dobu svetskih zvezda a bez zvezda ekstra klase nema popularnosti, nema ni finansijera ni ostalih stvari. Mi moramo da prihvatišmo tu činjenicu. Ali to traži i promenu odnosa prema takvim igračima, toleriranje, uklapanje u sredinu. Košarka se igra sa „samo“ pet igrača. To je samo 20%, ako je dobar onda je to 40%. Košarkašku ekipu do pobede, titule, doveđe najmanje jedan ili eventualno dva dobra igrača, nema te ekipa koja je potrošila sa pet jednakih igrača. Titulu donosi jedan, dva ili eventualno tri dobra igrača. Ima problema trener, da li trener da istripi i da ne pokaže negodovanje za akcije individualiste, da li će ostale igrače ubediti da istrepe. Setite se Ajversona, šta sve on radi, negirajući košarkašku igru za kolektivnu, protiv svih pravila pa što on sve radi kosa nam se diže na glavi, međutim njegova ekipa pobeđuje, a zamislite šta je njegov trener morao da uradi sve da bi oni stigli do finala. A da njega nema ne bi niko ni došao da ih gleda.

Nedostatak lidera, mi to znamo da nam nedostaje, ne samo sada, nego generalno u nasoj košarki. Uzrok je u načinu treniranja naših mladih. Lider se ne određuje, ako ga je trener odredio suprotstavice se ostali, lider se sam nameće. Da bi ga dobili mi moramo da ostavimo prostora da se on iskazuje od 10-11 godine, da ga trener pusti da se iskazuje a ne da ga udara po glavi i traži neku disciplinu i tako dalje. Lider u jednoj ekipi ne treba uvek da bude bek. Menegen je bio lider u reprezentaciji i klubu. Imali ste Kamerun Pera koji nikakve veze nije imao sa košarkom, niti neku telesnu visinu. Kad je on u formi i kad se nametnuo na SP sve je bilo dobro sa tom ekipom, dobro su igrali. Gasol je lider, on ne priča, ne zove akcije ali kad on izade iz igre ekipa ne igra, ne znaju šta da igraju. On svojim pogledom, ponašanjem, on kad im nešto kaže oni to prihvataju. Za nedostatak lidera smo mi treneri krivi.

Pitanje vaspitanja i obrazovanja morao sam da dotaknem, smatram da smo ga zapostavili, pitam Vas da li ste vi

zadovoljni sa njihovim vaspitanjem i obrazovanjem. Sta mislite koliko bi oni bili bolji igrači da su se u obrazovanju malo više izdigli? Razmislite malo o tome, neću mnogo o tome da vam govorim ali mislim da je to nas veliki nedostatak, da smo oduzeli našim igračima potrebno obrazovanje da bi igrali dobru košarku i da ne umemo da ih dobro vaspitavamo.

Mi imamo selekciju izvanrednu, 80-90% populacije koja bi htela da igra košarku, za jednu godinu govorim, za jednu generaciju, svi bi hteli da igraju košarku. Selekcija je najbolja, imamo piramidu ulaska u reprezentaciju, od 11 godine se bore da uđu u reprezentaciju, mlađi igrači se zovu na pripreme, organizaciju na koju možemo da se ponosimo, koju nema niko više u svetu. Mi to više ni treeba da pomislimo i to treba ceniti i unaprediti. Ono u čemu kasnimo je nivo trenerskog rada, koji mora da postane efikasniji i savremeniji, nema drugog. Mora daleko više da se trenira u periodu od 11-16 godine. Ja ću odmah da vam kažem primer tenisa ili ritmičke gimnastike. Koliko teniser mora puta da ponovi udarac da bi usavršio a počinje od 6-7 godine ili jedna devojka u ritmičkoj gimnastici da ponovi pokret da bi postigla onu koordinaciju i preciznost. Da li mi to radimo? Naravno da ne. Mi moramo tu da se usmerimo u budućnosti, pre svega podignemo stepen kordinacije, osnovnu tehniku, brzinu, asovi su danas brzi, spretni a ne snažni, osnovna znanja i otvaranje prostora za talentovane momke a ne sputavanje posebno visokih igrača. Ne može se postati dobar igrač bez individualnog treninga. Ko će danas da odgovara što Varda nije postao vrhunski centar? Onaj koji mi se hvalio kada je Varda imao 14 godina da ima tehniku kao bek, ima dobru tehniku. A da je počeo sa njim pod košem, eto ga u NBA ligi. Provocirati i stimulisati individualni treneri van redovnog treninga. Igračima mora da se sugerise igra 2:2, 3:3 do besvesti. To je neophodno, tako rade i profesionalci u Americi. A da bi vas ubedio u to reći vam sledeće da u Americi 5 meseci traje treniranje i igranje utakmica, samo pet meseci, zakonom zabranjeno više od toga. Za to vreme 26 obaveznih utakmica, samo, nema više od 23 treninga mesecno, najviše dostignu do 110 treninga, a mi deset meseci sezona, četrdeset i više utakmica tog uzrasta od 11 do 17 godine, 160 do 200 treninga. Iz ovog upoređenja izlazi da bi mi trebali da imamo 60-70% kvalitetnije igrače od njihovim. A zašto nemamo reći vam. Prvo, nemamo autoritet i vrednost trenera za taj uzrast, autoritet trenera u tom uzrastu je jako vazna i za

vaspitanje i za naučenost i za treninjanje. Dalje, ne izgradujemo tu svest individualnog treninga što oni rade, pa ne postaju oni dobri igrači za tih stotinjak treninga, nemojte da se zanosite time. Trener ga je uputio na ulicu, zainteresovao da sam trenira i on to radi. Uslovi za trening, organizacija treninga, efikasnost, iracionalnost jeste na njihovoj strani ali to i mi možemo poštiti.

Rekao bih vam nešto u vezi igre centra. Cudi me da još uvek nismo svesni da treba da pravimo centre koji će znati da igraju 1:1, u svakoj situaciji u blizini koša. A još me više čudi kako vam nije jasno da to treba da zna i bek. Cudi me da ne znate da lednjo postavljanje ne može da se brani! Za raznovrsog igrača ne može da se brani. Mi moramo dati prednost takvoj igri, da ih individualno obučavamo, nemojte ih udaljavati od koša, prisilite ih da igraju na tim mestima čak i one male igrače. Ja ću vam samo reći par primera, Medžik, Džordan ili Ajerson kad stanu dole svi daju iz 1:1 ledjima koševe, niko im ne može ništa. Naša košarka zavisi od visokih igrača, centri su ti koji donose prednost, i nažalost na EP u Švedskoj nismo video prednost naših visokih igrača i meni je zbog toga mnogo žao.

Još jedno mišljenje bi htelo da obrazložim, pojavilo se mišljenje da profesionalci koji su došli ovde, bilo ih je tridesetak, ne mogu da igraju dobro zato što se ovde skupljaju odbrane. Ne prihvatom to mišljenje. Moje je kao trener cilj da skupim odbranu na jednoj strani i da ih iznenadim na drugoj strani, brzinom dodavanja, pregledom igre... to je cilj. Prema tome nije to opravданje zašto neki profesionalac nije dobro ovde igrao.

Takođe, moram da vam kažem da je trenerski posao veoma težak, i uspevaju samo izuzetni entuzijasti činovnički posao u trenerskom poslu odnosno činovnički odnos u trenerskom poslu nikada neće doneti nikakav rezultat. Vizija razvoja svetske košarke, praćenje razvoja svetske košarke kod svakog trenera mora da bude prisutna a smatram da smo se mi uspavali zaboravljajući da ostali igraju košarku i to dobru košarku i to može da nam se osveti da košarka može da izgubi mesto koje danas ima u društvu, u zemlji u sredstvima javnog informisanja, u ugledu. Meni je sasvim svejedno koliko vas ima ovde, kada sam tražio da govorim ja nisam tražio igrače, meni nisu potrebni igrači, ja sam tražio vas i vaše razmišljanje i vašu glavu. Znam da nije popularno ovako razgovarati o ovim stvarima ali je neophodno, neophodno, nalazimo se u situaciji kada je poslednji momenat da o tome govorimo. Ovo nije moj prvi nastup ovakav i nadam se da neće biti poslednji.

Novi Sad

Učenje, druženje, nagrade

Veličanstvena atmosfera u novosadskom SPENS-u: trodnevni turnir kano na evropske košarke CSKA, Panatenai kos, Barselona, Skiper, Crvena zvezda, Pamesa... i - trenera, na čelu sa Rankom Žeravicom, legendom svetskih i olimpijskih „plavih“, kao i klupske velemajstora sa klupe koji su dostizali evropske vrhove.

Košarkaški treneri u gradu na lepom plavom Dunavu nikada kao do tada nisu prisustvovali svojevrsnom košarkaškom događaju da uživaju i uče, istovremeno.

Na tribinama SPENS smenjivali su se tri dana oni koji su kupovali ulaznice da bi gledali evropski klupske krem pod obručima, istovremeno i oni koji su bili obavezni da uplate i prisustvuju „Trenerskim danima 2003“ u organizaciji UKTSCG, kako bi dobili plavu ili crvenu licencu za vođenje timova u odgovarajućoj kategoriji takmičenja.

Od 23. do 25. septembra, među 650 učesnika „Trenerskih dana“ bilo je i desetinu pristiglih iz inostranstva, sa namenom da obogate svoja znanja. Najbrojniji su bili treneri mlađih kategorija koji imaju i najodgovorniji zadatak, da postave temelje za neka buduća, još lepša vremena, naše košarke.

Polaznici „Trenerskih dana“, naravno, gutali su reči izlaganja Ranka Žeravice na temu „Analiza stanja i streljenja savremene košarke, Svetislava

Predsedništvo skupštine UKT SCG održane u Novom Sadu

Pešića prilikom izlaganja o Tranziciji u napadu protiv zonske odbrane“ i „SPECIALNE situacije u napadu i odbrani“, Zmaga Sagadina kada je pričao o „Individualnoj taktici odbrane“, Gorana Miljkovića „Hendikep situacije“, Mijo Kadija - „Agresivna odbrana“. Ali i nova saznanja o promeni izvesnih pravila igre FIBA...

Između dva turnirska meča, 24. septembra, u svečanoj sali SPENS, Dušan Ivković, predsednik UKTSCG lično je česti-

tao i uručivao, po tradiciji pehare kolegama, nagrađenima u svim kategorijama za postignute rezultate u minuloj sezoni.

Svakako, najviše apaluze dobili su: Svetislav Pešić, prvak Evrolige; Zoran Višić, prvak Evrope za košarkašice, Vlada Đurović, prvak Univerzijade sa nacionalnom selekcijom, prvac Evrope za kadete i kadetkinje Miodrag Kadija i Željko Vukičević, Dušan Vujošević i Žoran Kovacić za šampionske titule SCG u klupskoj konkurenciji...

Treneri sa tribina velike sale „SPENS“ prate predavanje

Toplo je pozdravljen, na kraju, uspeh košarkaškog i trenerskog veterana Marinika Kovačevića, svojevremeno centra hercegovačkog Primorja, sada sa mlađim klubom Mediterana iz Igala bez konkurenčije u pionirskoj kategoriji u Crnoj Gori.

Krem na torti novosadskog slavlja košarke, takmičenja, učenja i druženja bila je dodela nagrade za životno delo za 2002. godinu, Borivoju Ceniću, uručena tokom koktela u svečanom salonu SPENS. Cvrt zagrljaj Ivkovića i Cenića, još čvršći stisak ruku dvojice trenera poniklih iz čuvene košarkaške škole Radničkog na Crvenom krstu, izmamio je aplaude.

Legendarni trener Radničkog, mnogih klubova, košarkašica Jugoslavije, predavač na fakultetu za fizičku kulturu u Beogradu, instruktor... Zarumeneo se od sreće, teško izgovarajući reči zahvalnosti, uvek skroman i nemetljiv - bio je u centru pažnje i slavlja u SPENS.

V. Ignjatović

A na seminaru ...

Svake godine naše udruženje se potruđuje da nam organizuje dva seminara, kada dolaze eminentni stručnjaci iz Evrope i SAD, i jedan na početku sezone kada nam kao predavači dolaze naši uspešni treneri iz naše zemlje ili Evrope.

Organizacija seminara nimalo nije laka ako uz sve finansijske poteškoće treba uklopiti sve termine kako gostiju tako i domaćih trenera, da svi budu slobodni i svi okupljeni na jednom mestu u datom vremenskom periodu. Seminari kao svuda u svetu i u svakoj oblasti (ekonomija, prava, medicina) traju tri dana. Seminari su obavezni za edukaciju a kod nas su uslov i za licencu. I šta biva: naše drage kolege ko su u različitim godinama, koji sve znaju, sve su već videli i čuli (to valjda važi samo za našu naciju), odvoje od svog jako "prebukiranog vremena" pet do šest sati za seminar računajući i put. Uzgred već isplaniraju kad će da se vrate, jer zaboga posao ne može da trpi. Što je najvažnije moraju da se prijave i upisu da su bili na seminaru. Kad je prijavljivanje i evidentiranje završeno tu su kolege koje se nisu videle cele godine, vredi popiti piće i ispričati se, ili pak ući u salu "da se vidimo" i pričati za vreme predavanja neuvlažavajući ni predavače ni ostale kolege. Ele, kad prođe razmišljamo kako ćemo kući. Ostala dva dana neka slušaju oni "što nemaju šta da rade". Jedan od uslova za licencu je tu: bili smo na seminaru, evidentirani smo i viđeni.

Drugi uslov za licencu je test ili škola, što bismo učili posle desetak ili više godina u košarci - kad sve znamo, eminentni stručnjaci u struci stalno nešto čitaju, čeprkaju po video snimcima nekih utakmica, pišu planove i programe, rade na usavršavanju svoje filozofije igranja i ne stide se da kažu: to nisam znao, dobra je ideja, razmisliću o tome i dr. Jedan kolega na testu reče: "kakvi godišnji i mesečni planovi, to su gluposti, da ja pišem šta ću da radim kad to već znam i imam u glavi." Posle svega želela bih da dam predlog da ako seminar traje tri dana, tri dana mora da je trener na evidenciji. Da se ne bi dogodilo kao na zadnjoj Klinici da bude više stranaca nego nas. I drugo, nije na odmet da se polaze test, jer će samo tako da se utvrdi koliko vi sami znate ili ne znate.

I drage kolege stalno se uči i usavršava, možda to što vi znate od pre deset ili dvadeset godina manje vedi u savremenoj košarci, jer se i ona kao i sve drugo stalno usavršava i menja. Pоздрављам вас, do sledećeg seminara!

Viši košarkaški trener
dr Andelka Jančić

Zajednički snimak: Nagrađeni treneri za rezultate u sezoni 2002/2003

Promene u rukovodnom timu

Smene zbog propusta ili...

Naše prvenstvo, Jadranska liga, ULEB kup, Evroliga, FIBA Evroliga, izbori na svim nivoima, samo su neki od razloga zbog kojih su „tektonski potresi“ u Višoj trenerској školi prošli gotovo neprijetno.

Usred sezone, praktično za vreme pauze između utakmice Evrolige i ruskog šampionata, koje po mišljenju stručnjaka nikada nije bilo kvalitetnije, jedan od najboljih stratega u istoriji naše magične igre pod obručima, Dušan Ivković, stigao je u Beograd. Posle 24 časa održana je pres konferencija, 28. oktobra, u Kući košarke, na kojoj je saopštено da su dr Laslo Hajnal, direktor i Milutin-Luta Pavlović smenjeni sa rukovodećih funkcija, a da će posao vršioca dužnosti direktora obavljati dr Dragoslav Jakonić. Tokom susreta sa novimarima, spominjane su zloupotrebe položaja, pokušaj da se Dušan Ivković, kao jedan od dvojice predstavnika UKT SCG u Upravnom odboru Više košarkaške škole isključi iz istog. Posle gotovo mesec dana, predsednika Upravnog odbora škole i generalnog sekretara KSS, Predraga Bojića zamolili smo da napravi genezu dešavanja. On je energično tvrdio:

- Ne postoji nikakva geneza. U medijima je kompletna situacija pomalo predimenzionisana. Ništa se specijalno nije dogodilo. Gospodinu Hajnalu i Pavloviću, ljudima čije je doprinos u razvoju naše košarke ogroman, i koji zaslužuju rukovodeća mesta u našim košarkaškim forumumima istekao je četvorogodišnji mandat. Održan je sastanak Upravnog odbora (Novi Sad 24. septembra, prim. autora) i doneta je odluka da se na mesto vršioca dužnosti postavi Dragoslav Jakonić. Smatram da je to normalno u svim organizacijama a ne samo u Višoj košarkaškoj školi. Primera radi, uskoro će se ponovo održati sedница rukovodećeg tela, naravno u pitanju je Upravni odbor, na kome očekujem da neko, umesto mene, preuzme ulogu predsednika Upravnog odbora - naglasio je Bojić.

Tokom pomenute pres konferencije kojoj je, kao nepozvan posmatrač, prisustvova i Milutin-Luta Popović, povzaničnom završetku razgovora sa novinarima, obratio okupljenima sa tvrdnjom da sve što je rečeno nije tačno i da je u pitanju zloupotreba položaja ali iz suprotnog smera. Kako ovo nije u saglasju sa gore pomenutom izjavom, predsednik upravnog odbora, Predrag Bojić objašnjava:

- To zaista ne želim i ne mogu da komentarišem. Ponavljam, u pitanju je bio završetak četvorogodišnjeg mandata i ništa više. Uostalom, gospoda Popović i Hajnal su i dalje akcionari u školi - rekao je Bojić.

Viša trenerška škola je zamišljena, kao baza u kojoj će se mladi i neiskusni treneri obučavati za iskušenja koja ih očekuju na užarenoj trenerškoj klupi. Na pitanje da prokomentraše dosadašnji rad škole, Predrag Bojić kaže.

- Mislim da smo ostvarili ono što smo i želeli. Polaznici škole su uglavnom mladi ljudi, većinom bivši ili još uvek aktivni igrači koji planiraju da se po završetku karijere bave trenerskim poslom. Uspeli smo da svedemo broj trenera bez licence na minimum, a verujemo da će u bliskoj budućnosti i taj minimum biti iskorenjen. Tačno je da u poslednje vreme čelnici klubova sve češće na mesto stratega postavljaju bivše igrače. Mislim da to nije loše ali bi isti ti igrači morali da shvate da ne mora da znači da će biti dobar trener ako je bio dobar igrač.

Međutim, da u Višoj košarkaškoj školi nije baš sve uobičajeno, na čemu insistira njen predsednik Upravnog odbora, dokaz je i činjenica što je i sam Bojić, pa i drugi, nerado pristao da govori na ovu temu. Verovatno i zbog toga što su nje-

gove tvrdnje, u stilu: sve je u redu, u suprotnosti sa onim što smo na konferenciji za novinare čuli od člana istog upravnog odbora i predsednika Udruženja košarkaških trenera - Dušana Ivkovića.

Vršilac dužnosti, direktora škole Dragoslav Jakonić, takođe, nije bio oduševljen našom željom da situaciju u školi, prokomentariše za „Trener“. On ipak, sa velikim optimizmom gleda na budućnost ove škole:

- Moja vizija, i vizija ljudi sa kojima saradujem, jeste da naša škola, postane fakultet ili ako više volite akademija. Broj stručnih predmeta bi bio znatno veći, a razmišljamo i o ideji da vrhunski stručnjaci, kojih imamo, postanu pozivni profesori za stručne predmete, dobiju svoju klasu koju bi vodili četiri godine. Primera ovakvog funkcionisanja ima dosta. Kao prvi, možemo da uzmememo Akademiju umetnosti. S obzirom da svi znamo koliko vredi naša košarka, mislim da akademija košarke nije utopija - naglasio je Jakonić.

Umesto zaključka, konstatacija: potres u Višoj košarkaškoj školi se desio. Verujemo da je to u interesu kako škole, njenih studenata, tako i u interesu naše košarke u celini. Košarkaška javnost očekuje ishod i što bržu konsolidaciju u funkcionisanju škole.

S. J.

Viša košarkaška škola
u Beogradu
raspisuje konkurs za upis na

TEČAJ

za zvanje "Operativni košarkaški trener". Diploma "Operativni trener", na osnovu pravilnika Udruženja košarkaških trenera Srbije i Crne Gore, osnovni je uslov za dobijanje plave licence.

Tečaj će biti organizovan u trajanju od 11 dana, i to u 2 bloka. Prvi blok će se održati krajem februara 2004, a drugi krajem juna i početkom jula 2004.

Uz prijavu treba dostaviti overenu fotkopiju diplome o završenoj srednjoj školi i potvrdu bar jednog kluba da je polaznik Tečaja igrao košarku.

Prijavu sa gore navedenom dokumentacijom dostaviti na adresu: Viša košarkaška škola, Beograd, Sazonova 83 i to do 01.02.2004.god.

Bliže informacije mogu se dobiti na telefone 011/34 00 850 i 34 00 853, u sekretarijatu Škole, kao i u Udruženju košarkaških trenera Srbije i Crne Gore.

Duško Ivanović

Pripremio:
Srđan Flajš
viši trener
košarke

Odbojka od „pick and roll“-a

Beograd, „BCB 03“

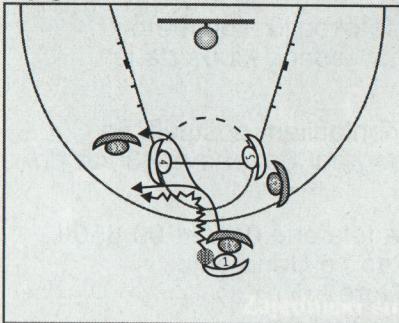
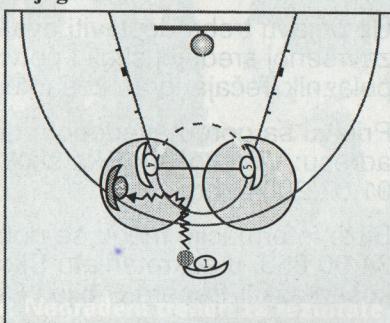
Pokušaću da objasnim različite situacije u odbrani od pick and roll-a (u daljem tekstu P/R) iako većina ekipa, bar u jedno 70% situacija igra na isti način, na isti način rešavaju situacije. Mogućnosti igre u današnjoj košarci u napadu svede se na igru 1:1 na poziciji niskog posta, 1:1 spolja, na „otvorenom“, neki sistemi sa blokadama, i u najvećem broju slučajeva igra se P/R. Da bi se odbranio P/R, igrači moraju da znaju osnovne stvari u košarci koje se uče od malih nogu, počevši od pregleda igre, da imаш saznanje kog igrača čuva svaki tvoj saigrač, da imаш dobar tajming i da imаш agresivnost. Ovo su neke od najbitnijih stvari po meni koje su potrebene igraru u odbrani od P/R. Moj tim je ove godine koristio različite načine za odbranu od P/R. Meni se najviše svida, a to se najbolje i pokazalo prošle godine, agresivno zaustavljanje lopte kada se igra P/R. Igrali smo protekle sezone odbranu od P/R na nekoliko načina, ali se najbolje pokazala varijanta da zaustavim igrača agresivno najviše zahvaljujući što sam imao brze i pametne igrače na centarskim pozicijama koji su mogli da stignu u odbrani sve što treba i što je još važnije dobro da predvide rešenja napadačkog tima. U odnosu na prošlogodišnji tim, ove sezone sam imao malo izmenjen sastav i bio sam prinuđen da u određenim segmentima igram sa usmeravanjem na strani jednog pivota (u situaciji kada se igra sa dva visoka posta **Dijagram 1**) i zaustavljanjem lopte na strani drugog pivota. Pokušao

sam u jednom momentu i da igram i zaustavljanje lopte na strani drugog pivota međutim imao sam igrača koji nije imao tu agresivnost ni brzinu i nije mogao da iskoči i da se vrati jer smatram da je moj posao, posao trenera, da pokuša da promeni igrača a ne da prihvati igrača kakav je.

Novi igrač kada dođe u moju ekipu sa svim svojim kvalitetima, navikama u igri koje je naučio - prihvatio kod drugih trenera, mora da se promeni i prihvati moj način rada i igre. Osnovna je stvar da novi igrač mora da se prilagodi novom treneru, novom načinu igre, i sve što je do tada učio kod drugih trenera uopšte nije bitno i to je prvo što ja pokušavam da uradim kada imam novog igrača u ekipi. Tako je i kod P/R, izabrali smo način da zaustavimo igrača usmeravanjem iako možda igrač misli da je spor i previsok, i da nikad nije zaustavljaio igrača, i da je kod trenera igrao nešto drugo, ja pokušavam da ga navedem na način igre koji meni odgovara.

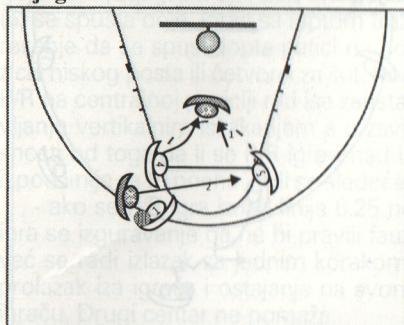
Tako dolazimo do toga da je način biranja odbrane od P/R upravo u zavisnosti od igrača koji imam i drugi razlog izbora odbrane od P/R je protivnička ekipa, iz jednog prostog razloga što danas ima puno igrača na pozicijama četiri (4) i pet (5) koji se otvaraju i traže šut za tri poena, različite postavke (u napadu) jednog centra u korner ili dvojice na visokom postu... Te situacije u odbrani jedna ozbiljna ekipa mora da ima izgrađene, predviđene, dobro istrenirane i ja ću pokušati da vam objasnim sve te situacije

koje sam ove godine imao sa mojoj ekipom. Načini na koji smo branili P/R su agresivno zaustavljanje lopte i vertikalno zaustavljanje lopte, kao normalna posledica tog načina igre u odbrani je rotacija koja je vrlo bitna, naročito agresivnost i brzinu u toj rotaciji. Obradiću i četiri situacije. Prva, kada su dva pivota na visokom postu, gde u zavisnosti od kvalitetih tih igrača igramo odbranu. Danas manje-više ima 10% centara koji ne šutiraju sa ove pozicije, 50-60% koji mogu da pogode, i 30-40% koji odlučuju utakmicu sa ove pozicije šutem za dva ili tri poena i to je stvar analize i procene trenera na koji način će da brani pojedine igrače (**Dijagram 2**). Počnimo od pretpostavke da su dva visoka posta koji mogu da šutnu ali nisu šuteri, dva krila (u uglovima) postavljena široko i igrač na lopti. Ja ne usmeravam igrača sa lptom, hoću uvek da imam igrača u odbrani lice u lice sa njim, i hoću da napadam lptom. Odbrana je napad na lptom, odbrana nije čuvanje koša, odbrana je napad na lptom i odbrana mora da tera napadača da razmišlja kako će da da koš i kako da sačuva lptom. Ako razmišlja samo kako da postigne koš verovatno će ga i postići, a ako razmišlja kako da sačuva lptom i da postigne, onda je u problemu. Kad radimo zaustavljanje lopte, da bi izvršila dobra odbrana igrač koji čuva visokog posta mora da izade vertikalno i ja znam da je to vrlo teško ali je to jedini način da odbraniš ovaj napad dobro. Znači da moraš da budeš pripremljen pre P/R, sa tvojim položajem tela ali i glavom razmišljajući-predviđajući kako će da odigra igrač sa lptom. Nije dovoljno samo da budeš postavljen dobro pa da imаш dobru poziciju tela, moraš da razmišljaš, da budeš mentalno spreman da zaustaviš lptom na pravu način. Ja ne igram horizontalno zaustavljanje i stizanje, ja više volim da mi u toj situaciji pivot i bek prilikom zaustavljanja lopte preuzmu igrače jer ako pivot spusti posle P/R odbrambeni igrač drugog visokog pivota mora da pomogne ostavljući veliki prostor za napadače. Ja ne igram odbranu da bi branio slabog šute-

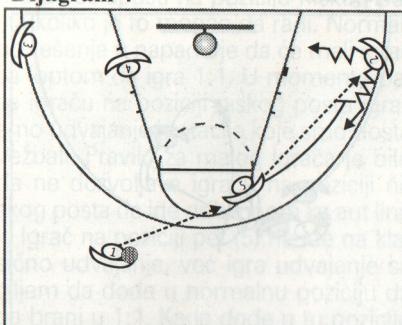
Dijagram 1**Dijagram 2**

STRUČNA TEMA

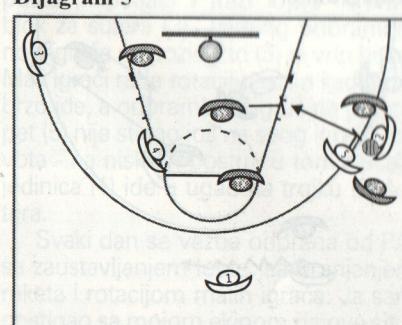
Dijagram 3

Dijagram 4

Dijagram 5

ra, igram je da bi branio dobrog šutera i da bi mogao da stignem igram odbranu sa iskakanjem vertikalno i onda imam samo dva koraka da se vratim na svog igrača. Izuzetno, ako nije dobar šuter može da se odigra, ali ja nikad ne vežbam ove situacije i to ne treba ni vežbati, situacije protiv igrača koji ne može da šutne ja ne vežbam. U momentu kada plejmejker radi dribling u stranu jednog pivota-blokera, odbrambeni igrač drugog pivota se postavlja u sredinu reketa i kada dođe do P/R on uzima igrača koji se spušta na poziciju niskog posta i on ostaje da čuva igrača na poziciji niskog posta a igrač koji je zaustavio loptu vertikalnim iskakanjem uvek ostaje da čuva igrača na poziciji visokog posta (**Dijagram 3**). Ima raznih situacija, ja neću da igrač koji je uezio da čuva igrača

na poziciji niskog posta fintira izlazak na igrača na visokom postu, on samo mora da čuva igrača na niskom postu. Post koji je zaustavio igrača sa loptom mora da stigne igrača na visokom i to da ne trči prema igraču već da se postavi između igrača i igrača na niskom postu. Igrač u uglu na strani pomoći ne pomaze ukoliko igrač na visokom postu ne šutira već ostaje na svom igraču dajući mogućnost napadaču na visokom postu da on traži rešenje, da on šutne ali ne može da ode na prodor.

Na strani na kojoj se igra P/R odbrambeni igrač mora da zaustavi loptu agresivno, ne rukama da napada loptu. Jednom kada zaustaviš loptu vrlo je bitno da li je igrač koji igra P/R dobar šuter ili ne. Kada se zaustavi lopta, ako je igrač šuter odbrambeni igrač, prolazi

iza svog igrača, a ako nije šuter prolazi iza igrača koji postavlja blok. Visoki igrač u momentu kada vidi da odbrambeni igrač prolazi on trči i postavlja se između igrača i koša. Odbrana od P/R zaustavljanjem je samo omogućavanje da se dođe u normalnu situaciju 1:1. Ako ne možeš da braniš situaciju 1:1 ući će drugi igrač. U situaciji P/R (2:2) potrebna ti je pomoći i to samo da bi ponovo došao u situaciju da igraš 1:1.

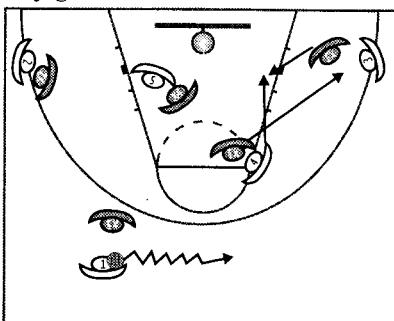
Najgora odbrana je kada napadači daju koševe na različite načine. Nastavak ove akcije ili puno drugih akcija posle P/R na ovoj poziciji je idealna pozicija za zaustavljanje lopte agresivno (**Dijagram 4**). Prva i osnovna stvar za dobru odbranu ovog P/R je da igrač koji čuva igrača sa loptom da ga usmeri da ide prema bloku, samo u tom pravcu. Ima

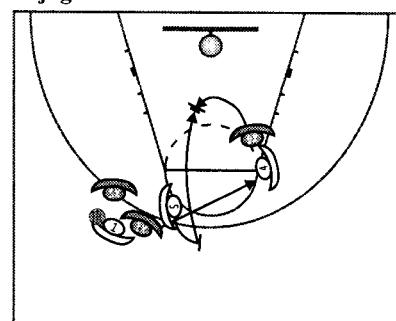
Teorija i praksa: Duško Ivanović na parketu hale „Pionir“ - BCB 2003.

STRUČNA TEMA

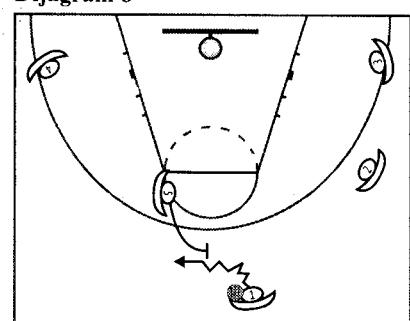
Dijagram 6

Dijagram 7

Dijagram 8

puno timova koji postavljaju na ovaj način P/R ali igrač sa loptom igra na suprotnu stranu od bloka. Licem u lice je moj način odbrane, a ako se postavlja blok igrač koji čuva igrača sa loptom mora da bude obavešten on se blago postavlja u položaj da zatvori prodor suprotno od bloka i uopšte me ne interesuje da li će de stekne prednost posle P/R. Samo me interesuje da ne igra u suprotnu stranu od bloka. Ako analizirate utakmice P/R na ovoj poziciji ja mislim da u 70% slučajeva igrač napada suprotnu stranu od bloka, čak ima i igrača koji samo tako napadaju. Ja od igrača koji čuva napadača sa loptom tražim da bude na razdaljini dužine ruke usmeravajući ga ka bloku. Od drugog igrača (visokog posta) tražim da zaustavi loptu, i svaki put kada se zaustavi lopta radi se rotacija. U momentu kada se pripremaju da igraju P/R drugi pivot je u odbrani u poziciji niskog posta, mali igrač je u sredini, a zadnji igrač igra u зависnosti od toga gde se nalaze napadači (Dijagram 5). Igrač na lopti ima položaj blago dijagonalno u odnosu na loptu, kako bi izbegao blok, a pivot koji je na poziciji niskog posta u momentu kada se vrši otvaranje visokog pivota iz P/R ne sme da dozvoli igraču da se okreće prema košu po prijemu lopte. Ukoliko igrač koji se otvara iz P/R primi loptu okrenut licem ka košu to se teško brani. Dobra odbrana je da ne može da se okreće i vidi slobodne igrače. Agresivnost i brzina igrača na niskom postu su ključ za dobru odbranu. U ovoj situaciji napadač na poziciji tri (3) me uopšte ne interesuje, moramo da čuvamo igrača na poziciji četiri (4) i igrača na poziciji jedan (1) da ne primi loptu na liniji od 6,25. Ako hoće da primi loptu da odlinije za tri poena onda nema pritiska na igrača na poziciji jedan (1). U momentu zaustavljanja igrač na poziciji tri (3) čuva igrača na visokom postu (igrača na poziciji 4) i tada radimo rotaciju kad se prebacuje lopta na poziciju jedan (1) pa na poziciju tri (3) pravilo je da ideš za svojim igračem, tj. četvorka za četvorkom i trojka za trojkom. Ako je trojka šuter mora da ga teraš na dribbling a ako nije šuter ne sme da ode na prodor.

Sada ču da objasnim situaciju kada

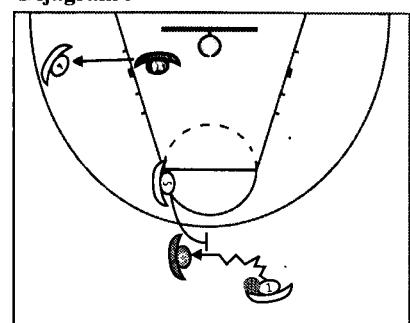
imaju visokog igrača na postu koji pravi razliku i dobija utakmicu. Ako igraju P/R na strani pivota koji nije šuter ja sam branio menjajući odbranu na sledeći način: ne izlazim vertikalno na igrača sa loptom već horizontalno, pivot ostane na malom igraču na malo većem rastojanju nego normalno kada se igra 1:1, licem u lice, mali igrač preuzima pivota i čuvajući ga sve dok on ne počne da se spušta dole. U momentu kada ovaj igrač kreće da se spušta na niskog posta, mali igrač ide bočno da uzme šutera a drugi odbrambeni igrač koji čuva pivota preuzima igrača na niskom postu. Šuter ne može da primi loptu, mali igrač u odbrani na šutera na poziciji četiri ili pet je za mene prednost, odnosno prednost u odbrani. Mogućnosti u napadu koje oni imaju su da igraju 1:1, mali sa visokim a danas ne-ma igrača koji u ovoj situaciji mogu da naprave razliku a druga mogućnost je da traže da se visoki igrač spusti i ostane sa malim igračem koji ga čuva na poziciji niskog posta. Ako post hoće da se spusti dole, kretnja malog igrača je kontinuitet bočni ka krilu a krilo preuzima pivota koji se spušta na niskog posta i mora da bude sposoban da ga čuva na toj poziciji (Dijagram 6).

Ako igraju P/R na strani pivota šutera bitno analizirati ovog igrača. Ima četvorki koje ako se izvrši preuzimanje je sposoban da igra ili ima namjeru da igra na niskom postu onda radimo odbranu od P/R vertikalnim iskakanjem. Pravilo je da pivot koji ne zaustavlja loptu ostaje uvek dole a pivot koji zaustavlja loptu ostaje uvek gore i preuzima igrača koji je na visokom postu. Ako igraju P/R na strani pivota šutera, a drugi pivot nije šuter i on se uvek spušta na poziciju niskog posta a šuter se otvara levo ili desno iz P/R onda se menja odbrana i radi se horizontalno iskakanje. Ja opet dobijam situacije 1:1 i tu nemam nikakvih problema. Situacija 1:1 je osnova košarke gde trener može da pomogne samo radeći puno vežbi i trenirajući stav, brzinu i eksplozivnost i odbrana 1:1 za mene je dobra odbrana.

Ove godine sam imao jednog pivota koji nije mogao da zaustavi loptu i da se vrati, naročito na početku prvenstva

i ovaj sistem je sam branio usmeravanjem. Odbrambeni igrač na igraču sa loptom ide iza njegovih leđa da bi prošao izbegavajući blok da bi ga stigao da igra 1:1, u ovoj poziciji nema promene, ima samo pomoći (Dijagram 7). Ovaj napadač može da traži šut ako je njemu igrač iza leđa, drugo rešenje koje igrači sa loptom koriste je da se napadne pivot i igra sa njim 1:1, i u ovoj situaciji vršimo preuzimanje i igrač na poziciji jedan (1) ne ide da čuva svog igrača već igrač na poziciji pet (5) a igrač na poziciji četiri (4) koji je bio na strani pomoći menja igrača sa igračem jedan (1) koji

Dijagram 9

bočnom kretnjom preuzima igrača na poziciji četiri (4) - šutera.

Znate šta je najvažnije u košarci? Da igrači veruju treneru. Koja je najbolja taktika? Najbolja rešenja su ona koje je izabrao trener i da je trener sposoban da u to ubedi igrače. Ja na treningu kada radimo ovaj sistem odbrane, moji igrači su 100% uvereni da je to tačno. Kao što je u napadu svaki sistem sličan, ako ga dobro sprovodiš, tako i odbrana zavisi samo od agresivnosti i vere igrača u ono što rade. Ovu agresivnu odbranu igrali smo ove godine protiv jakih ekipa i pobedili u mnogim vrlo važnim utakmicama. Znajući momenat da li ču da zaustavim loptu, da li ču da usmerim igrača i da li ču da promenim sa pivotom koji šutira, da li ču da zaustavim loptu na strani pivota koji šutira i ostane sa njim gore, to su stvari koje prave razliku dobre ili loše odbrane.

Situacija koja je česta u kojoj jedan visoki igrač igra P/R a drugi visoki je u uglu - šuter i sa dva krilna igrača na dru-

STRUČNA TEMA

goj strani (**Dijagram 8**). Posle P/R petica (5) se spušta dole, igrač sa loptom traži rešenje da se spusti lopta peticu na poziciji niskog posta ili četvorci za šut. Kod P/R na centralnoj poziciji rad iše zaustavljanje vertikalnim iskakanjem a u zavisnosti od toga da li se P/R igra iznad ili ispod linije za tri poena radi se sledeće:

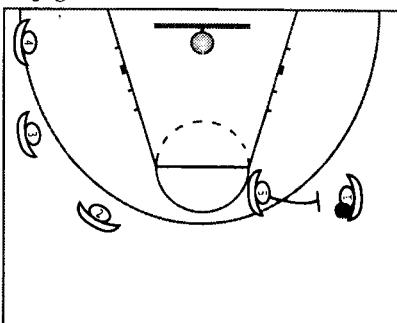
- ako se P/R igra iznad linije 6.25 ne igra se izguravanje da ne bi pravili faul, već se radi izlazak sa jednim korakom, prolazak iza igrača i ostajanje na svom igraču. Drugi centar ne pomaže.

- ako je unutar 6.25 kad se zaustavi igrač sa loptom, ako je šuter prolaziš iza saigrača, ako nije šuter prolaziš iza igrača koji postavlja blok. Igrač na poziciji četiri se nalazi unutar reketa spreman da izade u sprintu na svog igrača.

Ako igrač na poziciji jedan ide iza bloka, četvorka ne pomaže već ostaje sa svojim igračem. Ne sme se dozvoliti mogućnost da četvorka (4) primi loptu jer ovaj sistem u napadu se obično igra da bi taj igrač šutirao.

Kad se igra ovaj P/R igrač koji čuva igrača na poziciji četiri nalazi se u sredini reketa, a u momentu kada prođe ovaj blok taj igrač izlazi u sprintu ka svom

Dijagram 10

igraču a igrač na poziciji pet (5) se vraća na svog igrača na poziciji pet (**Dijagram 9**). Treba u svemu ovome imati dobar tajming.

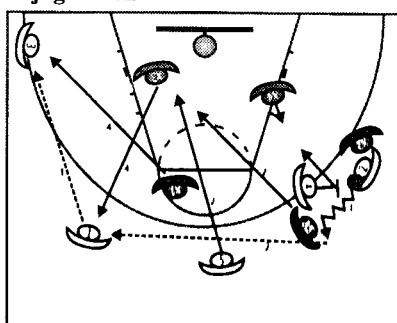
Ima puno situacija u igri 2:2 kada ima blokada između igrača na pozicijama jedan, dva ili tri, ima puno ekipa koje traže rešenja u igri P/R između jedinice (1) i trojke (3). U takvoj situaciji najbolje rešenje bez rizika je preuzimanje. Kod preuzimanja moraš da budeš u poziciji da ostanеш iza igrača da se ne bi otvorio i stekao prednost.

Objasniču jednu situaciju koju smo igrali ove godine kada je jedna ekipa igrala sa četiri niska i jednim velikim kojiji nije bio šuter a gde je igrač na poziciji jedan (1) bio izvanredan šuter (**Dijagram 10**). Oni su igrali P/R da bi došli u poziciju za šut za tri poena ili za igru 1:1 unutra, gde su imali očiglednu prednost. Imali su izvanrednu cirkulaciju lopte za traženje šutera na drugoj strani. Mi smo preuzimali na ovom P/R, mali igrač je stajao iza leđa pivotu ne dozvoljavajući

mu da se spusti na poziciju niskog posta koliko je to mogao da radi. Normalno rešenje u napadu je da će mali igrač sa loptom da igra 1:1. U momentu pasa igraču na poziciji niskog posta igrali smo udvajanje i rotacije koje smo dosta vežbali. Pravilo za malog igrača je bilo da ne dozvoljava igraču na poziciji niskog posta da ide dribblingom ka aut linijsi. Igrač na poziciji pet (5) ne ide na klasično udvajanje, već igra udvajanje sa ciljem da dođe u normalnu poziciju da ga brani u 1:1. Kada dođe u tu poziciju mali igrač trči u korner i ponovo imamo situaciju da je centar sa centrom a na drugoj strani imamo sve male igrače gde nema posebne razlike.

Ima puno ekipa koje u tranziciji dribblingom na stranu ili pasom na krilo igraju P/R sa prvim pratiocem koji dolazi da postavi blok. Drugi pratilac se u tom trenutku obično nalazi na sredini terena. Ako ne igramo agresivno i ne postavimo „trap“ (udvajanje) na sredini terena, ova naša pivota moraju da budu u 6.25 i ako igraju ovu tranziciju igrača sa loptom drugi pivot a prvi pivot ostaje u reketu. Napadač ne može da stekne prednost u igri P/R, da prođe između

Dijagram 11

dva igrača ili da ode u drugu stranu od P/R. Ako se P/R igra vrlo visoko može da se ide iza bloka bez ikakvih problema i kada se igra ovaj P/R u tranziciji trojka (3) mora da bude unutar reketa. Kada drugi pratilac pokuša da primi loptu u reketu on može da je primi samo ako je trojka (3) između drugog pratioca i koša. On ne može da primi loptu usred reketa. Ako drugi pivot kasni igrač (3) mora da uzme da čuva drugog pratioca ili ako se on spusti mora da se zagradi da ne primi loptu. Ako ode pas u korner (igrač broj 2 dodaje loptu 3) onda odbrambeni igrač (3) ide na napadača (1) odbrambeni igrač (3) ide na napadača (1). Visoki post koji je branio P/R iskakanjem, dolazi na svog igrača. Cilj je da se zaustavi lopta i da se zatvori reket. Normalno je da igrač u korneru bude slobodan ali je igrač na poziciji jedan (1) spreman da ako ode pas u ugao reaguje posle čega sledi rotacija između dva mala igrača (**Dijagram 11**).

Petica (5) trči prema poziciji niskog

posta (napadač) i traži loptu ili pravi blok za šutera (3). Tajming odbrambenog igrača na poziciji tri (3) je vrlo bitan. Mali igrači rade rotaciju samo kad lopta brzo ide, a odbrambeni igrač na poziciji pet (5) nije stigao još na svog igrača (pivotu - na niskom postu), u tom slučaju jedinica (1) ide u ugao na trojku (3) šutera.

Svaki dan se vežba odbrana od P/R sa zaustavljanjem lopte, sa branjenjem reketa i rotacijom malih igrača. Ja sam postigao sa mojoj ekipom da ove situacije P/R, naročito bočnog P/R na poziciji od 45 stepeni, je prednost za odbranu kada igram odbranu sa zaustavljanjem lopte, blagim pomeranjem igrača bočno da napadač ne može da igra suprotno od P/R sa vertikalnim zaustavljanjem lopte, sa prolaskom igrača odbrane iza svog igrača, sa agresivnim pritiskom na pivota koji je pravio blok i otvorio se i da mu se ne dozvoli da po prijemu lopte okreće se licem prema košu i da pas slobodnom igraču.

Sa zatvaranjem reketa, sa malim igračem ispred pivota, sa direktnim pasom u korner i rotacijom malih igrača, sa povratkom visokog na svog igrača u situaciji smo da napad ne stekne nijednu prednost dok se igra P/R.

Ja sam planirao da vam objasnim ove situacije odbrane od P/R koje sam praktikovao ove godine sa mojoj ekipom i situacije koje su se ponavljale ne samo u španskoj ACB ligi već i u Evroligi. U situaciji gde ekipe traže kod P/R poziciju za sticanje noke prednosti, bočnog P/R sa četvorkom koja ima izvanredan šut igrajući na postu ili korneru. Uvuk kada se igra taj P/R sa ovim načinom odbrane (vertikalnim iskakanje i zaustavljanjem) uvek postoji mali rizik. Uvek je jedan igrač koji ima malu prednost i ta prednost može da bude još manja ili može da bude veća u zavisnosti od agresivnosti. Samo zahvaljujući agresivnosti i dobroj koordinaciji uspeli smo nekoliko puta da odigramo odličnu odbranu, kad kažem odličnu mislim na korektnu kretaju u odbrani a kad nismo imali agresivnost primali smo poene. Na početku svake sezone je normalno da ima zabune u odbrani, da li će biti preuzimanje, da li će biti rotacije i ko gde ide u rotaciji. Na početku svake godine imam puno problema iz razloga što stalno menjam igrače ali na završetku sezone dođem u situaciju da imam jednu koordinaciju automatizma u odbrani koja mi omogućava da uvek mogu razmišljati o pobedi. Ovakvim načinom odbrane isključujete mogućnost iznenadenja protiv ekipa koje uvek mogu da postave novi sistem u jednoj vrlo važnoj utakmici u napadu. Ja vam se zahvaljujem puno, i mogu vam reći da mi je bilo zadovoljstvo.

Licenca kao uslov

Nauka za praksu

Kada su jugoslovenski košarkaši 1970. došli do prve svetske titule Košarkaški savez Jugoslavije odmah je počeo da stvara strategiju kako da taj trofej ne bude i unikatan u istoriji košarke koja će se tek pisati.

Radomir Šaper, ubrzo promovisan i u Tehničku komisiju Međunarodne košarkaške federacije, vodio je mudro i spretno Takmičarsku komisiju KSJ; Stevica Čolović, internacionalni sudija i Miodrag Stefanović brinuli su se o arbitrima...

Trenerske organizacije - nije bilo! Ša- per je insistirao preko Predsedništva KSJ da učitelji košarke imaju svoju orga- nizaciju koja će održati ni- vo stečen u Ljubljani.

Pokrenuto je pitanje usavršavanja, da se na klipi ligaških timova nađu školovani ili doškolovani treneri. I to kao ultimatum, sa rokom od četiri godine, najskanje.

Došlo se i do apsurda, da se o Ranku Žeravici, osvajaču prvog i najvišeg trofeja iz 1970. zabrani klupski rad, jer nije imao odgovarajuću diplomu.

I mnogo buke ni oko šta - sve je ubrzo palo u zaborav, dok se nije čuo sličan vapaj za školovanim kadrovima, ovog puta od strane Slobodana Pive Ivkovića, koji je osno- vao Udrženje košarkaških trenera Ju- goslavije, sa sedištem u beogradskoj dvorani „Pionir“.

Sa odlaskom Slobodana Ivkovića u legendu otišli su u nepovrat i mnogi njegovi projekti vezani za UKTJ. Sve je uka- zivalo na to da će, opet, proteći mnoge vode Dunavom do radikalnih promena - u korist naše košarke u celini.

U međuvremenu, počele su da pri- stižu prve generacije diplomiranih trene- ra sa Fakulteta za fizičku kulturu u Beogr- adu učenih prvo kod legendarnog profesora Aleksandra Nikolića, a potom i njegovim naslednicima, ali i sa Više košarka- ške škole KSJ koja je stekla visok rejting u produkciji najborozovanih učitelja košarke.

Dušan Ivković, brat pokojnog Pive, naš najtrofejniji reprezentativni trener i ime svetskog ranga, imenovan je za predsednika UKTJ odnosno UKTSCG i - presekao gordijev čvor dileme oko pra-

va ko može i ko ne može da sedi na trenerskoj klipi, decidirano tvrdeći: Samo oni koji poseduju proveru i verifikovano znanje, teoretsko i praktično, školovani u trendu najnovijih dostignuća nauke i prakse, što je imperativ zemlje sa olimpijskim, svetskim i evropskim titulama, mogu dobiti licencu za vođenje ekipe.

Izrađen je 2003. Pravilnik o izdavanju licence trenerima, čime su automatski prestali da važe pravilnici o izdavanju stalnih, privremenih i zasluznih licenci iz 1997. godine.

Novi Pravilnik o izdavanju licenci pot- pisani je od strane Dušana Ivkovića, predsedniku UKTSCG, ima 15 članova.

„Trenerski dani“: Prilika za susrete kolega

Bitni su članovi 11 i 12 koji se odnose na dobijanje licenci - crvene i plave.

Uslovi za crvenu licencu: da je član UKTSCG; zvanje - minimum viši košarkaški trener (VI/VII stepen VKŠ) ili da je osvojio titule u seniorskoj konkurenciji u prvenstvu ili kupu ili na Prvenstvu Evrope na klupskom ili reprezentativnom nivoju, kao glavni trener; da ima najmanje četiri godine radnog iskustva kao trener ili 30 nastupa za seniorsku nacionalnu selekciju ili osam godina igračkog staža u saveznom rangu; da je prisustvovao „Trenerskim danima“; potpisani, verifikovan i deponovan ugovor sa klubom o angažovanju košarkaškog trenera.

Za dobijanje plave licence potrebo- no je: da je član UKTSCG; zvanje tre- nera (operativni trener VKŠ); da ima najmanje dve godine radnog iskustva kao trener ili da ima četiri godine igračkog staža; da je prisustvovao „Trenerskim danima“.

Mirko Očokoljić, sekretar UKTSCG i saradnici, oformili su kompjutersku evi- denciju trenera od YUBA do svih save- znih, republičkih i regionalnih liga.

Zanimljivo je da među 16 trenera YUBA lige i njihovih 14 asistenata, osmorica imaju diplome više košarka- ške škole, a osim četvorice: Dušan Vujošević, Miodrag Baletić, Zmago Sagadin i Vladimir Đurović, koji su dobili crvene licence po specijalnim zaslugama predviđenim Pravilnikom, ostali su stu- denti viših košarkaških škola u Beogradu ili Novom Sadu.

Očito je da se intencija školovanja ili doškolovanja trenera nastavlja i da će njihov akademski standard uticati na modeliranje i novog trenda u košarci, čiji smo mi predvodnici i sa jedne i druge obale Atlantika, sada i ubuduće sa - više dostojanstva, stručnosti i uvažavanja negoli do koju godinu ranije.

Bez licence u YUBA ligi su treneri klubova: Sloga, Mašinca, Spartaka, Zdravila, Zastave. Učesnici Jadranske lige, odnosno njihovi treneri, steći će odgovarajući status kada se budu uključivali u završnicu šampionata SCG.

U Prvoj B ligi za sezonu 2003/2004. bez licence trenera su: Radnički (B), Napredak, Vorkersi, Železničar, Prokupac, Signal i Vrbas, a u konkurenciji košarkašice u Prvoj saveznoj ligi bez licence Gradac nai- sus, Spartak, Hemofarm i Jedinstvo.

Interesantno je da je u nadmetanju u regionima pod ingerencijom KSS osam takvih grupa: Beograd, Novi Sad, Niš, Zrenjanin, Šabac, Kragujevac, Čačak i Leskovac i da se, u odnosu na prošlu godinu, povećao i broj crvenih i plavih licenci, i to:

Crvena licenca: viših košarkaških trenera ima 132 (ili ukupno 24,5%), diplomiранih trenera je 26 (4,5%), zasluznih trenera 12 (2,5%), dok je stanje sa plavim licencama sledeće: operativni trener košarke 329 (58,5%), trener košarke 50 (8%), trener prvog razreda 13 (2%).

Više je nego očigledno da će sve ma- nje biti zasluznih trenera a sve više diplomača, koji će se kroz praksu dokazivati. Ni „papir“ stečen školovanjem ne garantuje da će neko postati veliko trenersko ime, da će se klubovi odmah otimati o novo- pečene učitelje košarke. Ali, ohrabruje či- njenica da će predsednik UKTSCG Dušan Ivković i saradnici, istrajati dosledno da naša zemlja ima i dobru trenersku repre- zentaciju i košarkaške selekcije koje će vo- diti znaci od nauke i prakse.

Vlastimir Ignjatović

Pripreme za „BCB 2004“

Sve je izvesno

Basketball Clinic Belgrade 2004 već je počela. Nije vidljiva ni za koga, osim za one koji se trude da Klinika nastavi svoju tradiciju uspešnosti. Jedan od takvih ljudi je i izvršni direktor BCB, gospodin Milan Opačić, koji je već počeo sa pripremom budućeg seminara: "Koncept je isti kao i prošle godine. Učestvovaće jedan trener iz NBA, jedan iz sveta i jedan ili dvojica iz naše zemlje. Takođe, i ove godine će biti teorijskih predavanja." Na prvoj konferenciji za štampu, održanoj u oktobru ove godine, moglo se saznati kada i gde će BCB biti održana i koliko će trajati: "Razlika u odnosu na prošlogodišnju Kliniku je ta, što je ranije ona bila u junu, dve nedelje posle završetka NBA sezone i pre početka letnje pauze. Ove godine će biti u avgustu, u periodu između „Diamond ball-a“ i prijateljske utakmice naše reprezentacije sa selekcijom SAD. Tačan termin je 4. i 5. avgust i biće četiri predavanja dnevno." U oktobru je bilo rečeno koji bi treneri mogli da budu na klinici: "To je bio jedan širi spisak predavača da bi mogli da ih kontaktiramo i da vidimo kakve su njihove obaveze. Želja nam je da dovedemo Leri Brauna, trenera nacionalnog olimpijskog tima SAD. On je prihvatio da učestvuje, međutim nazire se problem oko programa američkog tima u Evropi, jer se selekcije Nemačke i Turske, sa kojima imaju ugovorene pripremne utakmice, nisu kvalifikovale za Olimpijadu. Ono što je izvesno jeste da će njegov nastup biti drugog dana, odnosno 5. avgusta." Za trenere iz SAD uvek su bila rezervisana dva ili tri predavanja, ali usled nemogućnosti Leri Brauna, drugi termin će iskoristiti trener San Antonio Sparsa, Greg Popović: "Ostalo je samo do potvrđimo termin i da vidimo koja bi tema bila. Zato smo predviđeli sastanak u Njujorku 14. januara, kada ćemo precizirati sve informacije. Takođe, tamo putujem i da bih se 19. januara našao sa Leri Braunom u Detroitu, kako bi se dogovorili oko nekih detalja." Kakva je situacija kada je reč o našim trenerima: "To bi trebalo da budu Boža Maljković ili Željko Obradović. Postoji mogućnost da budu obojica, ali suviše je rano da bismo to sada znali. Videćemo da li će imati po jedno predavanje ili će jedan odraditi oba. Obojica su u kombinaciji." Najmanje posećena predavanja na BCB su teorijska. Izgleda da je teško trenerima da slušaju o fizičkoj i psihološkoj strani košarke. Po rečima

akreditovanih trenera iz inostranstva, profesor Koprivica i profesor Koković su neopravdano zapostavljeni od strane domaćih stručnjaka. I na ovoj Klinici je predviđeno da budu dva termina za predavače koji će govoriti o nekim drugim stranama košarke: "Po jedan termin imaće prof. Dušan Ugarković i jedan od ruskih eksperata za fizičku pripremu. To će biti ili Matvejev ili Zociorski." Po mišljenju mnogih trenera o tome, ko je bio najbolji predavač na BCB 2003, tu čast je zasluzio Španac Havijer Imbroda. Ove godine, trenera iz sveta predstavljaće šef stručnog štaba reprezentacije Argentine, Ruben Manjano.

Koliki su napori da se BCB još više profesionalizuje, govori i podatak da je ostvaren kontakt sa direktorom NBA za internacionalne operacije, gospodom Kim Bohunićem. "Do sada, trenere iz NBA smo dovodili preko licih poznanstava. Pre svih, mislim na Dona Nelsona i Grega Popovića. Sa Kim Bohunićem smo obavili jedan razgovor, jer želimo da stručnjake iz NBA dovodimo preko kancelarije za internacionalne operacije. Kim će nam u tome mnogo pomoći. Već nam je dala osnovne informacije kakav je program planiran za američku reprezentaciju u Španiji i Nemačkoj." Uprkos brojnim povhalama na račun organizacije, dočeka i stručnosti na BCB, strani treneri su imali i zamerke. To se pre svega odnosilo na prevodenje predavanja sa srpskog na engleski jezik. "Pošto je broj stranih trenera manji od broja naših, oni će prevod dobijati direktno preko slušalica, tako da će se izbeći taj eho u praznoj dvorani. To ćemo rešiti koristeći slušalice i jedan uređaj koji omogućava da čak pet stotina slušalaca pratiti prevod istovremeno. Kada je reč o stranim trenerima, može se reći da ove godine očekujemo da dođu u drastično većem broju, pre svega zbog „Diamond ball-a“, zatim zbog utakmice SCG - SAD, ali i zato što se sam događaj dešava sedam dana pre početka Olimpijade. U prednajavama ima mnogo trenera koji će boraviti sedam dana u Beogradu." Do početka Klinike ostalo je još sedam meseci: "To je stručno dovoljno vremena da se odradi

Dogovor za BCB 2004: Milan Opačić, direktor BCB i Kim Bohunić, direktor NBA za međunarodne odnose

dobro i da dođu stranci kod nas. Radi se veoma ozbiljno i timski. Mnogo ljudi je uključeno u ceo projekat. Oko same tehničke organizacije biće veliki broj spoljnih saradnika." Gospodin Opačić je dao i mali orijentir kada je reč o programu BCB 2004. Planirano je da 4. avgusta budu Manjano, Maljković, Obradović i verovatno Ugarković, a drugog dana Popović, Braun i jedan od predavača iz Rusije.

Sa stanovišta mesta i satnice predavanja, sve je ostalo isto kao i prošle godine. To su hotel Interkontinental i dvorana „Pionir“ u Beogradu. Dani su podjeljeni na prepodnevine i poslepodnevine termine. Svi akreditovani treneri dobiće i paket koji sadrži blok i olovku, časopis „Trener“, trenersku torbu i ulaznice za utakmicu između SCG i SAD i na „Diamond ball“. Pored ulaznica, razlika između prošlih seminara i ovog jeste u kotizaciji koja će biti obavezna i za domaće trenerе. Iako je ranije BCB bila besplatna, ove godine će svaki učesnik morati da uplati sto evra, što će im omogućiti da gledaju utakmice „Diamond ball-a“ i naše reprezentacije. Ova kotizacija, iako predstavlja veliki skok od besplatnog, ne bi trebalo da bude prepreka članovima UKTSCG da se akredituju jer, kao što je Bendžamin Frenkin rekao: "Investiranje u znanje uvek vraća najveću kamatu."

Marko Petković

Pripremio:
Mirko Očokoljić
operativni trener

Napadačke akcije u košarci (2)

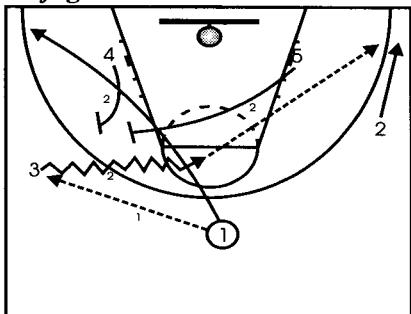
Preuzeto iz „Enciklopedije košarkaških akcija“

Želja nam je da u narednim brojevima objavimo nešto što može da vam pomogne kreiranju i poboljšanju igre u napadu vašeg tima u raznim situacijama. Sematskim prikazima i tekstualnim objašnjenjima iz broja u broj, tematski ćemo obraditi razne napadačke postavke, delove i akcione celine, speci-

jalne situacije, kontinuirane napade, tranzicije, filozofiju igre u napadu pojedinih trenera...

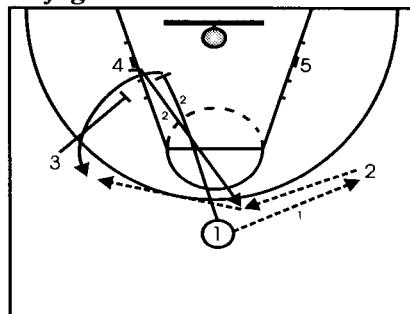
Svi tekstovi i dijagrami preuzeti su iz „Enciklopedije košarkaških akcija“ koju je izdao Von Rid, glavni skaut Orlando Metropolitana i bivši trener Feniks Merkurija (WNBA).

Dijagram 1.1

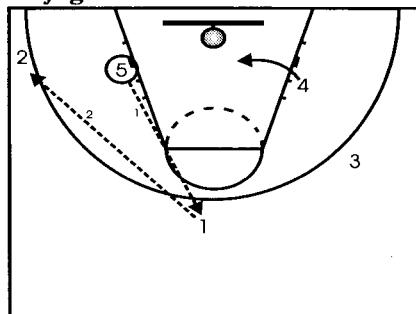
Kontinuirani napad 1.1 („54 out“)
Dodavanje na stranu, protičavanje dodavača u ugao posle kojeg sledi uzastopna blokada.

Dijagram 2.1

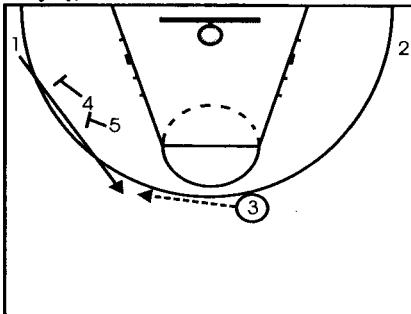
Kontinuirani napad 2.1 („Basic“)
Prvi pas igrač sa loptom otvara na stranu, zatim postavlja blokadu igraču na poziciji donjeg posta (4).

Dijagram 3.2

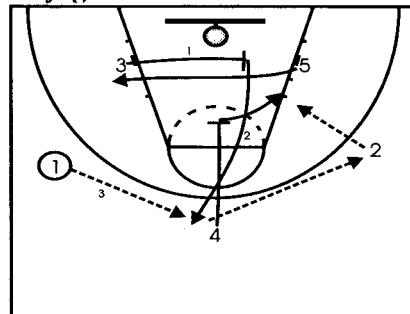
Kontinuirani napad 3.2 („Basic-Trap from Trap“)
Sledi povrtni pas na centralnu poziciju i pas u ugao.

Dijagram 1.2

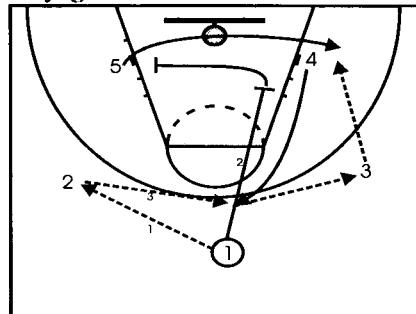
Kontinuirani napad 1.2 („54 out“)
Posle jedne uzastopne blokade, sledi još jedna uzastopna za igrača iz ugla.

Dijagram 2.2

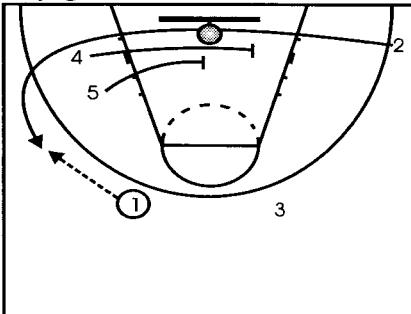
Kontinuirani napad 2.2 („Basic“)
Sledi kontra blokada (3) i (5) i izlazak na centralnu poziciju koristeći blokadu od (4).

Dijagram 4.1

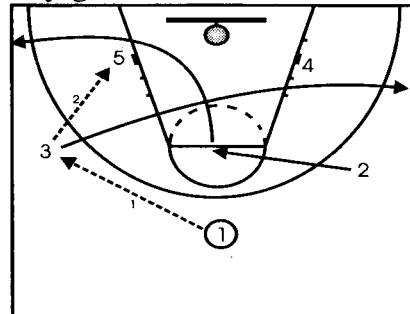
Kontinuirani napad 4.1 (Basic 14 or 15 Cross)
Otvara se pas na stranu i sledi donja blokada za visokog igrača. Igrač koji je postavljao blokadu nastavlja kretnju i postavlja drugu kontra blokadu visokom igraču.

Dijagram 1.3

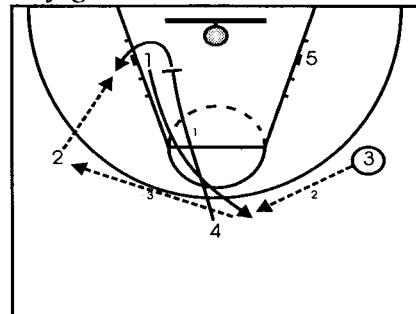
Kontinuirani napad 1.3 („54 out“)
U nastavku napada sledi i treća uzastopna blokada za igrača sa druge strane.

Dijagram 3.1

Kontinuirani napad 3.1 („Basic-Trap from top“)
Dodavanje lopte na stranu posle koga sledi pas igraču na poziciji donejeg posta i protičavanje na drugu stranu.

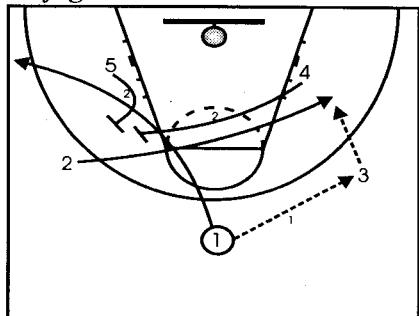
Dijagram 4.2

Kontinuirani napad 4.2 („Basic 14 or 15 Cross“)
Ako ne prođe pas prema poziciji donjeg posta lopta se prenosi preko igrača (4) na drugu stranu i opet sledi kontinuirana kretnja (donja blokada, kontra blokada...).

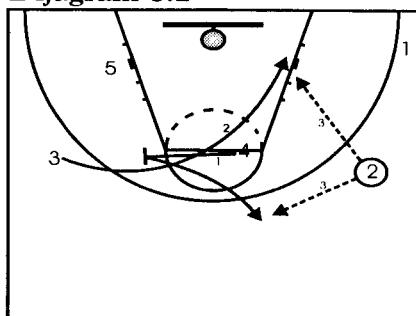
STRUČNA TEMA

Dijagram 5.1

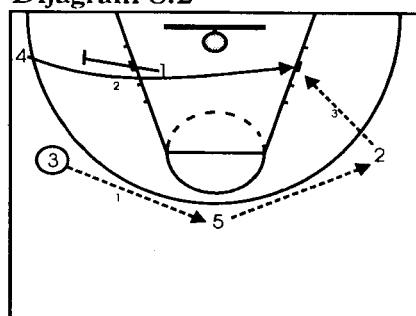
Kontinuirani napad 5.1 („Basic 2 or 3 Cross“)
Dodavanje na stranu posle koje sledi dupla blokada na suprotnoj strani za (2).

Dijagram 6.2

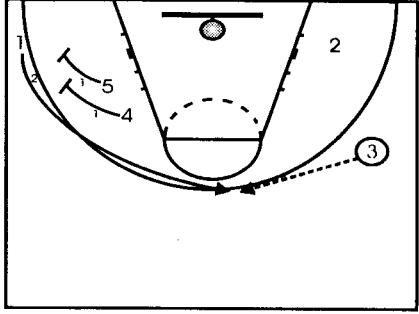
Kontinuirani napad 6.2 („Basic 2 or 3 Dive“)
Igrač (4) nastavlja blokadu igraču na drugoj strani koji utrčava prema košu, igrač (4) se posle blokade otvara visoko na centralnu poziciju.

Dijagram 8.2

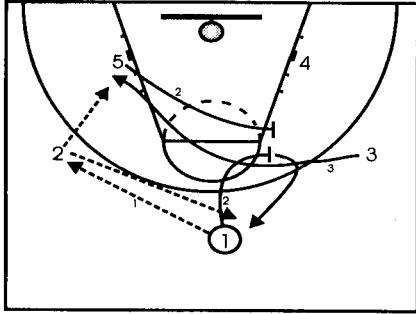
Kontinuirani napad 8.2 („Basic 4 or 5“)
U nastavku sledi blokada igraču iz ugla (4) i prenos lopte na drugu stranu preko (5) i pokušaj dodavanja.

Dijagram 5.2

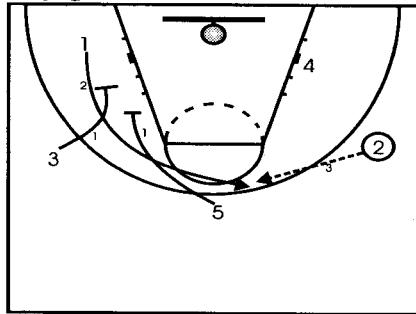
Kontinuirani napad 5.2 („Basic 2 or 3“)
Igrači 4 i 5 postavljaju duplu blokadu igraču iz ugla terena

Dijagram 7.1

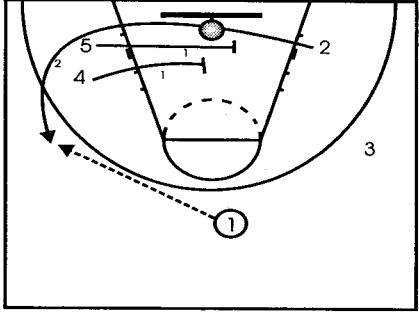
Kontinuirani napad 7.1 („Basic 2 or 3 Dive Double“)
Posle dodavanja lopte na stranu, 1 i 5 postavljaju duplu blokadu za igrača 3.

Dijagram 8.3

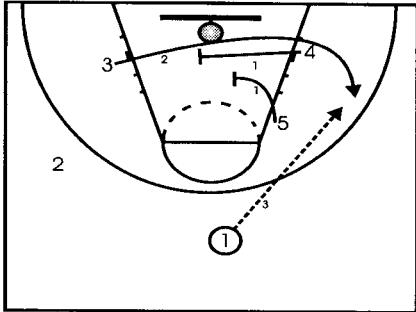
Kontinuirani napad 8.3 („Basic 4 or 5“)
Igrači 3 i 5 rade duplu (ili uzastopnu) blokadu za igrača koji je postavljao blok 4.

Dijagram 5.3

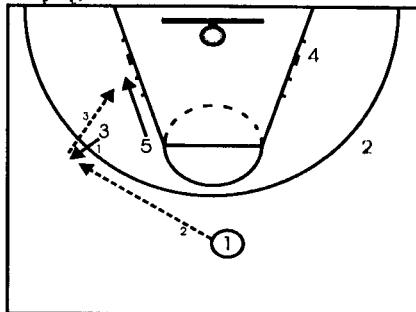
Kontinuirani napad 5.3 („Basic 2 or 3“)
U nastavku sledi još jedna blokada uzastopna od 4 i 5 za igrača 2

Dijagram 7.2

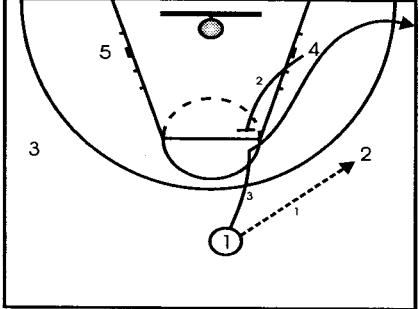
Kontinuirani napad 7.2 („Basic 2 or 3 Dive Double“)
U nastavku akcije za istog igrača (3) ponovo se postavlja dupla (ili uzastopna) blokada.

Dijagram 8.4

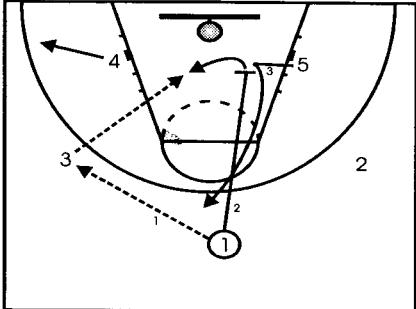
Kontinuirani napad 8.4 („Basic 4 or 5“)
Posle postavljanja blokade igrač 3 se otvara prema prethodnoj poziciji, prima loptu i spušta je na poziciju donjeg posta (5).

Dijagram 6.1

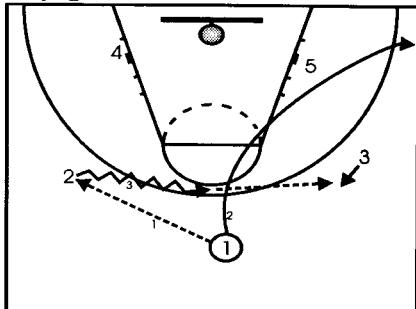
Kontinuirani napad 6.1 („Basic 2 or 3 Dive“)
Posle dodavanja sledi leđna blokada.

Dijagram 8.1

Kontinuirani napad 8.1 („Basic 4 or 5“)
Lopta se dodaje na stranu i sledi donja blokada visokom igraču posle koje se bloker otvara u sredini reketa.

Dijagram 9.1

Kontinuirani napad 9.1 („Basic Flair“)
Lopta se dodaje igraču na strani (2) i protiče u ugao posle čega sledi dribling prema sredini i prema igraču na strani (3).

→ Nastavak na stranu 24.

U izboru „Vesti“ trener 2003.

Pešić bez premca

Svetislav Pešić stigao i do drugog het-trika u 2003, mogao biti najkraci rezime 11. izbora najtiražnijeg dnevničnog lista dijaspora „Vesti“ za najboljeg od svih naših trenera koji rade u inostranstvu. Ovakav epilog je, bez doze subjektivnosti, potpuno očekivan, ali krenimo redom. Prvu nagradu, popularni Kari dobio je zbog titule evropskog šampiona, naredne sezone postao je omiljeni strateg kod svih ljubitelja sporta, zbog fantastičnog uspeha u Indijanapolisu. Kada se činilo da je nemoguće ostvariti novi podvig, Pešić je pokazao da je jedinstven. Preuzeo je mesto prvog trenera u Barseloni, koja je dugi niz godina tavorila u iščekivanju vrhunskog rezultata, i stvorio čudo. Navijačima kluba iz Katalonije podario je triplu krunu (ACB Ligu, Kupa Kralja i Evroligu).

- Počastovan sam zbog nagrade koje su mi dodelile „Vesti“. Moram da priznam da sam izuzetno ponosan na rezultate koje smo ostvarili prošle godine. Posle Indijanapolisa, nisam imao ni dan odmora, iako je sve uloženo kompenzovano velikim uspehom i slavljem koje je usledilo na kraju sezone, kada smo u vritine smestili tri trofeja - naglašava Pešić.

Ekipa koja pobedeuje se ne menja - staro je sportsko pravilo. Tog principa pridržavali su se i čelnici Barselone. Doduše, Šarunas Jasikevičius je letos, odlučio da prihvati finansijski znatno primarnijiju ponudu Makabija, a njegovo mesto zauzeli su Vlado Ilijevski, slovenački reprezentativac i nekadašnji igrač Partizana, odnosno Rože Grimal, španski reprezentativac, i prošle sezone član Ljeide.

- Kod navijača i medija nema popusta. Svi su oduševljeni onim što smo ostvarili u prošloj sezoni, a sada očekuju da ponovimo uspeh, bez obzira na to što su svesni da je realno gledano to u domenu naučne fantastike. Međutim, ne pada nam na pamet da se predamo. Ambicije kluba su dobro poznate, i pokušaćemo da uvećamo broj trofeja, pošto je to obaveza Barselone. Da li ćemo osvojiti jednu, dve ili tri titule videćemo na kraju sezone - kaže Pešić.

Jedan od najboljih trenera u istoriji naše košarke, doživeo je doček u dvorani „Pionir“ kakav i zaslужuje. Navijači Partizana priredili su prave ovacije, tokom male svečanosti u kojoj je Pešić od Predraga Danilovića dobio zlatnu značku povodom 55. godišnjice našeg saveza.

- Utakmica nije bila lepa, ali su ljubitelji košarke mogli da uživaju u velikoj borbi, neizvesnoj završnici. Nismo imali nijednog raspoloženog pojedinca. Kada je serija pobjeda u Evroligi prekinuta, drago mi je što je to posloš za rukom Partizanu - zaključio je Pešić, koji je crno-beli dres nosio od 1967. do 1971. godine.

D. Nikodijević

Gosti iz Australije na utakmici OKK - Partizan

Međunarodna saradnja

Australijanci u Beogradu

U okviru međunarodne saradnje košarkaških asocijacija naše zemlje i Australije, grupa od trinaest trenera iz ove zemlje boravila je na studijskom boravku u Beogradu od 28. oktobra do 4. novembra. Osnovni cilj boravka - stručno usavršavanje, po priznanju gostiju, u potpunosti je uspeo, a ostali sadržaji samo su upotpunili opšti utisak.

Prirodno, program boravka osmišljen je u Udrženju trenera. Tako su gosti imali prilike da posete treninge naših najboljih klubova muške i ženske prve lige. Iste te klubove mogli su da pogledaju na utakmicama Efes lige, Jadranske lige i FIBA kupa. Pored Beograda, gosti su boravili i u Vršcu i Novom Sadu, naravno sa istim ciljem.

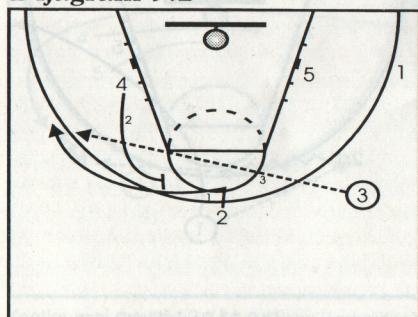
Utiske sa ovog studijskog putovanja, za „Trener“ je izneo vođa grupe, gospodin Patrik Hant:

- Svi smo impresionirani, kako ljubaznošću naših domaćina, kolega iz Udrženja trenera, tako i onim što smo u vašoj zemlji mogli da vidimo i naučimo. Kao najnsažniji utisak pomenuo bih ono što smo uočili u radu sa mlađim kategorijama. Uostalom, mi smo znali da dolazimo u zemlju svetskih šampiona.

Analizirajući izveštaj o boravku kolega iz Australije, Upravni odbor UKT SCG je na svojoj sednici od 15. decembra, posebno istakao angažovanje mlađog trenera KK „Superfund - Basket plus“, Vuka Lemića, koji je bio zadužen da sve vreme prati i pomaže gostima u realizaciji programa boravka.

B.O.

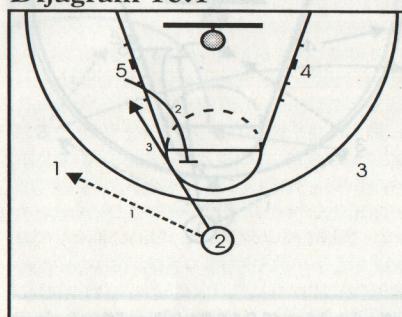
Dijagram 9.2

Kontinuirani napad 9.2 („Basic Flair“)
Posle dodavanja na stranu igrač (4) pravi „flair“ (otvaranje u širinu, stranu) blokadu za igrača (2).

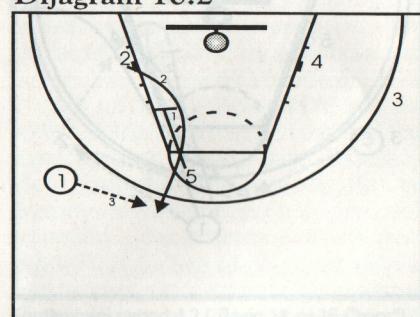
→ Nastavak sa strane 23.

Dijagram 10.1

Kontinuirani napad 10.1 („Basic Hawk Pin“)
Igrač - šuter otvara pas na stranu (1) i koristi lednu blokadu da napravi kretnju prema košu.
Kretnja za brzi šut za 3 poena

Dijagram 10.2

Kontinuirani napad 10.2 („Basic Hawk Pin“)
Igrač - šuter (2) koristeći blokadu od (5) izlazi na šut za 3 poena.

Ljubisav Luković boravio u SAD

Iskustvo zlata vredno

Dobio je poziv da ode u SAD i uči od najboljih. Takva prilika, koja sigurno predstavlja i svojevrsno priznanje, nikako se ne propušta. Ljubisav Luković, bivši košarkaški as koji je pre nekoliko godina, po završetku igračke karijere, odlučio da se preseli na klubu i postane trener, proveo je pred start NBA sezone 25 dana u Americi. Bivši pomoćnik Duška Vujoševića u Partizanu bio je gost Feniks Sansa i Boston Seltiksa, kao i prestižnog Univerziteta Seyerna Karolina.

- Želeo sam da posetim NBA klubove baš pred sam start sezone, u periodu kada se obavljaju i finalne pripreme za takmičenje. Proveo sam 12 dana u Feniku, sedam u Bostonu i šest u Los Andelesu. Povod je bilo trenersko usavršavanje, a otisao sam na poziv Sansa, kluba iz Arizone.

Luković je učestvovao u svim treningima Fenika, radio sa prvim strategom Frenkom Džonsonom, njegovim pomoćnikom i bivšim trenerom italijanskog Beñetona Majkom Dantonijem i ostalima.

- Sa svim članovima stručnog štaba Fenika imao sam sjajan odnos, jer su me fenomenalno prihvatali. Prisustvovao sam i sastancima pred pripremne utakmice, bio u svlačionici. Jednostavno, bio sam deo tima. Sve je to veliko i dragoceno iskustvo za mene.

Naravno, uslovi u NBA klubovima su na najvišem nivou.

- Imao sam na raspolaganju kompletну biblioteku, dokumentaciju i skouting svih ekipa najjače lige sveta. Pomoći treneri pokazali su veliku želju da mi pomognu, posle svakog treninga hteli su da mi objasne sve što nisam shvatio. Moram da pomenem i da je potpredsednik Sansa i sin vlasnika kluba Brajan Kolandželo pokazao veliko interesovanje za našu košarku. Raspitivao se o novim mladim igračima u Srbiji i Crnoj Gori, a bio sam iznenaden koliko dobro poznaje i ceni naše igrače i treneri.

Kid čeka Krstića

Luković je imao priliku i da razgovara sa brojnim NBA zvezdama, među njima i jednim od najboljih NBA plejmejkera Džeasonom Kidom.

- Sedeo sam sa Kidom pred trening utakmicu Nju Džersi - Feniks. Djeason se raspitivao za našeg reprezentativca, centra Partizana Nenada Krstića, o kom je znao gotovo sve. Poznato je da su Netsi prošlog leta draftovali Krstića i kako mi je Kid rekao, ozbiljno računaju na našeg centra.

Kada je Ljubisav bio na kraju, Žarko Čabarkapa je bio na početku karijere. Zajedno su igrali u Beopetrolu, letos više od mesec dana zajedno radili u Beogradu, a pored rukija Fenika, Luković je uz kondicijonog trenera Seada Krdžalića pomagao i Željku Rebrači i Radisavu Nesteroviću da

šarke. Bio je gost UCLA univerziteta, jednog od pet najvećih i najprestižnijih u SAD, čiji su dres nosili Redži Miler, Karim Abdul Džabar i mnogi drugi...

- UCLA univerzitet predstavlja pravi mali grad sa 40.000 studenata, zastupljeni su svim sportovima ali je na prvom mestu košarka. Dvorana prima čak 13.000 gledalaca i uvek je puna. I tu sam prisustvovao svim treningima i sastancima stručnog štaba i posmatrao način rada i pripremu ekipe za sezonu.

Pred start sezone čelnici NBA lige organizuju određeni broj prijateljskih utakmica, svojevrsno ispitivanje snaga pred start šampionata.

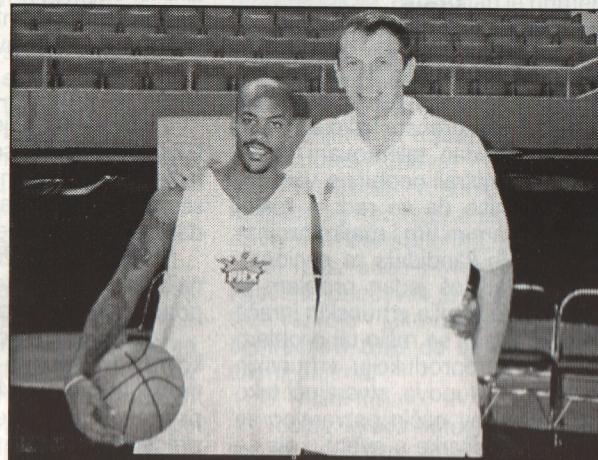
- Gledao sam u pripremnim mečevima Darka Miličića, Aleksandra Pavlovića, Predraga Drobniča, Marka Jarića, Vladimira Radmanovića, sa svima se i video.

Miličić medijima posvećuju mnogo pažnje, a u Detroitu imaju mnogo strpljenja za njega. Nema sumnje da će vremenom Darko pokazati veliki potencijal i kvalitet i da mu je mesto među NBA zvezdama. Prema opštim ocenama Amerikanaca, uz prvog pika Lebrona Džeimsa će u trci za laskavu titulu najboljeg rukija sezone učestvovati Karmelo Entoni i naši Darko Miličić i Žarko Čabarkapa.

Za kraj, reč-dve o perfektnoj organizaciji u svakom segmentu najjače košarkaške lige sveta.

- Sve je isprecizirano do najsitnijeg detalja. Tačno je određeno gde se i koji timovi sastati čak i u pripremnom periodu. Na primer, Lejkersi i Feniks su igrali u San Dijegu, kako bi se i u tom gradu popularisala košarka. Uz to, sudije pred start svake sezone drže predavanja igračima da bi ih upoznali sa promenama pravila i skrenuli im pažnju na greške koje najčešće prave. Bio sam na tim predavanjima i zanimljivo je, na primer, da je as poput Stefona Marberija, kao i mnogi drugi, bio izuzetno zainteresovan za objašnjenja, svi su se javljali za reč... Tu su i sastanci sa medijima na kojima se igrači upoznaju sa obaveza ma prema novinarima. Ma, sve je neverovatno, celokupno iskustvo je sjajno, nadam se da ću imati priliku da isto ponovim sledećeg leta - rekao je naš trener Ljubisav Luković.

D. Kontić

Stefon Marberi (Feniks Sans) i Ljubisav Luković

se dobro pripreme za NBA sezonu. Žarko je danas upravo u dresu Fenika...

- Čabarkapa je neverovatno prihvaćen u Feniku, u klubu su ga svi izuzetno brzo zavoleli, a slično je i sa navijačima. Na otvorenom treningu koji je bio i predstavljanje tima za novu sezonu bilo je oko 8.000 ljudi i Žare je dobio ubedljivo najveći aplauz, prave ovacije. Zaista je za kratko vreme postao miljenik ljudi u klubu i saigraca. U Feniku smo ostajali posle treninga i radili na šutu. Super se snašao u Arizoni, tamo je sa porodicom. Kupio je kuću pre nego što su došli u Ameriku, da ih iznenađi, pa novi mercedes 500 SEL... Od Žareta svi očekuju da bude u prvoj ruki petorci sledeće sezone. Počeo je sjajno ligu a onda nedavno imao veliki peh, doživeo prelom šake - objašnjava Luković.

Boston Seltksi su posebna priča.

- Bio sam oduševljen onim što sam video u najtrofejnijem NBA klubu svih vremena. Vrhunski uslovi za rad, dvorana, trofejna sala, sve je za priču. U trofejnoj sali čovek može da se upozna i sa kompletom istorijom Seltksa, a tu je i cela storijsa o Draženu Dalipagiću, koji je trebalo da pređe u Boston. Vreme sam uglavnom provodio sa generalnim menadžerom, NBA legendom Denijem Ejndžom i direktorom Kris Valasom.

Luković je posle Bostona, usavršavao je nastavio u Los Andelesu, gde je pronikao u tajne američke univerzitetske ko-

Borivoje Cenić

Osnove Projekta sistema i organizacije rada sa selekcijama mlađih kategorija u Srbiji i Crnoj Gori

Ideja

Ideja o sistemu rada i organizaciji mlađih kategorija u Srbiji i Crnoj Gori zasniva se na širokoj selekcionoj bazi koja je tako razgranata kako se ne bi izostavio nijedan talentovani igrač. Ovo smo smatrali neobično važnim, zbog činjenice da se radi o maloj zemlji, pa samim tim i malim brojem potencijalnih kandidata za nacionalne selekcije. Još jedan problem je stalno aktuelan - osipanje i odlazak iz zemlje vrhunskih igrača u druge evropske klubove i NBA. Da bi se rešio taj problem izabrali smo što intenzivnu i brzu reprodukciju vrhunskih igrača kroz povećani broj trenažnih skupova, stvarajući tako gusto selekciono sito (mrežu). Ovakav način ostvarivanja se zahvaljujući visokom rejtingu naše košarke u svetu, koja se prirodno odrazila na ogroman interes mlađih da se uključe u košarkaški pokret. Broj zainteresovanih se povećavao iz godine u godinu. Danas imamo 1.025 timova sa 15.610 licenciranih igrača.

Organizaciona šema

Ceo trenažni proces odvija se u tri pogona:

- a) Selektivni pogon
- b) Pripremni pogon
- c) Takmičarski pogon

Pored toga postoji i mini basket (od 7 do 10 godina). Ta takmičenja se održavaju u okviru gradova, a cilj je da se deca aktiviraju kroz različite igrice.

a) Selektivni pogon

Selektivni pogon se odnosi na igrače uzrasta od 11 do 14 godina (4 godine) dečaci se okupljaju od 11. godine jer njihov psihofizički status im omogućava postepeno ulazak u trenažni proces. Trenažni proces u ovom Pagonu odvija se u 8 regiona u Srbiji i 3 regiona u Crnoj gori (ukupno 11 regiona).

Trenažni skupovi održavaju se dva puta mesečno po jedan dan sa dva treninga za uzrast 11 i 12, 13 i 14 posebno. Ovi treninzi se održavaju u toku godine od septembra do sredine juna meseca. Na taj način svaki kandidat učestvuje na 12 treninga. Na regionalne treninge poziva se redovno 20 kandidata po uzrastima.

Svaki region ima svoj stručni štab koji se sastoji od:

1. Stručnog koordinatora koji je u stalnoj vezi sa svim trenerima klubova sa jedne strane i sa glavnim stručnim koordinatorom u Košarkaškom savezu.
2. Svaki uzrast, kategorija, ima po dva trenera koji sprovode program.

Koordinator regiona prati treninge i takmičenja klubova i uz konsultacije odabira igrače. Tako, u toku četvorogodišnjeg trenažnog procesa prođe i oko 2.000 dečaka.

Program treninga u okviru regiona je zasnovan na proverama znanja iz tehnike, fizičkih sposobnosti i osnova

taktike. Ovim treninzima prisustvuju i klubski treneri koji dobiju uputstva za kontinuirani trening u klubu, posebno na individualnom usavršavanju.

Regionalni turniri

Za dve kategorije: mlađih pionira (11 i 12) i starijih pionira (13 i 14) održavaju se regionalni turniri na kraju sezone kada se u okviru regionalnih selekcija okupljaju najbolji igrači. Utakmice se održavaju po „Pasarela“ pravilima. Ova takmičenja služe za dalje selekcioniranje iz grupe najboljih po regionima.

Razvojno-trenažni centar (RTC) na kraju sezone vrši odabir najboljih igrača iz regiona koji se okupljaju u Trenažni centar po uzrasnim kategorijama za svaku godinu.

Iz svih regionala odabira se po 60 najperspektivnijih igrača koji u Trenažnom centru provode sedam dana sa dva treninga dnevno (4 sata). Istovremeno se obavljaju testovi psihomotornih i tehničkih sposobnosti. Najbolji igrači se predlažu za uključivanje u tzv. pripremni pogon. Igrači koji nisu prošli ovu selekciju u letnjem periodu kroz kupove se ponovo okupljaju usaglašavajući dalje svoja znanja.

B) Pripremni pogon

U okviru pripremnog pogona okupljaju se igrači potencijalni kandidati za kadetsku nacionalnu selekciju. To su igrači starosti 15 i 16 godina. Ovi igrači okupljaju se četiri puta godišnje sa ukupno 60 trenažnih dana. Igrači se pripremaju i upoznaju sa tehničko-taktičkim zadacima koji se sprovoditi kada počnu takmičenja. Broj igrača u ovom pogonu se sužava na 30 koji se i dalje kroz trening selekcioniraju.

C) Takmičarski pogon

Ovaj pogon se odnosi na reprezentativne selekcije na kadetski (16 godina), juniorski (17 i 18 godina) i mlađi tim (do 20 godina). Pripreme u raznim periodima održavaju se kao:

- a) vikend skupovi po dva dana (kontrolni treninzi i utakmice protiv klubskih timova)
- b) kraći trenažni skupovi u toku jeseni, zime i proleća po sedam dana koji se održavaju neposredno pred određene turnire (na primer „Švajcerov“ turnir)
- c) duže pripreme koje se održavaju pred kvalifikacije za Evropsko prvenstvo, Prvenstvo Evrope i Svetsko prvenstvo i takmičenja na Univerzijadi.

Godišnje se održava 80 dana priprema uz 15 do 25 pripremnih utakmica. Selekcijom, taj broj se smanjuje na 20 odabranih igrača koji se postepeno sužava do 14 igrača neposredno pred oficijelna takmičenja. Program priprema je kombinovan na fizičkom, tehničkom i taktičkom planu.

Izbor trenera

Za ceo program biraju se obrazovani treneri i oni koji su pokazali rezultate u stvaranju mlađih igrača. Za takmičarski pogon kriterijum za odabir trenera je znatno stroži. Svaki trener mora da ima zvanje višeg košarkaškog trenera, postignute rezultate sa mlađim kategorijama i uspešno vođenje ekipe saveznog ranga.

Stručni štab ekipa takmičarskog pogona sastoji se od:
- glavnog trenera

- 2 pomoćna trenera
i zdravstvenog osoblja: lekar, fizioterapeut i jedan stariji trener kao rukovodilac tima

Domaća takmičenja

Prema uzrastima u Srbiji i Crnoj Gori takmičenja su podejena na sledeće kategorije:

1) mlađi pioniri	11 i 12 godina	završava se na nivou regionala
2) pioniri	13 i 14 godina	igra se do pobednika na nivou države
3) kadeti	15 i 16 godina	igra se do pobednika na nivou države
4) juniori	17 i 18 godina	igra se do pobednika na nivou države

Takmičenja se odvijaju u 4 faze:

I faza	na nivou regionala	sistem liga
II faza	spajaju se po dva regionala	sistem liga
III faza	u okviru republike	turnir
IV faza	na nivou države	turnir

Sva takmičenja se održavaju od septembra do juna. Ekipa do završnih takmičenja u proseku odigravaju od 30 do 40 oficijelnih utakmica.

Mere za stimulisanje rada sa mlađim igračima

Odlukom da se „otvori prostor“ za uključenje većeg broja mlađih igrača u seniorske timove napravljena je promena u Pravilniku za licenciranje. U svakom rangu takmičenja izvršeno je limitiranje broja starijih igrača koji bi mogli da budu uključeni u timove za takmičenja. Na taj način dobili smo podmlaćivanje svih liga sa jedne strane, a sa druge strane mnogi klubovi su sada primorani da pristupe ozbiljnijom radu i stvaranju mlađih igrača.

Tako

a) u I ligi mogu se licencirati samo 12 igrača starijih od 18 godina, dok je broj mlađih neograničen

b) u II ligi mogu se licencirati samo 3 igrača preko 26 godina i 9 preko 18, a za mlađe je neograničen broj

c) u republičkim ligama licenciraju se 4 igrača preko 24 godine, a 8 preko 18 godina dok je broj mlađih neograničen

Ove mere su vrlo brzo dale rezultate: timovi igraju dinamičnije i ambicioznije a obezbeđen je i protok kvalitetnijih mlađih igrača u više rangove takmičenja.

Broj licenciranih mlađih igrača u Srbiji i Crnoj Gori iznosi 13.500, mada je broj onih koji treniraju košarku znatno veći.

Rezultati mlađih selekcija na međunarodnim takmičenjima

*A Kadetska nacionalna selekcija

Ovaj tim na poslednja tri evropska prvenstva osvojio je prvo mesto - zlatnu medalju. To je rezultat nekoliko značajnih faktora:

- Brižljivo odabrana selekcija
- Rani početak sistematskog treninga
- Studiozno pripremljen plan i program
- Neposredna saradnja trenera reprezentacije sa klupskim trenerima
- Izuzetna briga Košarkaškog saveza
- Brižljivo analiziran skouting protivničkih timova
- Ambicioznost trenera koji su vodili reprezentaciju
- Cinjenica da su reprezentacije kasnije formirale svoje timove i zbog toga su kasnili sa priprema.

*B Juniorska nacionalna selekcija

Za razliku od kadetske reprezentacije na takmičenjima poslednjih nekoliko godina juniorska reprezentacija nije postigla one rezultate koji su bili očekivani. Nismo prolazili čak ni kvalifikaciona takmičenja za evropsko prvenstvo, a o medaljama nije bilo ni govora. Prošla su vremena onih sjajnih

generacija iz stare Jugoslavije i igračkih veličina kakvi su bili Divac, Rađa, Kukoč, Đorđević i drugi.

Postavlja se logično pitanje: Zašto se posle dobrih rezultata i dalje nije nastavilo sa rādom u juniorskoj reprezentaciji? Gde su ti kvalitetni igrači? Šta je uzrok loših rezultata?

Analizom smo dobili niz činjenica koje iz posebnog ugla objašnjavaju, ali svakako ne opravdavaju činjenično stanje.

Analiza uzroka objašnjava ovakvo stanje:

1) Brzo sazrevanje mlađih talentovanih igrača nateralo je klubove da ih uključuju u svoje seniorske timove, a pre svega zbog enormnog osipanja nekih igrača (odlazak u inostranstvo), promena sredine

2) Klubovi su pokazali slabiji interes za vreme koje bi njihovi kandidati trebalo da provedu na pripremama reprezentacije. Eklatantan je primer da su u pripremama pred Evropsko prvenstvo protekle godine samo četiri igrača bila na svim treninzima reprezentacije.

3) U slučajevima kada su igrači želeli da promene sredinu klubovi su ih kažnjavali i zabranjavali učešće i nastupanje na takmičenjima za reprezentaciju. Pri tom, pravilnik Saveza je štio interes klubova

4) Prelaskom u seniorske timove izgubio se kontinuitet kvalitetnog treninga, a pojedinim igračima nije obezbeđena dovoljna minutaža u igri, pa čak ni u treningu

5) Ipak, osnovni razlog su „menadžeri“ koji su mlađim igračima obećavali „sve i svašta“ i izbacivali ih iz normalnog toka razvoja i tako remetili njihovu psihičku ravnotežu, koncentraciju i želju da se iskažu kroz rezultate na juniorskim takmičenjima.

6) Mlađi tim

Većina igrača kategorije mlađog tima su nosioci igre u svojim klupskim timovima i potencijalni su kandidati za seniorsku selekciju. Svaki od njih je na velikoj prekretnici i zbog toga se trudi da uđe u krug pravih asova.

Rezultati su bili promenljivi. Na poslednje tri univerzijade osvojene su dve zlatne medalje i jedna srebrna. U ranijim godinama mlađi tim je bio vrlo uspešan. Rezultati su sledeći:

- 1) Bronzana medalja na Svetskom prvenstvu u Australiji
- 2) Zlatna medalja na Evropskom prvenstvu u Italiji
- 3) Srebrna medalja na Evropskom prvenstvu u Turskoj

Posle ovoga na poslednja dva evropska prvenstva ekipa nije postigla značajne rezultate, a nismo ni učestvovali na Svetskom prvenstvu.

Postavljeni ciljevi

Sistem treninga u oceni je dao veoma dobre rezultate. Iako je na takmičenjima bilo vrhunskih dostignuća, a isto tako i padova, treba naglasiti da je osnovni cilj bio stvaranje mlađih i visoko kvalitetnih igrača. Zbog te činjenice rezultati su nesumnjivi.

Za potvrdu ove činjenice nabrojaću igrače koji su prošli našu školu i danas su u ekipama NBA lige:

1. Vladimir Radmanović

2. Darko Miličić

3. Predrag Drobnjak

4. Aleksandar Pavlović

5. Žarko Čabarkapa

6. Marko Jarić

7. Igor Rakočević

zatim u Italiji Miloš Vučinić

u Grčkoj Blagota Sekulić

i jedan niz mlađih igrača nosilaca igre u našoj „A“ ligi, kao što su Šekularac, Tica, Avdalović, Bakić, Porović, Krištić, Tripković, Aleksić, Koprivica, Božić, Aškrabić, Koljović, Aleksandrov i dr.

Program rada

Sprovodenje Programa sa kandidatima i igračima reprezentativnih selekcija zbog svoje širine zahtevao je voliku

STRUČNA TEMA

koordinaciju svih stručnih činilaca koji su sprovodili treninge na raznim vikend skupovima, u trenažnim centrima, specifičnim pripremama i naravno, posebno u klubovima.

Naročita pažnja posvećena je ostvarenju vrednosti i normi naše škole košarke. Korišćene su sve mogućnosti da se okupe treneri koji rade sa mladima radi dogovora o usaglašavanju metodskog postupka u treningu za određene kategorije.

Pripremljeni su kriterijumi i norme onih znanja iz tehnike i taktike koje kandidati treba da poseduju, a da bi mogli da budu uključeni u proces treninga. Zbog toga su postavljeni minimalni zahtevi za svaku kategoriju posebno.

Mlađi pionirski uzrast 11 i 12 godina

Zadaci

a) Osnovna tehnika	70%
b) Individualna taktika	10%
c) Fizička priprema	20%

Tehnika

A Napad

- baratanje loptom (ballhandling)
  - zaustavljanje u jednom kontaktu
  - hvatanje lopte, držanje lopte
  - dodavanje
    - a) sa dve ruke grudno
direktno
o pod
    - b) jednom rukom od ramena
(desnom i levom)
(grudno, leđno)
  - dribling (desnom levom rukom)
  - polazak u dribling tehnikom ukrštenog koraka
  - primena tempa u driblingu
  - promena pravca
    - predaja
kroz noge
    - dribling posle pivot-a
    - pivotiranje
      - u mestu
posle zaustavljanja iz driblinga
posle kretanja i zaustavljanja
  - dvokorak
    - posle driblinga (desni i levi)
    - posle prijema lopte u kretanju
  - šut
    - iz mesta jednom rukom
    - skok šut sa kratkih distanci posle zaustavljanja iz driblinga u jednom kontaktu
  - finta
    - šuta i šut
    - šuta i polazak u dribling
- Kretanje bez poseda lopte
- promena pravca
  - promena tempa
  - demarkiranje (u jednom pravcu, a u dva smera)

B Odbrana

- Odbrambeni stav
  - paralelni
  - dijagonalni
- Rad nogu
  - klizanje u odbrambenom stavu (u svim pravcima)
  - rad ruku - kretanje u svim pravcima
- Trčanje u raznim pravcima sa okretima i skokovima
- Sunožni skokovi u hvatanju odbijene lopte od koša
- Sustizanje igrača i okret u stavu

C Taktika

- Igra 1:1
- Igra 2:1
- Pokazivanje ruke (signalizacija) u prijemu lopte
- Navikavanje igrača na prostor (rastojanje, širinu i dubinu)

- Stvaranje navike da se uvek vidi lopta (u napadu i u odbrani)
- Zahtev da igrač sa loptom obavezno vidi koš
- U odbrani igrač ne sme da dozvoli da ga napadač obide ili da šutne

D Fizička priprema

- Tehnika trčanja
- Razvoj psihomotoričkih sposobnosti
  - a) brzina
  - b) koordinacija
  - c) fleksibilnost
  - d) osećaj za prostor
  - e) ravnoteža

Stariji pioniri - uzrast 13 i 14 godina

Zadaci:

a) osnovna tehnika	50%
b) individualna i grupna taktika	30%
c) fizička priprema	20%

Tehnika

- 1. Podrazumevaju se sva ona znanja koja su morala da budu savladana u mlađem uzrastu
- Novi elementi
  - zaustavljanje u 2 kontakta
    - posle driblinga
    - posle kretanja
  - dodavanje
    - a) push pass
      - posle driblinga
      - iz kretanja
    - b) bezbol pas
    - c) „uručenjem“
    - d) dodavanje sa dve ruke iznad glave
  - dvokorak
    - sa uzastopnim poskokom
    - „cik-cak“ korak
    - polukorak (korak sa jednim kontaktom)
  - dribling
    - promena pravca iza leđa
    - rolling desnom i levom rukom
    - finte iskorakom u driblingu
    - polazak u dribling direktnim korakom
  - šut
    - skok šut posle zaustavljanja iz dva kontakta
  - sa srednjih distanci
    - posle driblinga
    - iz kretanja
  - šut polaganjem
    - posle okreta u dvokoraku
    - posle uskakanja pod koš na 1 kontakt
    - polaganje iz produžnog koraka
  - finta
    - „trostruka pretnja“
    - kretanje bez poseda lopte
  - demarkiranje
    - „V“ kretnjom
    - ka lopti
    - od lopte
    - „L“ kretnjom
  - utičavanje
    - a) „front door“
    - b) „back door“
  - tehniku postavljanja blokada
    - a) bočna blokada
    - b) leđna blokada („slepa“) Blind screen
  - tehniku navođenja na blokadu
    - driblingom
    - kretanjem

STRUČNA TEMA

- tehnika skoka u napadu
iz kretanja odskokom sa jedne noge
sunožnim odskokom

B Odbrana

Rad nogu

- tehnikom naizmeničnog koraka

Rad ruku

- situacioni rad ruku u zavisnosti od položaja lopte i
namere napadača

Odbrambeni stavovi

- „zatvoren“ stav
- „otvoren“ stav

Zauzimanje stava u odnosu na poziciju lopte i položaj
igrača u odbrani

Tehnika zatvaranja koša

- okretom na leđa
- bočnim kontaktom

Tehnika skoka u odbrani

- posle kontakta sa napadačem

C Taktika

Igra 2:2 sa duplim pasom

- kretanje bez korišćenja blokade
  - kretanje uz korišćenje direktnе blokade igraču sa
loptom
  - situacija
- 2:2+1 međusobna saradnja igrača bez poseda lopte
- situacija 3:2 u napadu i odbrani
  - igra 3:3
  - kretanje i saradnja igrača koji nisu u posedu lopte
(širina i dubina napada)
  - kontranapad
- prvi pas

otvaranje kontre   razvoj kroz sredinu terena
trougao u završnici   razvoj pored bočnih linija igrališta

D Fizička priprema

- razvoj brzine u situacionim uslovima
- razvoj snage sopstvenom telesnom težinom
- tehnička skočnost odskokom sa jednom i dve noge
sunožno
- kombinacije trčanja i skakanja

Kadeti - uzrast 15 i 16 godina

*Prethodna znanja pionirskog uzrasta morala bi kompletno da budu savladana. Ova kategorija je vezana za pripremni i takmičarski pogon pa su procenti u pojedinim segmentima planiranja treninga usmereni ka osnovnim ciljevima:

a) tehnika i individualna taktika	30%
b) taktika - grupna i kolektivna	45%
c) fizička priprema	25%

Ostaje i dalje kao vrlo važan segment tehničko usavršavanje igrača i to ne samo u okviru tehnike, već i taktike igre

A Tehnika

Dodavanje

- iz kretanja na prvi korak
- iz situacije skok šuta
- iz „odbojke“
- dugačka dodavanja „bezbol“ pasom
- posle driblinga tenis pasom

Dribling

- promena pravca u driblingu uz korišćenje direktnog koraka
- posebno insistiranje na kombinaciji promene tempa i pravca

Šut

- skok šut sa odskokom unazad
- „fade away“ - posle driblinga
- skok šut naskokom u okretu
- „odbojka“ šut

- zakucavanja
- polu horog
iz mesta sa pivotom
posle driblinga
posle kretanja
- pivot šutevi na centarskim pozicijama
- kretanje centra na malom prostoru
- kontakt igra
- razvoj kretanja u tranzicijama
- korišćenje prostora u brojčanoj prednosti u napadu
- duple blokade - korišćenje i otvaranje
- „uzastopne“ blokade
- „povratne“ blokade

B Odbrana (tehnika i grupna taktika)

- 1) Tehnika odbrane od blokova
    - kod situacija „pick and roll“
kretanjem ispred bloka
iza bloka
iskakanjem na pravac napadača i povratak
preuzimanje agresivno
    - kod uzastopnih blokada
    - kod povratnih blokada
  - 2) Tehnika pomaganja
    - manevar „pomozi i vrati se“
    - 3) Odbrana u hendikep situacijama
    - 4) „Usmeravanje“
    - 5) „Udvajanje“
    - 6) Tehnika čuvanja centra postavljanjem ispred
- Kolektivna taktika**
- Osnovni principi individualnih odbrana
  - Osnovni principi i kretanja u zonskim odbranama
  - Osnovni principi i kretanja u zonskom presingu

C Napad (tehnika i grupna taktika)

- „pick and roll“
  - sa otvaranjem ka košu
  - sa otvaranjem na spoljne pozicije
- igra sa centrom
  - proigravanjem
  - blokadama

- takтика korišćenja uzastopnih blokada
- povratnih blokada
- izbegavanje „udvajanja“
- demarkiranje centra postavkom u kontaktu
- igra 3:3+1

Kolektivna taktika napada

- principi i kretanje u sekundarnom kontranapadu
- kretanje u „ranom napadu“ (nepotpun, ali jednak broj igrača napada i odbrane)
- principi i kretanje u napadu protiv zonskih odbrana
- principi i kretanje u napadu protiv zonskog presinga
- prenos lopte i kretanje igrača sa jedne na drugu stranu napada

Fizička priprema

Zadaci:

- Razvoj brzinske izdržljivosti
- Poboljšanje skočnosti - brzine
- i visine odskoka
- Razvoj snage (eksplozivnost)
  - rad bez opterećenja
  - sa malim opterećenjima
- Usavršavanje fleksibilnosti

Kadetski uzrast u kvalitetnoj košarci mora da poseduje kompletne znanja iz fundamentalne tehnike i grupne taktike napada i odbrane košarkaške igre. Najkvalitetniji igrači u 16. godini spremni su da se uklope, ponekad, i u seniorsko timove.

Zato je program rada sa kadetima vrlo važan za igrački

razvoj, njihovo sazrevanje i spremnost da prihvate zahteve i trening starijih kategorija.

Juniori - uzrast 17 i 18 godina

Pošto kontinuirani trening sa mlađim uzrastima osposobljava vrlo brzo mlade igrače za intenzivan rad u situacionim uslovima, onda je i metodika treninga prilagođena zahtevima savremene košarkaške igre. To se odnosi pre svega na agresivnost, kontakt igru i naročito na brze i pravovremene tranzicije iz napada u odbranu i iz odbrane u napad. Posebno se apostrofira snažna i borbeni igra u skoku za odbijene lopte od koša.

Segmenti u delovima programa košarkaške igre izraženi su u procentima:

- tehnika 15%
- taktika 40%
- fizička priprema 25%
- igra 20%

I Funkcionalna tehnika (podrazumeva uporedni trening elemenata napada i odbrane)

Pre svega ponavljanje i usavršavanje tehničkih elemenata napada i odbrane i korekcija detalja

Posebno se insistira na osobnosti, a prema specifičnostima, ulogama i igrackim pozicijama u igri

Tehnika se uvežbava u situacionim uslovima

II Grupna takтика

A Napada

- Demarkiranje „V“ prema lopti i od lopte
- Kretanje sa blokadama, usavršavanje u okviru situacija
- a) uzastopne blokade
- b) naizmenične
- c) suprotna blokada
- d) blokada na drugoj strani
- e) povratna blokada
- Dupli „pick and roll“
- „Pick and roll“ sa korišćenjem trećeg igrača

„Mali“ klub - veliki sponsor

Ulog u budućnost košarke

Saradnja austrijske investicione kompanije Superfund i košarkaškog kluba Basket Plus, predstavljena je 5. novembra ove godine, u prostorijama FK Partizan.

KK Basket Plus, osnovan pre godinu dana, nosiće u budućnosti ime Superfund Basket Plus, zbog sponzorskog ugovora koji je sklopljen sa Superfundom, produktom austrijskog akcionarskog društva Kvadriga. Wolfgang Kampner, osoba zadužena za ulaganje u sport u ime ovog investicionog fonda, je podsetio da „Basket Plus nije prvi projekat Superfunda u SCG. Finansijsku podršku počeli smo pre osam meseci sa karatištima Snežanom Perić i Milošem Živkovićem, da bi ovog leta pod svoje okrilje primili i FK Partizan.“ Motive za ulaganje u jedan mladi klub, poput KK Basket Plus, Kampner je objasnio željom da se „podrže mladi talenti, a posebno oni koji načinom rada obećavaju da će u bu-

dućnosti biti najbolji.“ Predsednik Kluba, Bojan Vučić, je u novom poslovnom partneru video mogućnost „obrazovanja mlađih igrača po savremenim principima. Cilj nam je stvaranje seniorskog tima od ove sezone, koji će početi od najnižeg ranga takmičenja. Ciljevi KK Superfund Basket Plus su stvaranje vrhunskih košarkaša, koji neće igrati samo za nas, već će braniti i boje drugih klubova. U seniorskoj selekciji igrace naši juniori, odnosno igrači do 19 godina, što će im biti od velikog značaja za sticanje iskustva.“ Gospodin Vučić, finansijsku podršku od strane Superfunda, takođe vidi i kao mogućnost da se ovaj klub raširi „na što više gradskih opština. Težnja nam je da ove planove ostvarimo u sledećih pet godina.“ Ovoj promociji prethodilo je upoznavanje sa investicijama austrijskih kompanija u Srbiji i Crnoj Gori, na čiji je rast

B Odbrane

- pomaganje
- agresivno preuzimanje
- „bampovanje“
- rotacije

III Kolektivna takтика napada

- Kratki pozicioni napadi sa 2 i 3 igrača
- sa brzim prenosom lopte sa jedne na drugu stranu
- Napad protiv zonskih odbrana

a) parnih

b) neparnih

- Napad protiv presinga - ubacivanje lopte u igru

- Sekundarni kontranapad

- Postavka auta sa bočnih linija igrašta

- Postavka auta sa čeone linije

- Napad protiv zonskog presinga

- Napad protiv kombinovanih odbrana

Odrana

- individualna odbrana u uskoj i širokoj formaciji

- presing odbrana za udvajanjem

- zonske odbrane (parne i neparne)

- zonski presing (u 3 i 4 linije)

- kombinovane odbrane

„box and one“

i 2 čovek 3 zona

Fizička priprema

- snaga sa opterećenjem

- brzinska izdržljivost

Sve što se nalazi u osnovama Programa po uzrasnim kategorijama predstavlja ona neophodna znanja koja su potrebna da bi se uspešno sprovodio program reprezentacije. Posebno se insistira na individualnom radu u okviru klubova. Program grupne i kolektivne takte, a pre bazičnih priprema reprezentacije, ispunjava se najviše kroz „vikend“ i kratke pripreme selekcionih grupa.

Sistem rada sa mlađim kategorijama ima dobre osnove i stalno se usavršava sa ciljem da se uvek postignu vrhunska dostignuća.

V Wolfgang Kampner, direktor Kvadriga Sportsponsoring i Bojan Vučić, predsednik Kluba

ukazao trgovinski ataše ambasade Austrije, Andreas Baumgarder.

Marko Petković

Ljilja Stanojević-Marković:
Izveštaj sa Evropskog prvenstva

Veliki napredak ženske košarke

EP za seniorke je održano u Grčkoj od 19 do 28. IX 2003. godine. Ekipe su bile podeljene u dve grupe: A i B, koje su igrale u dva različita grada, u Pirogusu i Amaliadi

Odlukom Upravnog odbora UKT SCG, trener Ljilja Stanojević-Marković, boravila je na Evropskom prvenstvu za žene koje je održano u Grčkoj od 19. do 28. septembra ove godine. Iz obaveze koja je uobičajena u takvima prilikama, pred vama je stručni izveštaj koji bi trebalo da bude od pomoći svim trenerima koje ovo prvenstvo interesuje, a nisu mogli biti prisutni na licu mesta

Opšti utisak sa ovog prvenstva je da je ženska košarka izuzetno napredovala. Igra se čvrsto „muški”, izuzetno borbeno sa dosta trčanja, kontranapada, ofanzivnih skokova i izuzetno agresivnom odbranom sa zatvaranjem prvog pasa u drugom polju. Na prvoj polovini terena se često igrao izuzetno pokretljiv presing, sa brzim udvajanjima i pravovremenim rotacijama, u kombinacijama se zonom pres.

Igračice očigledno odlično fizički spremne, održavale su visok ritam tokom celog meča i istrčavale i realizovale brze kontre, čak i posle primljenog koša. U pozicionom napadu se dosta kretalo bez lopte, što je sigurno kvalitet više.

U takvoj konstelaciji snaga, naše igračice su bile inferiore. Ostavile su utisak nezainteresovanosti i neborbenosti. Igrale su izuzetno sporo i u napadu i odbrani. Očigledno da je prednost iskustva, nosila i jednu kontradiktornost: igračice nisu mogle na zalasku karijere da se dodatno motivišu i pokažu maksimalnu borbenost, što se donekle i moglo pretpostaviti, ali ne i činjenica da su u napadu bile bledunjave i da im iskustvo nije pomoglo da realizacija napada bude uspešnija.

Nedostajali su nam šutevi sa spoljne linije. Koševe iz daljine i poluodstojanja su eventualno mogle da postignu Kovačevićeva i Grubinova, ali ne u kontinuitetu, već sa oscilacijama u zavisnosti od utakmice do utakmice. Napad je bio izuzetno spor. Lopta se dugo zadržavala na poziciji plejmejkera sa sviše driblינגa, a na bočnim pozicijama je bilo malo kretanja bez lopte.

Mnogo su podbacile, jedne od naj-

boljih: Mandićeva i Tutićeva. Njih dve su bile „totalno“ van forme. Mandićeva je tokom prvenstva imala skoro najgori procenat šuta u ekipi: 37,3% (19/51), dok je Tutićeva bila odmah iza nje, premašivši veliki broj zicera i slobodnih bacanja.

Sa ovakvim napadom i bledunjavom odbranom, koja se uglavnom svodila na zonu, bez pokušaja neke pozicione agresivnije odbrane ili presinga, zaista nismo imali nikakvih šansi. Nekoliko mečeva smo vodili veliki deo utakmice, ali nije bilo ni fizičke ni mentalne snage da se prednost sačuva i pretoči u pobedu, već je na kraju padala koncentracija i preciznost i pobeda se pretvara na poraz.

Malo koja igračica zaslužuje prelaznu ocenu, ali solidno je provedeno vreme na parketu iskoristila Daliborka Vilipić, koja je pokazala dozu borbenosti i sigurnosti kod realizacije zicera i slobodnih bacanja. Vreme Matovićeve tek dolazi i ona bi mogla u perspektivi da se razvije u kvalitetnu igračicu, ukoliko posveti malo više pažnje individualnom radu na unapređenju tehničkih elemenata, kao i koordinacije i pravovremeno tajminga reakcije.

Na prvenstvu je u centru pažnje bila „gorostasni“ centar Poljske, Didekova sa impozantnih 214 cm. Za svoju visinu je izuzetno pokretljiva, ali verovatno na pragu treće decenije nije imala dovoljno snage i živaca da se bori ispod koša, s obzirom na to da su je svi u reketu pomno čuvali, tako da se previše izvlačila i igrala van reketa, gde nije bila od velike koristi.

Za najbolju igračicu je proglašena Baranova, koja i nije bila baš sve vr-e-

29th
EUROPEAN CHAMPIONSHIP
FOR WOMEN
HELAS 2003

me na visini zadatka. Verovatno da je prilikom odluke imala udela i „stara slava“ jedne sigurno od najsvestranijih i najkvalitetnijih igračica, ali koju je verovatno sustigao umor neprekidnogigranja utakmica protekle sezone, tako da je igrala sa oscilacijama i samo na trenutku podsećala na svoje vrhunsko umeće.

Jedno od velikih osveženja je dvadeset dvogodišnja Irina Osipova, centar Rusije, koja sa svojih 196 cm može da igra još i na pozicijama 3 i 4. Izuzetno je pokretljiva, skočna, ima mekanu ruku i brzo istrčava i u kontrapad. Prilično je smirena i možda joj nedostaje još samo malo više agresivnosti i inicijative, jer na osnovu svojih motoričkih sposobnosti može još više.

Mi smo nažalost samo potvrdili ranije neuspehe ženske košarke. Ništa u budućnosti se neće promeniti ukoliko se promene izvrše samo u vrhu piramide i u reprezentativnim kadrovima. Problemi ženske košarke suviše dugo traju i koreni neuspeha su duboki, gde je površinska sanacija neće spasti.

Kvalitet se ne dobija radom od mesec-dva dana u reprezentaciji.

Problem je u bazi u klubovima, u pitanjima kada i kako vršiti pravu selekciju i rada sa najmlađim uzrastima, gde treba uključiti što veći broj devojčica, jer tu leži budućnost. Poseban problem je i motivacija rada kvalitetnih trenera u ženskoj košarci. Suočeni sa neadekvatnim statusom i neadekvatnom materijalnom nadoknadom, čim im se ukaže prilika oni prelaze u mušku košarku.

Studiozno rešavanje ovih i još mnogih vitalnih pitanja vezanih za revitalizaciju ženske košarke je težak rad, sa puno problema, projekat verovatno nedovoljno profitabilan da se neko time pozabavi, tako da je moguće napraviti neki povremeni bljesak, ali to sigurno neće podići žensku košarku, koja sve više stremi ambisu.

Nova trenerska imena na elitnoj sceni

Sezona za dokazivanje

U svim sportovima, i to onim vrhunskim, pa tako i u košarci postoji napisano pravilo koje se dosledno primenjuje. Ono decidirano glasi da su za uspehe najzaslužniji igrači, a u slučaju loših rezultata krivicu uvek i jedino snose treneri. Hteli mi to da priznamo ili ne činjenično stanje je takvo, pa istina samo surovo oslikava tamnu stranu trenerskog posla. Rad trenera je zbog toga pod posebnom lupom javnosti i klupske rukovodilice pa se ceo zbog neuspeha uglavnom prvo ispostavlja na njihovu adresu. To je naročito izraženo u našoj zemlji gde su svi „veliki poznavaoči“ kraljice igara, pa im je shodno tome dozvoljeno da vredne i oblače nad sudbinama istinskih stručnjaka.

Paradoks svemu navedenom je zemlja sa brdovitog Balkana koja je dala najveće košarkaške stratege na planeti, ako se izuzme američki kontinent i NBA liga gde je košarkaška filozofija u potpunosti podređena šou-tajmu, a magična igra pod obručima pozornica na kojoj defiluju basket vanzemaljci - megazvezde. Oni su predmet obožavanja širokih narodnih masa... ali to je ipak neka druga priča.

Sa ovih prostora potekli su treneri koji su košarkaškoj igri dali jednu novu dimenziju, njihova imena ovom prilikom teško bi se nabrojala jer ih ima zaista mnogo. Svaki je ostavio neki autentičan pečat, pa bi se izostavljanjem samo jednog sa tog poduzeć spiska načinila velika nepravda. Isto tako ne treba smetnuti s umu da su i oni, trenerski velikani, nekad bili početnici i debitanti u Prvoj ligi, što nam daje jednu novu prizmu posmatranja i sagledavanja stvari.

Ove godine u Šampionatu koji je u najmanju ruku čudan, imamo pet novajlija. Sansa im se ukazala i pored činjenice da su bez angažmana na startu prvenstvene trke ostali iškusni trenerski vukovi poput Miroslava Nikolića, Željka Lukajića, Velimira Gašića..... Treba istaći da je kada je u pitanju dešavanja na domaćoj sceni, struka posle raspada one države „od Triglavu do Đevđelije“ dugo bila u zapećku. Živelo se na lovoričama i krilima uspeha reprezentativnih selekcija, ali ulaskom u novi milenijum stvari kao da su počele da se vraćaju na svoje mesto i odvijaju u pravom smeru.

Generalno gledano u prvom delu prvenstva među trenerima debitantima bilo je rezultatski uspešnijih i manje uspešnih, ali to je priznacete iz mnogo

razloga relativna kategorija. Opšti je utisak da se sama činjenica da su zadržali funkcije, gledano sa jednog globalnog stanovišta, može okarakterisati kao pozitivna stvar. Zadržali su poverenje članika klubova i dobili vreme koje je u trenerskom poslu najdragocenije, da se usavršavaju, stiču iskustvo i kroz duži period svoje ideje pokušaju da sproveđu u delo.

Nadaleko je poznata izreka da je svaki početak težak, ali kada su treneri naših prvoligaških ekipa u pitanju moramo reći - đavolski težak. Pored pritisaka sa najrazličitijih strana suočeni su sa ve-

treninzima, da se na terenu zna ko, kad i šta radi kako bi u utakmicama imali uređen sistem igre, kojeg ćemo se pridržavati.

Pejić je kratko prokomentarisao i rad u Efes Prvoj ligi:

- Svakako da postoji razlika u kvalitetu u odnosu na niži rang takmičenja, ali pristup poslu i obavezama što se mene tiče uvek je isti. Trudim se da iz sebe, ali i tima izvučem maksimum. Sa ove tačke gledišta smatram da je lakše raditi u prvoligaškim nego nižerazrednim ekipama, iako je pritisak u eliti veći. Ipak, raspolazeći sa kvalitetnijim i sposobnijim igračima koji taktičke varijante sprovide mnogo korektnije.

Miloš Pejić već poseduje jedan kvalitet više. Nosi iskustvo iz velike utakmice, čuvenog derbija iz „srpske Bolonje“, sa Slogom:

- Utakmica je bila pun pogodak. Na papiru je donela samo dva boda, ali meni i timu neophodnu sigurnost i samopouzdanje. Tokom meča veću slobodu u igri dozvolili smo Mijailoviću i Ristanoviću i pokušali da u potpunosti iskontrolišemo i sačuvamo ostale igrače Sloge. To se pokazalo kao dobar potez, a u ključnim trenucima u produžetku zablistao je mladi Deretić koji je „neplanirano“ zaigrao i praktično doneo trijumf u finišu - zaključio je Pejić.

Jedan od najatraktivnijih timova Efes Prve lige je Vojvodina, a vest o dolasku reprezentativca Milana Gurovića u redove Novosađana u košarkaškim kuloarima odjeknula je kao bomba. Ambicije kluba su porasle, a za šefa struke postavljen je debitant Nikola Lazić.

- Otežavajuća okolnost po nas bilo je to što smo imali veoma nezgodan raspored na startu i utakmice sa glavnim konkurzentima Partizanom i Hemofarmom. Neočekivano smo poraženi u Leskovcu pa je to pokvarilo opšti utisak. Želim da istaknem da je ovaj sastav prično limitiran kada je u pitanju unutrašnja igra, pod samim košem, pa konceptualno zaostajemo za rivalima.

Nikola Lazić ima veliku odgovornost i dodatanu obavezu, jer Vojvodina učeštuje i u evrokupovima, odnosno FIBA Evroligi:

- Naš najveći protivnik u pojedinim situacijama su putovanja po Evropi i nedostatak vremena za odmor i adekvatan intenzitet treninga, ali s druge strane, utakmice u Evropi donose jednu širu

Miloš Pejić

likim brojem mlađih igrača kod kojih su pored neospornog talenta oscilacije i neobjašnjivi padovi u igri nusproizvod i deo njihovog razvoja, pa ponekad svaka konцепција i unapred pripremljena strategija, pada u vodu.

Novajliju u društvu najboljih, ekipu Mašinca predvodi Miloš Pejić. Studenti su zablistali na startu šampionata, trenutno se nalaze u sredini tabele bez mnogo briga oko opstanka što je bio i prevashodni cilj tima iz Kraljeva:

- Nadali smo se i pre starta šampionata da ćemo uspeti da izborimo opstanak u eliti. Ova ekipa je već dve godine na okupu. Uz dobro osnovu, određena pojačanja i intenzivan rad na treninzu ostvarili smo relativno dobre rezultate - počeo je razgovor Miloš Pejić. Zvezda vodila u radu mi je preciznost. Trudim se da budem pedantan i temeljan na

PROFESIJA TRENER

afirmaciju kluba. Sve to spada u rok službe pa moramo da se prilagođavamo. Moja vizija košarkaške igre zasniva se pre svega na dobroj odbrani. Iz agresivne igre u defanzivi otvara se prilika za brze kontranapade i lake poene, što je najjednostavniji i najefikasniji način. To pokusavam da primenim i u Vojvodini i mojim igračima usadim takav način razmišljanja. Moram da istaknem da zbog igara na dva fronta rad na treningu je poremećen, ograničen i uglavnom se svodi na pripremu utakmica - zaključio je Lazić.

Jedan od aduta Nikole Lazića je i mladi Milan Tepić, velika nada i sigurno budućnost naše košarke:

- To je veliki talent, pravi biser koji treba pažljivo da se brusi. Velika je šteta što zbog bolesti odsustvuje sa parketa. U pripremnom periodu mnogo smo uložili u individualni rad ne samo sa Tepićem već Kitanovićem i Jovano-

Evrope. Igrao je na poziciji organizatora igre i imao je priliku da sarađuje sa našim najboljim trenerima:

Sve to je naravno imalo uticaja na mene. To što sam igrao na poziciji plejemekera i na neki način bio most između trenera i ostalih igrača pomaže mi, ali nije ključna stavka u mom radu. Mnogo značajniji uticaj na mene je ostavila saradnja sa košarkaškim magovima poput Bože Maljkovića, Svetislava Pešića, Dude Ivkovića, Mirka Novosela, Koste Jankova, Ranka Žeravice, Vlade Đurovića. Od njih sam naučio ozbiljinost, temeljitet, pristup i logiku po kojoj se gradi igra. Posebnu pažnju poklanjam tranziciji, što bržem prelasku iz faze odbrane u fazu napada, što je osnov dinamične i brze košarke.

Velika prednost Luke Pavićevića u radu je to što ima odličnu komunikaciju sa igračima, što dobro razume sve probleme sa kojima se protagonisti na parketu susreću, a posebno je apostrofirao na sledeću činjenicu:

- Veliku i stručnu podršku imam u liku Gorana Miljkovića - Finca. Drago mi je da je u stručnom štabu, jer mi njegova pomoć i iskustvo mnogo znače - konstatovao je Pavićević.

Grad u kome je smeštena poznata farmaceutska industrija Leskovac od pre nekoliko godina postao je pravi bastion košarke. Jovica Arsić je od Zdravlja stvorio stabilnog prvoligaša, poznatog po vrućem domaćem terenu. Svojevremeno njegov asistent Ivan Mitić ove godine preuzeo je mesto šefa struke i nastavio stopama prethodnika. Zdravje je veoma blizu četvrte pozicije koja tim vodi u Superligu:

- Ono sa čime sam se suočio na početku prvenstva je mnogo slabiji odziv publike na startu ove takmičarske godine, pa mi je prvenstveni cilj bio da navijače

vratim na tribine. Pristalica sam košarke po kojoj smo postali prepoznatljivi u svetu, a koja se kod nas poslednjih godina nije mogla videti. To podrazumeva slobodu u igri i jednu apsolutno napadačku košarku. Nikakvo divljanje po terenu i ishitrenost, već mogućnost da igrač bez nekih preteranih šablona i ograničenja pronađe najbolje rešenje i najlakši put do koša, bilo šutem iz daljine ili prodorom do samog obruča. Sigurno je da će ekipi trebati još vremena da se prilagodi i prihvati moju košarkašku filozofiju.

Prethodnih godina Ivan Mitić imao je mnogo uspeha kao trener mlađih kategorija, a njegov klub „Bizon basket“, u konkurenciji pionira osvojio je prvo mesto na saveznom i drugo mesto na regionalnom nivou.

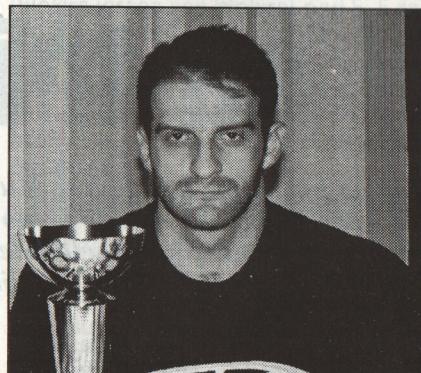
vićem o kojima će se sigurno još mnogo toga čuti.

Luka Pavićević, trener OKK Beograda, bukvalno je iz patika uskočio u odelo i seo na vruću klupu „klonfera“. Tim iz Žućkove avlje spoj je mladosti i iskustva, a još bolje partie od OKK Beograda mogu se očekivati u nastavku prvenstva:

- Veoma je teško da se direktno sa parketa udje u trenerski posao, koji je mnogo kompleksniji i odgovorniji. OKK Beograd ostvario je dobre rezultate, a moj prvenstveni cilj je da afirmišem mnoge mlade igrače iz Zvezdinog poligona, oformim se kao trener i sa ekipom ostvarim rezultat vredan pažnje.

Pavićević je ostao upamćen kao veliki igrač, koji je u zlatno doba splitske Jugoplastike harao dvoranama širom

- Period adaptacije i prilagođavanja na prvoligaške uslove nije bio težak, jer je sa decom mnogo teže raditi. Zahtevaju daleko više pažnje i energije. Ono što je za mene bila prepreka, u početku, svaka je uspostavljanje odnosa sa poje-

Ivan Mitić

dincima, koji su mi bili saigrači dok sam, još kao igrač, bio aktivno pod obručima. Tu prvenstveno mislim na Žuću Mitića. On se postavio veoma profesionalno, u svemu tome mnogo mi pomogao i još jednom iskazao svoju igračku ali i ljudsku veličinu.

O ambicijama i očekivanjima u nastavku sezone Mitić je rekao:

- Vrlo sam ambiciozan, ali smatram da nisam nerealan ako kažem da očekujem da se plasiramo u Superligu. Nedavni trijumf nad Vojvodinom dokaz je našeg kvaliteta. Iako nemamo adekvatnu zamenu na poziciji „jedan“ za Miljana Pavkovića, ekipa je homogena što je preduslov svakog napretka. Želim da se takmičimo sa najboljim ekipama iz naše zemlje, publici i ljubiteljima košarke predimo istinske spektakle i još više popularizujemo basket na jugu Srbije - istakao je Mitić.

Iz svega ovoga nameće se samo jedan zaključak, a to je da je na ovim našim, košarkom zaraženim prostorima, među mladim stručnjacima prisutna raznolikost u pogledu viđenja i vođenja igre i košarkaške filozofije koju u svojim klubovima propagiraju. To se može oceniti kao pozitivan trend ne samo zbog toga što jednostrane ne može dovesti do napretka, već i zbog toga što raznolikost ideje omogućava da u vrh isplivaju one najbolje i svršishodnije. Jedna činjenica je jasna, a to je da vrhunski treneri ne niču kao pečurke posle kiše. Proces stvaranja je dug i mukotrpan, zahteva vreme, ulaganje i povrerenje svih košarkaških struktura počev od onih u savezu do najodgovornijih ljudi po klubovima, a cilj bi trebalo da bude zajednički prosperitet, dalji razvoj i nastavak niske uspeha našeg najtrofejnijeg sporta.

J. Karanović

Luka Pavićević

Muly Katzurin

Osnovna igra sa tri čoveka

Tokom poslednje dve godine Muly Katzurin, glavni trener seniorke reprezentacije, takođe je bio nadležan za sve mlade muške timove reprezentacija Izraela. Sledće sezone on će trenirati Slask Wrocław, poljski tim prve divizije

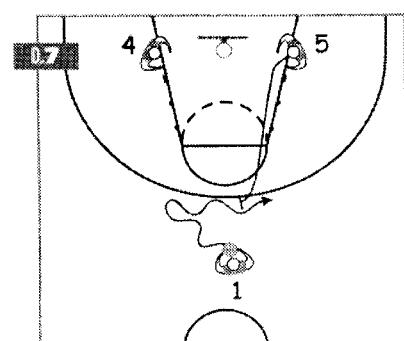
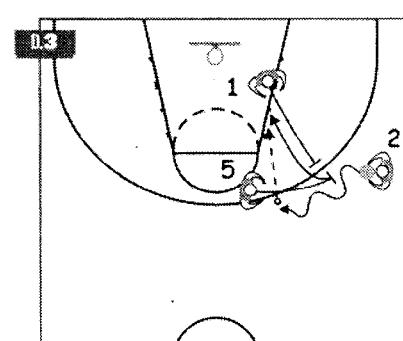
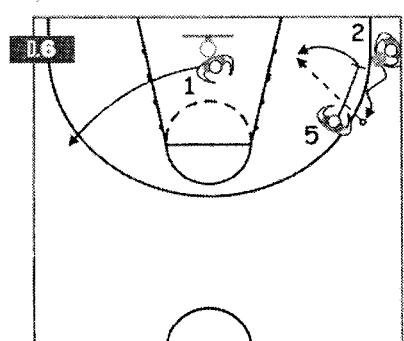
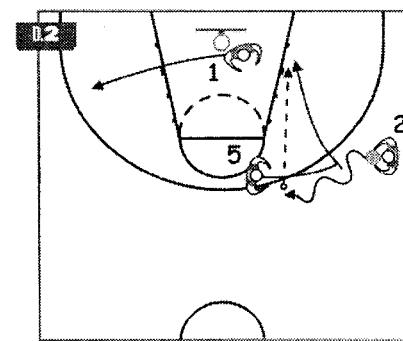
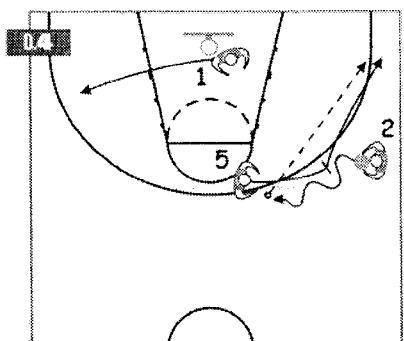
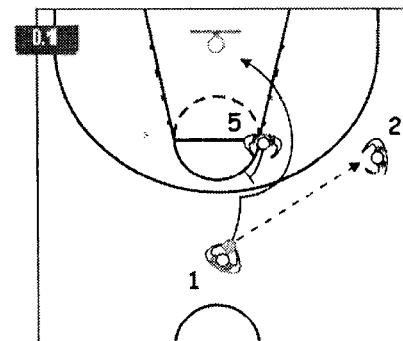
Osnovna ofanzivna postavka je zasnovana na spajanju igre dva i tri čoveka. Kao što morate da naučite slova azbuke pre nego što možete da citate, tako igraci prvo moraju da nauče i da vežbaju sve neophodne ofanzivne veštine. Ove uključuju kretanje bez lopte (što je sada izgubljena veština, kao što je pokazano nakon gledanja mnogih NBA utakmica), dodavanje, dribling, i šutiranje. Osim toga, igraci moraju biti sposobni da pročitaju različite defanzivne situacije i da reaguju na poteze odbrane.

U ovom članku ćemo govoriti o igri tri čoveka. Kao deo svog napada, sva-

sti su dva beka i dva krila. Hajde da pogledamo različite vrste situacija pick-and-rolla.

Bočni pick-and-roll

1 dodaje 2 i 1 prima zadnji blok od 5 (dijagram 1). 1 utrčava i odlazi do strane pomoći terena.

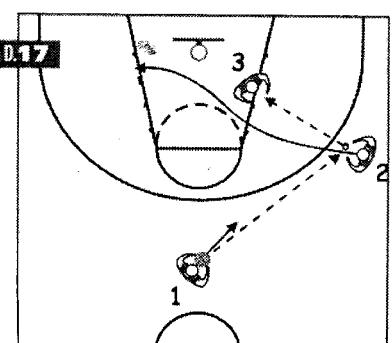
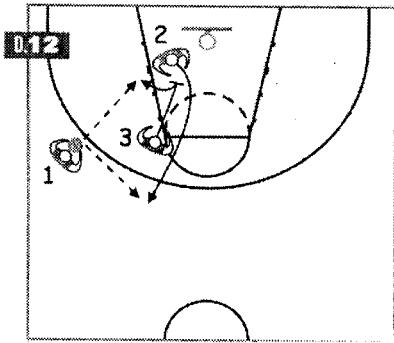
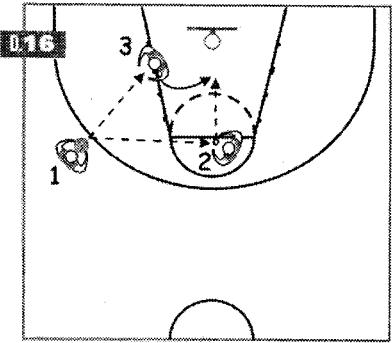
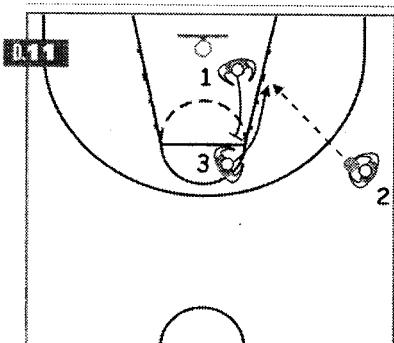
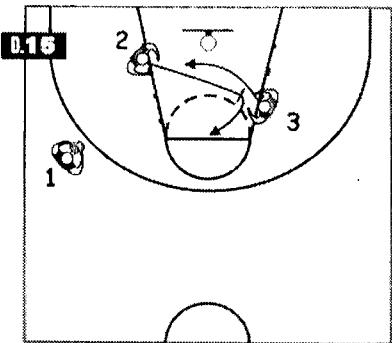
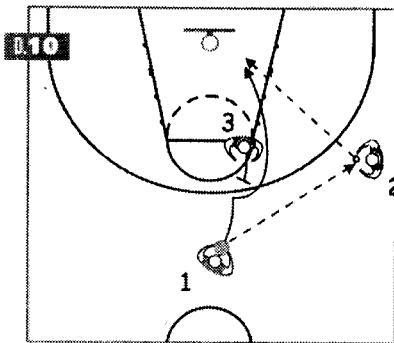
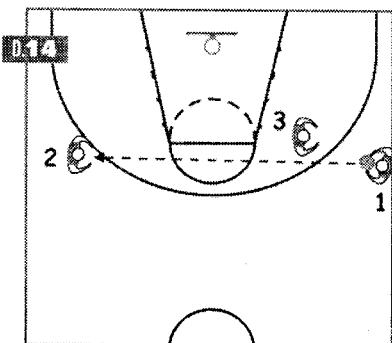
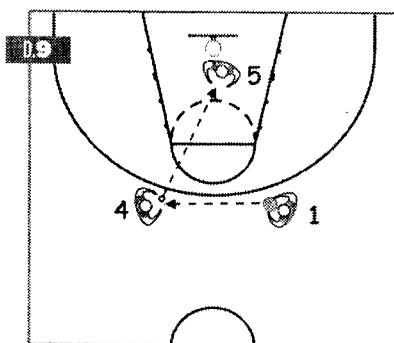
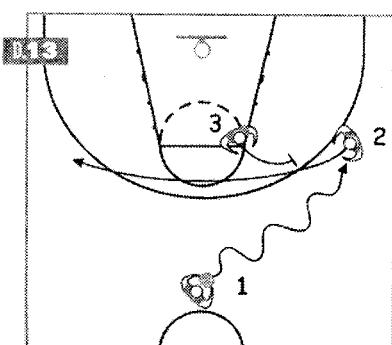
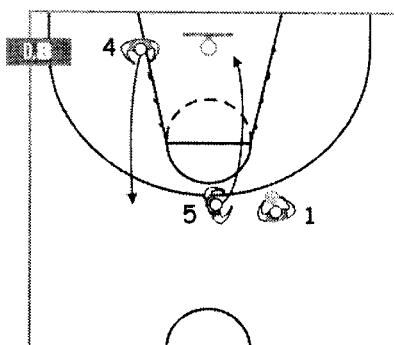

ki tim ima pick-and-roll igru, koja je trenutno najkorишćenije ofanzivno oružje u NBA. Najbolji praktičari ove igre su All-Star tandem Džon Stokton i Karl Maloun, bivši bek šuter i laki centar Jute Džez (Utah Jazz), koji će igrati sledeće sezone sa Los Andeles Lekjersima.

Oni su razradili ovu ofanzivnu kretnju skoro do perfekcije nakon više od decenije zajedničke igre u Juti.

Pick-and-roll obično uključuje malog i velikog igraca, ali takođe se može izve-

STRUČNA TEMA

5 izlazi iz ugla linije slobodnih bacanja i pravi bočnu blokadu nad 2. 2 dribla izvan bloka i dodaje 5, koja ide do koša nakon bloka (dijagram 2).

Druga opcija je 1, koji se vraća na kretanje, pravi zadnju blokadu (blokira igrača koji blokira) nad 5, 5 zatim prima loptu od 2 (dijagram 3).

Ovde pak imamo drugu mogućnost nakon blokade nad 1: 5 pravi bočnu blokadu i, umesto da kreće ka košu, demarkira se i prima loptu za skok-šut (dijagram 4).

Pick-and-roll u niskom postu

Hajde da sada pogledamo akciju sa centrom na poziciji niskog posta. 1 dodaje 2, prima zadnju blokadu od 5 i trči ka košu, ide na stranu pomoći (dijagram 5).

Nakon blokade nad 1, 5 blokira loptu za 2, zatim stiže do koša i prima loptu od 2 (dijagram 6).

Srednji pick-and-roll

4 i 5 su na poziciji niskog posta. 5 se nalazi visoko na sredini terena i postavlja blokadu za 1, koji, pre primanja blokade, dribla dalje od blokade, zatim se vraća i prima blokadu (dijagram 7).

5, nakon blokade, ide na koš, dok 4 istovremeno dolazi izvan polja (dijagram 8).

1 dodaje 4 i 4 dodaje 5 u polje (dijagram 9). Odbrana teško zaustavlja ovo dodavanje od visokog do niskog posta.

Blokada igrača koji blokira

1 dodaje 2, 3 izlazi iz polja i postavlja blokadu nad 1. 1 može da trči ili da se postavi u oblast niskog posta i prima loptu od 2 (dijagram 10).

Druga mogućnost je da se 1 pojavi i postavi zadnju blokadu nad 3. 3 kreće i prima loptu od 2 (dijagram 11).

Druga opcija je blokada od 3 nad 2, koja istrčava i prima loptu od 1. 1 takođe može da doda 3, koja ide na poziciju niskog posta nakon blokade (dijagram 12).

Blokada i skip pas

1 dribla ka 2. 3 izlazi iz polja i blokira 2. 2 trči dijagonalno i ide na suprotnu stranu terena (dijagram 13).

1 pravi skip pas (dodavanje) 2, s jedne strane terena na drugu (dijagram 14).

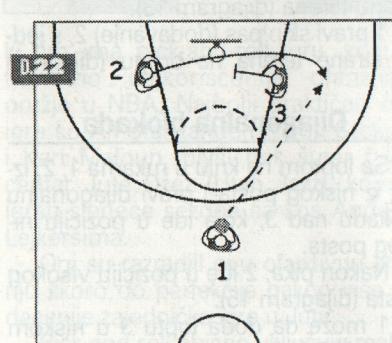
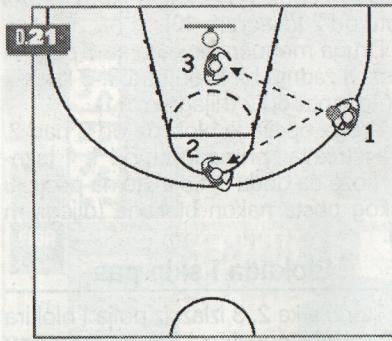
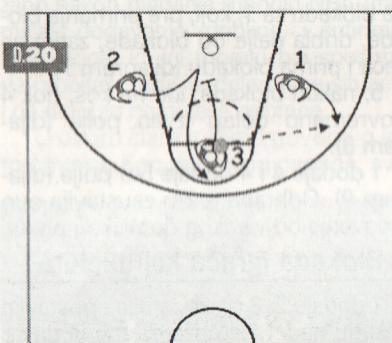
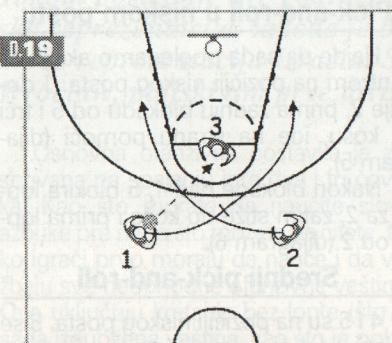
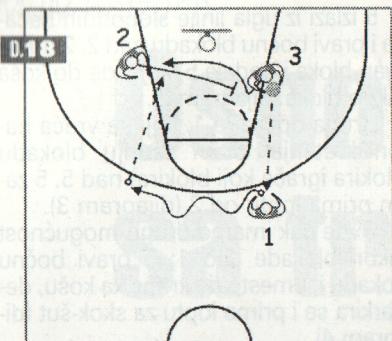
Dijagonalna blokada

Sa loptom na krilu u rukama 1, 2, izlazi iz niskog posta i pravi dijagonalnu blokadu nad 3, koja ide u poziciju niskog posta.

Nakon pika, 2 ide u poziciju visokog posta (dijagram 15).

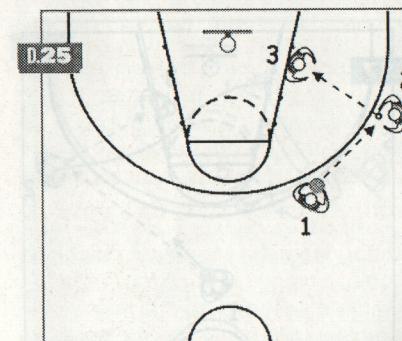
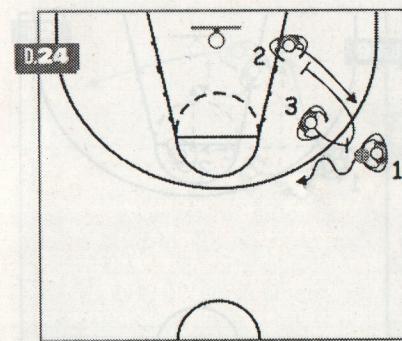
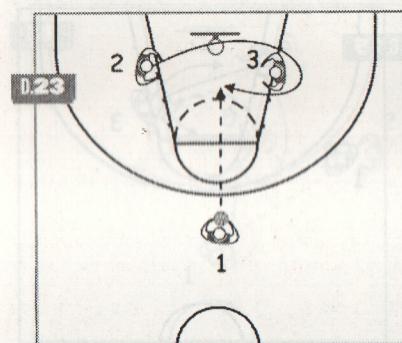
1 može da doda loptu 3 u niskom postu, ili 2, koja zatim dodaje 3, koja utrčava u polje (dijagram 16).

STRUČNA TEMA

Trčanje ka strani pomoći i blokada sa osnovne linije

1 dodaje 2 i 2 dodaje 3, koja je na niskom postu.

Nakon dodavanja, 2 kreće blizu 3 u povratno dodavanje i, ako ne dobije dodavanje, ide u niski post na stranu pomoći terena (dijagram 17).

3 dodaje nazad loptu 1, koji dribla prema drugoj strani terena. Istovremeno, 2 pravi pik sa osnovne linije nad 3, koja sada može da primi dodavanje od 1 (dijagram 18).

X kretanja i blokada

3 je u oblasti slobodnih bacanja, dok su 1 i 2 na pozicijama beka. 1 dodaje loptu 3, trči udesno i pravi blokadu nad 2, koja kreće uлево. Oba igrača koji se kreću idu u poziciju niskog posta (dijagram 19).

3 dodaje 1. 2 pravi fintu kretanja blizu osnovne linije, prima vertikalnu blokadu od 3, i izlazi visoko (dijagram 20).

1 može ili da doda 2 u oblasti slobodnih bacanja, ili 3, koja je blizu koša (dijagram 21).

Pik sa osnovne linije i uvijanje

2 i 3 su na poziciji niskog posta. 2 se kreće u polju i prima pik od 3. 1 dodaje 3 (dijagram 22).

Ako defanzivni igrač sledi 2 izvan, 2 može da se uvije oko 3, odozgo u polje, i primi dodavanje od 1 (dijagram 23).

Dve blokade

2 je na poziciji niskog posta na strani lopte. 1, sa loptom na poziciji krila, prima blokadu od 3 i dribla do sredine. Odmah nakon blokade, 3 blokira 2, koji iskače. Nakon blokade, 3 ide u oblast niskog posta (dijagram 24).

1 može da doda 2 radi šuta. Ako 2 ne može da šutira, ili ako vidi da je 3 slobodna ili u boljoj poziciji za šut, onda može da joj doda loptu (dijagram 25).

Prevod:
Tatjana Milosavljević

Goran Latalović - SU koš

Entuzijasta sa severa Bačke

Subotička košarkaška baza poznata je po stvaranju talentovanih mlađih igrača. Međutim, činjenica je da košarka u ovom gradu nije imala neophodnu podršku da bi se napravio neki značajniji uspeh vredan pažnje šire javnosti. Nаравно, tu pre svega mislimo na košarkaški klub Spartak. Međutim, u Subotici već nekoliko godina kao alternativna rešenja, funkcioniše nekoliko malih klubova predvodjenih entuzijastima (a to su po pravilu treneri) koji su, pokretačka snaga razvoja košarke medju najmlađima a koji su opet osnov za svaki značajniji uspeh u perspektivi. Jedan takav klub, predvodjen jednim takvim trenerom je KK Su koš koji je zvanično počeo sa radom pre četiri godine, tačnije, 17. decembra 1999. godine.

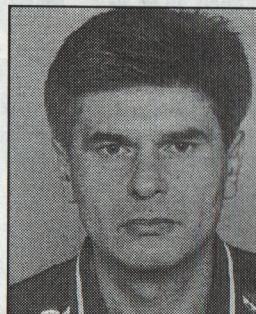
"Krivac" za dobre rezultate koje je ovaj klub postigao u kratkom košarskoj periodu jest: trener i osnivač kluba Goran Latalović, kome u ostvarenju ambicija pomažu još dvojica kolega. Klub ima tri selekcije dečaka. Najstariju grupu, a to su mlađi košarkaši rođeni 1987.-'88. godine trenira Goran Latalović. Sa generacijom 1989.-'90 godište rade zajedno Goran Latalović i Damir Bošnjak i 1991. godište i mlađe prvim ozbiljnijim košarskim koracima uči Damir Bošnjak.

Najstariji (1988 godište), predvodjeni Latalovićem, bili su tri puta prvaci lige. Kao pobednici lige Srbije u prvom stepenu takmičenja obezbedili su plasman u kvalitetnoj ligi Srbije 2002/2003.

Glavni strateg ovog kluba Goran Latalović svoj trenerски put započeo je 1987. u KK Bajmok, kao trener seniorskog tima nakon čega prelazi u "Jukom" da bi 1995. prešao u subotički "Spartak" kao sekretar kluba.

S obzirom da je trenerski poziv zanimljiviji i draži Goranu Latalović, nakon odlaska iz Spartaka, dolazi na ideju da počne da radi sa mlađim kategorijama i slobodno se može reći da nije pogrešio.

Za godinu i po trenerskog rada sa najmlađima počela su i prva takmičenja što je za svakog trenera željena leštница više. Međutim, kao se uspešan rad trenera ocenjuje stvarajem kvalitetnih igrača, onda je Latalović i na tom najznačajnijem zadatku pokazao dobre rezultate. Iz SU koša, Enis Murati prešao je da pojača juniorski tim Spartaka. Ovo ime treba zapamtiti, jer dečak je svojim talentom i znanjem stečenim u

SU košu, skrenuo pažnju velikog broja stručnjaka velikih klubova.

— Naša ideja je, prvega, da stvaramo igrače, a takmičenje i rezultati su u toj funkciji, kaže Latalović i dodaje: U Subotici i okolini postoji veliki potencijal mlađih dečaka sa predispozicijama za zavidne rezultate. Samo interesovanje KK Spartak i drugih

klubova, za naše igrače daje nam još veći elan za još boljim radom. Mi prosto pomažemo talentovanoj deci da ostvare svoj san kada je košarka u pitanju. Za svoj najveći uspeh smatrali bismo, da neko od naših dečaka jednog dana postane reprezentativac naše zemlje, ističe Latalović.

Pored rada i redovnih treninga u Klubu, deci se omogućava odlazak u košarske kampove gde se još više usavršavaju i stiču nova znanja i od drugih trenera.

objašnjava vrlo jednostavno. Ime našeg grada koji donosi budeće šampionе. Pa neka i bude tako da Subotica ima što veći rasadnik talentovanih dečaka.

Danijela Pinter

Fenomen jugoslovenske košarke: Milorad Sokolović, igrač Metalca, Crvene zvezde i reprezentacije, trener crveno-belih košarkašica i savezni kapiten „plavih“

Gospodin trener i novinar

Pisati o Miloradu Sokoloviću kao košarkaškom treneru, a ne spojiti loptu i novinarsko pero bi podjednako veliki greh, ako bi se izostavilo ili jedno ili drugo.

Sokolović je bio pitomac škole kralja Aleksandra u Beogradu, gde je i rođen 10. avgusta 1922. u kući koja se nalazila na Topčideru, na mestu gde je sada muzej, nedaleko od poznatog restorana „Milošev konak“.

Počeo je Sokolović da šutira fudbalsku loptu kao i svi tadašnji klinci željni sporta. Kada je njegov profesor gimnastike Milan Vuković predstavio novu igru 1936. visoki i štrkljasti pitomac zaljubio se u čarobne obruče na prvi pogled i - za sva vremena. Ta ljubav odredila je pravac njegovog i sportskog i profesionalnog života.

Sokolović je počeo u beogradskom Metalcu, a završio u Crvenoj zvezdi. I kao igrač, reprezentativac, trener, predsednik stručnog saveta, predsednik kluba...

Kad je u dresu kluba osvojio pola titula od 10 u nezaboravnoj seriji 1946-1955, sa saigračem i trenerom Nebojšom Popovićem, preselio se na - žensku klubu crveno-belih. Sa devojkama je od 15 fantastičnih uzastopnih pobe-

Gimnazija „Kralj Aleksandar“: Prvaci srednjoškolskih igara 1939. godine (drugi s leva M. Sokolović)

da, na Mali Kalemeđan doneo pet šampionskih trofeja od 1953. do 1957. godine.

Kao reprezentativac Jugoslavije od 1948. odigrao je 34 utakmice, među kojima i prva na na Prvom svetskom prvenstvu 1950. u Buenos Airesu. Opet sa Nebojšom Popovićem, koji je u Južnoj Americi bio i trener i igrač, kasnije i njegov - kum.

Taj naš neslavan svetski debi - 10. poslednje mesto, daleko iznad zlatnog slavlja domaćina - pretvorio se posle 40 godina u triumf „plavih“, u istoj dvorani „Arena“, gde su u ono vreme istračili pioniri jugoslovenske košarke: Popović, Sokolović, Gec, Kalember, Demšar, Engler, Novaković, Loci, Radojčić, Blašković, Stanković, Amon.

Grad na Parani pred-

stavlja je i prekretnicu u daljoj igračkoj karijeri Milorada Sokolovića. Na poziv beogradskog lista „Sport“ davao je iz Buenos Airesa izveštaje sa naših utakmica, što je tada bio đavolski težak posao, zbog razlike u vremenu i, posebno, telefonskih veza.

Po dolasku u Beograd, košarkaš i novopečeni novinar, primljen je u stalni radni odnos, jer sunjegovu umešnost i kvalitet poslatih radova u redakciji ocenili najvišom ocenom. To je bilo i presudno. Ostao je u prvom jugoslovenskom sportskom listu sve do penzionisanja 1986. godine.

Samo još par godina, od zaposlenja, Sokolović je ubacivao lopte kroz obruč, a onda je bacio u - koš, ali i onaj pravi, kraj redakcijskog stola. Posvetio se svim žarom novoj profesiji, vezan pupčanom vrpcem za ovaj sport, kao urednik - košarkaške rubrike, gde je radila plejada, krem, sportskog novinari: Milan Kovačević, Vasilije Stojković, Branislav Bošković, Stojan Protić, Stevan Popović, Todor Bulja, Jovan Lukić, Ivan Sedlaček, Toma Hladni, Dragom Nikitović... I sam je odškolovao mnoge vrhunske sportske novinare, kasnije renomirane medijske zvezde i u drugim oblastima: Slobodan Pavlović,

Saigrači i prijatelji: Sokolović i Popović

IZ STAROG ALBUMA

Zoran Popović, Dušan Čukić, Dušan Popović...

Kako je Sokolović bio i ostao u košarci, nije mogao da odbije ponudu Košarkaškog saveza Jugoslavije da vodi žensku reprezentaciju na vrhunskim takmičenjima - evropskim i svetskim prvenstvima, odakle se i javljao „Sportu”.

Na Evropskom šampionatu 1958. u Lođu (Poljska) ostvario je, do tada, najveći uspeh - četvrti mesto, i to ispred domaćina, uvodeći i vrlo mladu Ružicu Meglaj, kasnije dugogodišnjeg kapitena „plavih”.

Ista pozicija, kao u Poljskoj, ali na Svetskom prvenstvu 1959. u Moskvi, izborena je koktelom iskustva i mladosti, gde je debitant bila Nada Jovičić, iz beogradskog Radničkog.

Te godine, kada se Sokolović sa košarkašicama, gotovo trijumfalno, vratio iz SSSR, počelo je i moje druženje sa njim na „njegovoj rubriči”, sve dok se nismo službeno rastali kada je otisao u mirovinu, ali nastavljeno druženje i savetovanje starije prema mlađem, vezani i nezaboravnim privatnim sponama.

U međuvremenu, imao sam tu čast da sa njim, u tandemu, šaljem vesti sa Svetskog prvenstva košarkaša 1970. kada je Jugoslavija osvojila prvu svetsku titulu. Tada sam video, gledajući

Trener Milorad Sokolović sa reprezentativkama na moskovskom aerodromu pred nastavak leta za Peking 1956. godine

I još jedanput, našli smo se u istom avionu i istom hotelu - na Filipinima u Manili, gde su „plavi” dva puta nadigrali SSSR 1978. i sa „nebeskim skakačem” Draženom Dalipagićem, Dragom Kicanovićem, Zoranom Slavnićem, Rajkom Žižićem, Željkom Jerkovim, Androm Knegom, Dujom Krstulovićem, Mirzom Delibašićem, Petrom Vilfanom, Ratkom Radovanovićem, Krešimirom

I da remiziram.

Kao trener, Milorad Sokolović nije pripremio košarkašice, prepustao je to stručnjima od sebe. Ali, zato imao je nepogrešiv „nos” da sastavi najbolju reprezentaciju ili klupski tim, prvu postavu, odgovarajuće izmene, da rivalu nadje Ahilovu petu i da ga nadmudri. Važio je kao vrlo strog, neumoljivo strog, ali pravičan poštovalač discipline, gde se kod njega za kašnjenje na zajednički ručak dobijala - ispisnica iz reprezentacije, bilo koja „zvezda” da je u pitanju!

U ulozi novinara Sokolović je bio, isto, precizan sa rukopisima i izveštajima, kao i kod asistencija, kada su saigrači primali njegove lopte „na tanjiru”. Bio je u stanju da za dve-tri slovne greške vrati rukopis mlađem kolegi na prekucavanje. Voleo je Crvenu zvezdu iznad svega, ali se to u njegovim izveštajima i komentariima nije moglo naslutiti, jer je ostao do zla Boga objektivan, dosledan i dbronomeran u kritici - u korist košarke.

Milorad Sokolović je bio deveti sekretar Košarkaškog saveza Jugoslavije, gde je radio sa družinom koja je živila pod parolom košarka-košarkašima, u vreme kada se u prostorije KSJ stizalo kao u sportski hram, u kojem su delali korifeji oe igre: Nebojša Popović, Danilo Knežević, Borislav Stanković, Aleksandar Nikolić, Radomir Šaper, Boris Kristančić, Sonja Mladenović...

Kao novinar, profesionalni ratnik pod obručima, nagrađivan je najvećim priznanjima: Oktobarska nagrada Beograda, Majska nagrada Srbije, Zlatno pero „Sporta”...

Od sina Vladimira, koji je samo počeo u dresu Crvene zvezde, dočekao je sa suprugom Desankom 1998. unuka Dimitrija, drugog - Miloša nije, jer je u blaženom snu 26. juna 1999. otisao u legendu.

Pripremili: Milan Tasić,
Vlastimir Ignjatović

Prijateljski tandem: B. Stanković i M. Sokolović

svog učitelja, kako i starom košarkaškom vuku i prekaljenom novinaru - teku suze. Ali, radosnice! Od silnog uzbudjenja, kao da je i sam osvojio trofej nad trofejima, odnosno ta „njegova deca” o kojima je strastveno pisao - nije mogao da izdiktira izveštaj kada su bačeni na kolena Amerikanci - 70:63. Priskičio je Branislav Bošković, njegov urednik i nekadašnji saigrač iz Metalca i - spasao situaciju! Samo par časova kasnije ispred ljubljanske dvorane „Tivoli” prodavao se „Sport” sa najlepšom košarkaškom vešću ikada objavljenom: „Jugoslavija prvak sveta!”

Ćosićem i Brankom Skročecom došli do drugog svetskog zlata.

Ta dva svetska prvenstva, u Ljubljani i Manili, predstavljala su za mene i veliku novinarsku školu, jer sam i te kako imao prilike od Sokolovića da naučim mnoge finese vezane i za igru i profesiju kojoj sam se, kao i on, neprvratno posvetio.

Ljubiteljima košarke, ovaj fenomen i igre pod obručima i sa perom, darovao je knjigu „Sve o košarci”, istorijsko-statističko delo, nezaobilazan udžbenik za studente fizičke kulture, posebno onima koji će se kasnije odati trenerskom pozivu.

Za trenere i decu

Prvi sportski korak - više od igre

Ovih dana naša sportska literatura obogaćena je knjigom-udžbenikom, čiji je autor dr Dragana Perić promišljenog naziva: „Više od igre“. Knjiga je posvećena radu sa najmladjom decom. Pored suštinskog kvaliteta ovog štiva, njegova vrednost je upravo u tome što je kod nas ova oblast nedovoljno istražena i teoretski obradjena. U „Više od igre“ ova tema ne samo da je kompetentno, teoretski pojašnjena, već je, gotovo sa nacrtanim uputstvima (kroz igre i poligone), vrlo primenjiva u praksi, posle samo prvog čitanja.

Jedan od naših najuglednijih košarkaških kampova već više od deceniju, prvi put kod nas, sa uspehom spovodi program - Prvi košarkaški korak. Knjiga „Više od igre“ mogla bi da nosi i radni naslov - Prvi sportski korak. Knjiga pomaže treneru da na prihvatljiv i vrlo primamljiv, primenjiv i stručan način uvede najmladje u svet sporta. Takav metod će, što je činise osnovni cilj knjige, omogućiti decu da kroz igru udju u sport i načine prve sportske korake u svojoj karijeri. Koliko je od značaja da ti prvi koraci, koji se pamte za ceo život, budu učinjeni na pravi način, izlišno je dokazivati.

Sam autor, dr Dragana Perić, sportski pedagog sa dokazanim rezultatima u košarci o knjizi kaže:

- Imajući u vidu da deca danas počinju da se bave sportom još u predškolskom uzrastu veoma je bitno da trening najmlađih selekcija ne podseća na trening seniorских ekipa. Sve do desto godine najbolji metod za učenje i savladavanje novih veština jeste igra. Na višim trenerskim školama tom metodu nije posvećena dovoljna pažnja. Zato su treneri najmladijih, ne retko, na velikim mukama. Pišući ovu knjigu-udžbenik za Višu školu za obrazovanje vaspitača imala sam u vidu i decu i trenere najmlađih

kategorija, njihovih prvih sportskih učitelja i pedagoga.

Ne sme se zaboraviti da se razvoj brzine završava oko desete godine i da je veoma bitno svako dete dovesti do njegovog maksimuma. Za to su nepriskosnovene štafetne igre. Za razvoj izdržljivosti, koordinacije, snage (tu su poligoni). Uvodni deo treninga je neophodno početi pokretnom, elementarnom igrom ili hvatalicom. Bilo bi dobro pokretne i štafetne igre naučiti bez lopte, a onda, kad su savladane, uključiti i rekvizit. Neophodno je da trener zna dovoljno igara kako bi mogao napraviti selekciju i odlučiti koju igru će iskorisiti u kom delu treninga.

Malo pažnje treneri posvećuju završnom delu treninga koji služi za smirivanje funkcija u organizmu. Bitno je i da u završnom delu deca postignu emotivnu stabilnost kako ne bi razočarana izašla iz sale posle, recimo, poraza. Tu nam pomažu pokretne igre malog intenziteta, kaže autor.

Udžbenik ima sedam poglavila sa ogromnim brojem primera pokretnih i štafetnih igara kao i poligona. Posebno su obrađene igre na snegu i obuka plivanja kako bi treneri mogli, u pripremnom periodu, što kroznije iskoristiti i slobodno vreme malih, budućih velikih, sportista.

Preporučujući ovu knjigu izdavaču i čitaocima, uz tvrdnju da ona - zasluguje posebnu pažnju, recenzent, mr. Sobodanka

Andjelković, postavljajući pitanje: kakav je udžbenik knjiga Više od igre, odmah daje i svoje odgovore koji na najbolji način potvrđuju tezu da smo svi dobili štivo kakvo nam je nedostajalo i koje nam je potrebno. Ti odgovori glase:

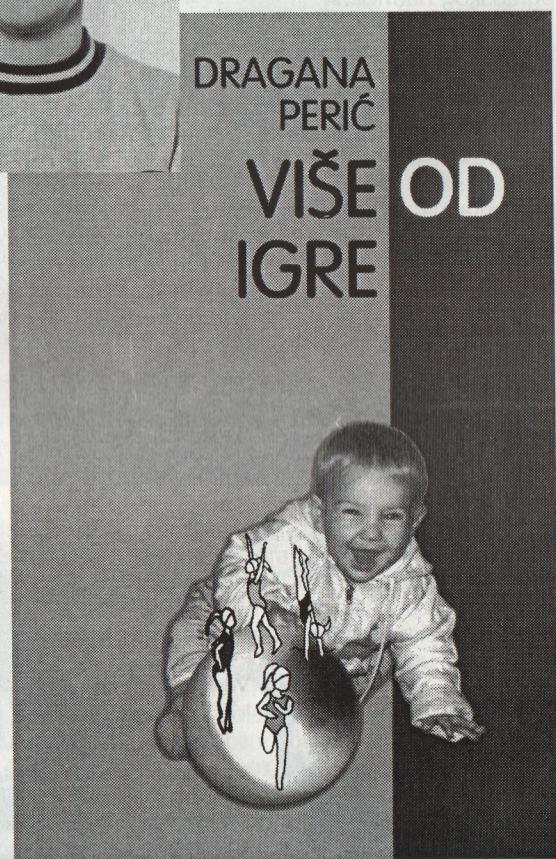
Pun duha, edukativan, zanimljiv, pozitivno provokativan, atraktivn vizuelno i sadržajno;

Aktivirajući: pokreće na razmi-

DRAGANA
PERIĆ

VIŠE OD
IGRE

šljanje i rad, otvara nova pitanja, probleme;

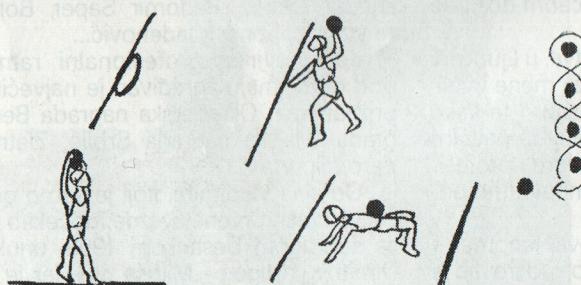
Ambiciozan;

Kreativan: sa najrazličitijim zadacima iz svih temakoje se razlikuju po svojoj dinamici, po eksplicitnostipravila koja u njima važe (od sasvim eksplicitnih do krajnje fleksibilnih);

Daje vaspitaču slobodu da oceni i proceni čak i nijanse u dečijem radu, da pohvali svako individualno napredovanje, verbalnim ili pisanim.

Umesto bilo kakvog zaključa, naš predlog, trenerima koji rade sa početnicima ili sa najmladnjima, jeste: Pročitajte ovu knjigu.

M. PI. - G. Ć.

Crtanje 63

Poligon sa loptom

Priredio: Čedo Maričić
viši košarkaški trener

Briga o post igračima i njihov razvoj

Pol Mokeski

Prvi tekst je preuzet sa jednog od najpoznatijih sajtova namenjenih košarkaškim trenerima: www.bbhighway.com i u njemu su data neka uputstva za rad sa post igračima, a prikazane su i neke vežbe koje će vam pomoći u usavršavanju osnovne tehnike kao i fizičke pripremljenosti post igrača. Naravno, one nisu namenjene isključivo visokim igračima, jer kao što je poznato, postoji veliki broj „niskih“ igrača koji se izvanredno snalaze na post pozicijama. Drugi tekst je posvećen danas vrlo popularnom napadu u trouglu i u njemu su prikazane neke osnove ovog napada.

Ovaj tekst je preuzet sa sajta ESPN sportske mreže: www.espn.go.com, a njegov autor je Fran Frašila (Fran Fraschilla), košarkaški analitičar ove televizijske mreže i sigurno jedan od najboljih u toj oblasti u SAD.

Pol Mokeski (Paul Mokeski) je rodjen 1957. godine. Košarkom je pošeо da se bavi još u osnovnoj školi. Studirao je na Kanzas univerzitetu (Kansas University), a u NBA ligi je igrao 12 godina. Igraо je u Houstonu (Houston Rockets), Detroitu (Detroit Pistons), Milvokiju (Milwaukee Bucks), Klivlendu (Cleveland Cavaliers) i Golden Stejtu (Golden State Warriors). Bio je jedan od najboljih centara svoga vremena. Pored svoje visine (211 cm) odlikovao se izuzetnom tehnikom. Po završetku igračke karijere radio je kao glavni trener u CBA ligi, dve godine je bio skaut Majamija (Miami Heat), a danas važi za jednog od najkvalitetnijih trenera za rad sa visokim igračima. Pored toga, radi i kao koordinator najpoznatijeg kampa za rad sa visokim igračima „Bill Walton Big Man Camp“.

Visoki igrači se razvijaju mnogo sprije od svojih „niskih“ saigrača. Njihov razvoj predstavlja jedan duži proces u kojem pažnju treba обратити на tri ključna elementa, činioца, a to су: STRPLJENJE, PODSTICANJE I PONAVLJANJE.

STRPLJENJE: Visokim igračima je potrebno vreme da „izrastu u svoje telo“. Oni često imaju problema sa koordinacijom i potrebno im je mnogo više vremena da dostignu određeni nivo ili da usavrše neki pokret.

PODSTICANJE: Adolescencija je vrlo neprijatan period za sve mlade ljude, a pogotovo za visoke ljude. Samopouzdanje i samopoštovanje je vrlo važan sastojak u igri jednog košarkaša. Podsticanje i pohvaljivanje su vrlo važni u igračkom razvoju. Ako se igrač trudi, ako se bori da ostvari povoljnu poziciju

na postu, treba ga nagraditi, pružiti mu satisfakciju za taj trud, tj. treba mu dobiti loptu.

PONAVLJANJE: Najvažniji elementi igre na poziciji posta su rad nogu i osnovna tehnika. Igrač mora da zna osnovne centarske kretnje, kao što su: horog šut, zakorak ka košu sa driblilngom između nogu (zbog zaštite lopte) i šut na koš, a sve to mora biti praćeno pravilnim radom nogu, da bi se sve to kvalitetno izvelo. Jedini način da se postigne efikasna igra na poziciji posta je ponavljanje, ponavljanje i ponavljanje. Svaki dan se mora raditi na osnovnoj tehniци i radu nogu. Na taj način dolazi do automatizacije pokreta u situacijama u igri.

Verovatno se pitate naosnovu čega ja iznosim sve ove zaključke? Na osnovu iskustva. Bio sam jedan prilični „nezgodan“ igrač kao tinejdžer i prvih godina na koledžu. Razvijao sam se od jednog perspektivnog igrača u osnovnoj školi, preko solidnog, 195 cm visokog post igrača u drugom razredu srednje škole, do 208 cm visokog najboljeg srednjoškolskog igrača Amerike na kraju četvrtog razreda srednje škole. Imao sam sreću da me obučavaju izuzetni treneri kroz osnovnu, srednju školu i na koledžu. Moji treneri su trebali da ulože mnogo vremena i truda da bi od mene napravili standardnog člana prve petorke sve četiri godine na Kanzas Univerzitetu, a posle toga i igrača koji je proveo 12 godina u NBA ligi.

Neki od velikih trenera koji su imali uticaja na moj igrački razvoj su Bob Hill (Bob Hill) na Kanzasu, Don Nelson u

Milvokiju i Golden Stejtu, Del Haris (Del Harris) u Hjustonu i član Kuće slavnih Lemi Vilkens (Lemmy Wilkens) u Klivlendu. Pokušao sam da uzmem pomoću od svakog trenera i da to kombinujem sa nekim svojim idejama u cilju što boljeg razvoja post igrača. Prikazau neke vežbe koje sam ja koristio kao igrača, zatim neke vežbe sa čuvenog Kampa za visoke igrače Bila Voltona (Bill Walton) i vežbe koje sam naučio od Marka Greboua (Mark Grabow), kondicionog trenera Golden Stejta. Ove vežbe predstavljaju vrlo efektan trening za razvoj post igrača, sa naglaskom na osnovnu tehniku i fizičku pripremu.

Prilikom učenja ovih osnova, svaki igrač mora da „nađe svoj potpis“, tj. da usavrši neki pokret po kome će biti prepoznatljiv i u koji će imati najviše poverenja. U cilju da „pronađe“ koji je to pokret, igrač mora da uči sve osnovne pokrete koji se tiču centarske tehnike. Ja to pokušavam da pojednostavim, običavajući svoje igrače samo pet osnovnih pokreta. To su: horog šut, zakorak ka košu sa zaštitom lopte između nogu, pivot skok šut, „podvlačenje“ ispod igrača i šut ispod ruke protivnika i pivot posle kontakta sa odbrambenim igračem. Cilj je koristiti pravilan rad nogu da bi se usavršili ovi pokreti. Ove pokrete treba vežbatи svakodnevno na treningima, da bi došlo do automatizacije.

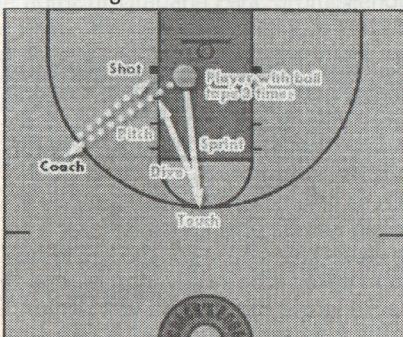
Ja ћu prikazati vežbe za post igrače koje kombinuju centarske kretnje, rad nogu, agilnost i fizičku pripremu, tj. sve činioce koji su neophodni da bi neki igrač postao dobar post igrač. Ove vežbe su efikasne kako za mlade igrače, tako i za NBA igrače. Igrači nikad ne mogu potpuno da usavrše te osnove. Sto više rade na njima, postaće kompletnejši igrači. Ne morate biti visoki 210 cm kao ja da biste postali dobar post igrač. Da li ste se nekad zapitali ko su bili najbolji NBA igrači na poziciji posta, tj. igrači koji su imali najbolju tehniku za igru na poziciji posta. Verovatno niste, a siguran sam da će vam odgovor zvučati neverovatno. To su bili Majkl Džordan (Michael Jordan) koji je visok 196 cm i Čarls Barkli (Charles Barkley) sa 194 cm. Oni su tu tehniku doveli skoro do savršenstva. Da bi se postigao visok nivo, potrebno je strpljenje, podsticanje i ponavljanje, ponavljanje i ponavljanje.

VEŽBA BR. 1

1. Igrač sa dve ruke odbija loptu od table tri puta

2. Dodaje loptu do trenera (coach)

3. Trči do linije za tri poena, dodirne liniju sa obadvje ruke, spušta se i postavlja se za prijem lopte na poziciji niskog posta, prima loptu, pravi snažnu kretnju sa jednim driblingom i završava šutem na koš

Vežba 1

Posle određenog broja ponavljanja, vežba se može otežati uvođenjem odbrane kada se igrač spusti na poziciju niskog posta za prijem lopte. Posle šuta napadača, odbrambeni igrač treba da zagradi igrača i kada dobije posed lopte (posle pogotka ili promašaja), on postaje napadač. Odbranu ne treba uvoditi pre drugog treninga na kojem se radi ova vežba.

Fizička priprema: Vežba se dodatno može otežati uvođenjem jedne „kamikaze“ posle šuta, ili posle dodavanja lopte treneru.

VEŽBA BR. 2

1. Igrač sa dve ruke odbija loptu od table tri puta

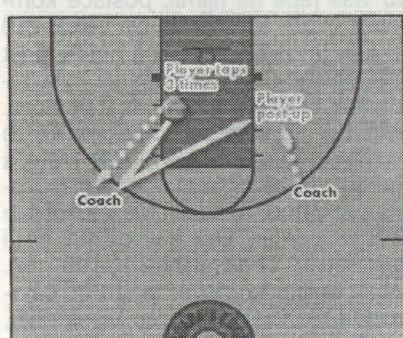
2. Dodaje do trenera na krilnoj poziciji

3. Igrač „prati“ dodavanje i treba da dodirne loptu u trenerovim rukama

4. Spušta se na poziciju srednjeg posta na suprotnoj strani reketa

5. Postavlja se za prijem lopte i prima loptu od drugog trenera

6. Sutira na koš posle snažnog zakoraka ka čeonoj liniji, ili izvodi skok šut posle okreta ka čeonoj liniji ili ka liniji slobodnog bacanja

Vežba 2

7. Vežbu ponoviti po tri puta sa oba strane

Trenere u vežbi, naravno mogu zamjeniti igrači (džokeri)

Vežba se može otežati uvođenjem odbrane. Odbrambeni igrač je pasivan sve do trenutka kada napadač primi loptu na poziciji srednjeg posta.

VEŽBA BR. 3

1. Igrač kreće iz ugla terena, trči do sredine terena i dodirne središnju liniju

2. Trči ka košu (linijom kao za kontranapad), izvlači se na poziciju niskog posta, gde prima loptu od trenera (ili džokera) i šutira na koš koristeći neku od ranije navedenih tehnika

3. Posle šuta trči ka sredini terena (dok trener hvata loptu). Pipne srednju liniju, trči na poziciju srednjeg posta, gde se postavlja za prijem lopte, prima loptu, pravi okret i šutira na koš

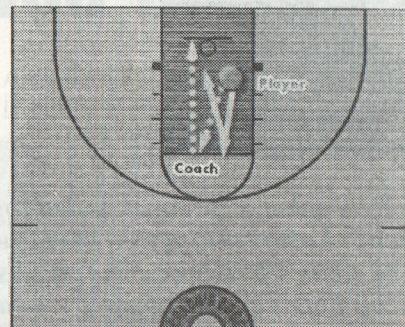
4. Trči do sredine terena, pipne liniju, trči nazad ka liniji slobodnog bacanja gde prima loptu od trenera i izvodi skok šut

5. Trči do sredine terena, pipne liniju, trči na poziciju srednjeg posta, postavlja se za prijem lopte, prima loptu, pravi okret i šutira na koš

6. Trči do sredine terena, pipne liniju, trči ka košu (linijom kao za kontranapad), izvlači se na poziciju niskog posta, prima loptu od trenera i šutira na koš koristeći neku od ranije navedenih tehnika

trenera, „prati“ dodavanje, pipne loptu u trenerovim rukama

Treba raditi pet „krugova“ sa jedne i pet sa druge strane

Vežba 4

VEŽBA BR. 5

1. Igrač sa dve ruke odbija loptu od table pet puta

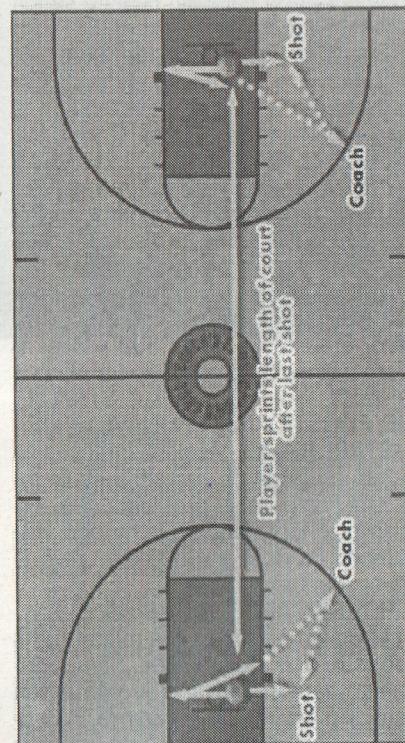
2. Dodaje loptu do trenera

3. Trči do suprotne ivice reketa i dodirne liniju rukom. Trči nazad ka lopti i postavlja se za prijem lopte na poziciju niskog posta, prima loptu od trenera i šutira na koš

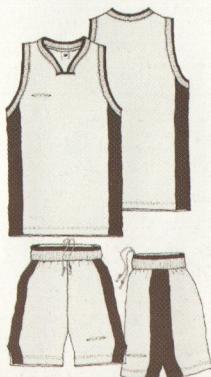
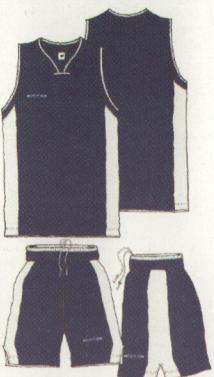
4. Posle petog šuta (kruga) trči na suprotnu stranu terena i ponavlja sve (pet krugova)

5. Vežba se završava tako što igrač sprinta nazad (ka košu gde je počeo vežbu) i prima loptu od trenera za zakucavanje ili snažan ulaz sa polaganjem

Fizička priprema: Posle vežbe može se uvesti jedna „kamikaza“.

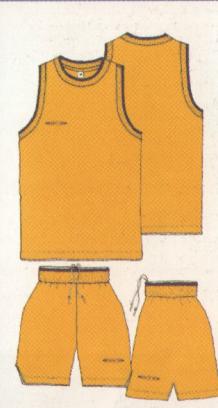

Vežba 5

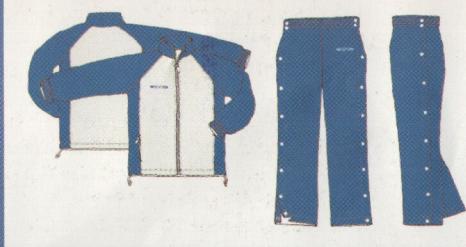
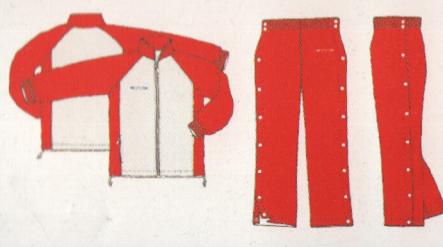
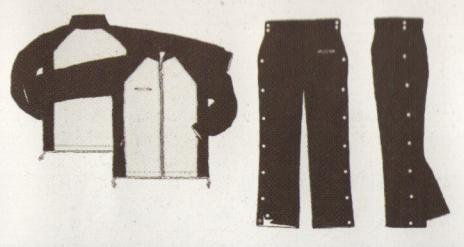

KOŠARKAŠKI KOMPLETI: dresovi, trenerke, čarape

**uz svaki
komplet
POKLON
par čarapa**

Šorcevi - Majice sa dva lica - Nadmajice - Junior kompleti

RANG

RANG

PRODAJA SPORTSKE OPREME ZA KLUBOVE

Omladinskih brigada 86, 11070 Novi Beograd

Tel: 011 - 3107 518 - Fax: 011 - 3107 493

Kontakt: Željko Korać - Tel: 011 - 3107 435

www.sport-media.co.yu